

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN

**FACULTEIT SOCIALE WETENSCHAPPEN
OPLEIDING COMMUNICATIEWETENSCHAPPEN**

**Het lokale multimuzikale muziekfestival tegenover het
nationale unimuzikale muziekfestival**

Casestudie Bergfestival

Promotor: Prof. Dr. G. DE MEYER
Verslaggever: T. SHRIMPTON-SMITH

VERHANDELING
aangeboden tot het verkrijgen van
de graad van Licentiaat in de
Communicatiewetenschappen
door
Anne KALDERS

academiejaar 2005-2006

Inhoud

Lijst van tabellen	6
Lijst van figuren	8
Voorwoord	9
Inleiding	10
Deel 1. Theoretische hoofdstukken	12
1. Globaal overzicht van muziekfestivals in Vlaanderen	13
1.0. Inleiding	13
1.1. Overzicht van muziekfestivals in Vlaanderen naar grootte	13
1.1.1. Muziekfestivals met een nationaal karakter	13
1.1.2. Muziekfestivals met een regionaal/lokaal karakter	13
1.2. Muziekaanbod van muziekfestivals in Vlaanderen	14
1.2.1. Populaire muziekgeschiedenis na de Tweede Wereldoorlog	14
1.2.1.1. Jaren '40-50: voorgeschiedenis	15
1.2.1.2. Jaren '60	15
1.2.1.3. Jaren '70	16
1.2.1.4. Jaren '80	17
1.2.1.5. Jaren '90	18
1.2.1.6. 2000-nu	18
1.2.2. Het ontstaan van de term “wereldmuziek”	19
1.2.3. Geschiedenis van muziekfestivals sinds de jaren '60	21
1.2.3.1. Jaren '60	21
1.2.3.2. Jaren '70	22
1.2.3.3. Jaren '80	22
1.2.3.4. Jaren '90	22
1.2.3.5. 2000-2006	23
1.2.4. Typering van muziekfestivals binnen het huidige Vlaamse festivallandschap	23
1.2.4.1. Unimuzikale muziekfestivals	24
1.2.4.2. Multimuzikale muziekfestivals	26
1.2.4.3. Gemeentelijke en stadsfestivals	27
1.3. Toepassing van de typologie van De Meyer op muziekfestivals	28
1.3.1. Kaart van cultuur en etnie	28

1.3.2.	Muziekaanbod en grootte samengebracht in het culturele veld van muziekfestivals	29
1.4.	Trend: verruiming en standaardisering	30
2.	De leefbaarheid van muziekfestivals in Vlaanderen	32
2.0.	Inleiding	32
2.1.	Muziekfestivals: een risicovolle onderneming	32
2.1.1.	Het beginpunt: aanvragen en vergunningen	33
2.1.1.1.	Tapvergunning	33
2.1.1.2.	Gemeentelijke aanvraag	33
2.1.2.	De grote kosten van een muziekfestival	34
2.1.2.1.	Verzekeringen	34
2.1.2.2.	Boeking van artiesten	35
2.1.2.2.1.	Keuze van artiesten	35
2.1.2.2.2.	Financieel prijskaartje	36
2.1.2.2.3.	Bijkomende moeilijkheden	37
2.1.2.3.	SABAM	38
2.1.2.4.	De billijke vergoeding	40
2.1.2.5.	Totale werkingskosten	40
2.1.2.5.1.	Basisbenodigdheden en infrastructuur op het terrein	40
2.1.2.5.2.	Bewaking	41
2.1.2.5.3.	Inkleding van het terrein en randanimatie	42
2.1.2.5.4.	Backstage benodigdheden: VIP-tent, artiestendorp, medewerkerszone	42
2.1.2.6.	Vrijwilligers en personeel	43
2.1.2.7.	Publiciteit	44
2.1.2.8.	Onvoorziene kosten	46
2.1.3.	Politiediensten	46
2.1.4.	De houding van het publiek	47
2.1.5.	Het aantrekken van sponsoring	47
2.1.6.	Subsidieaanvragen	49
2.1.6.1.	De Vlaamse Gemeenschap	49
2.1.6.1.1.	Muziekdecreet van 31 maart 1998	50
2.1.6.1.2.	Nieuwe kunstendecreet van 2 april 2004	51
2.1.6.2.	Provinciale muziekbeleid	51

2.1.6.2.1.	Provincie West-Vlaanderen	52
2.1.6.2.2.	Provincie Oost-Vlaanderen	52
2.1.6.2.3.	Provincie Vlaams-Brabant	53
2.1.6.2.4.	Provincie Antwerpen	53
2.1.6.2.5.	Provincie Limburg	54
2.1.6.2.6.	Het Limburgfonds	55
2.1.6.3.	Gemeentelijke/stedelijke muziekbeleid	56
2.1.6.4.	Cultuurinvest: een toekomst voor muziekfestivals?	56
2.1.7.	Externe factoren	57
2.1.7.1.	Noodweer en andere externe tegenslagen	57
2.1.7.2.	Voorstel rampenfonds	57
2.2.	De Federatie van muziekfestivals in Vlaanderen (FMiV)	58
2.2.1.	Wat is het FMiV?	58
2.2.2.	Wat doet het FMiV?	58
Deel 2.	Casestudy Bergfestival	60
Inleiding		61
3.	Het Bergfestival als lokaal multimuzikaal muziekfestival	62
3.1.	Korte geschiedenis en belangrijkste organisatorische ontwikkelingen van het Bergfestival: 2001-2005	62
3.2.	Het multimuzikale concept van het Bergfestival	65
3.2.1.	Caribbean Night	66
3.2.2.	Rock	66
3.2.3.	World music	67
3.2.4.	Programmageschiedenis van het Bergfestival: 2001-2005	67
4.	Onderzoek naar de leefbaarheid van het Bergfestival	70
4.1.	Aanvraag en vergunning van het Bergfestival	70
4.2.	Problemen bij het boeken van artiesten	70
4.3.	De kosten van het Bergfestival 2005	71
4.3.1.	Algemeen overzicht	71
4.3.2.	Evolutie van belangrijke kosten van het Bergfestival 2003-2005	72
4.4.	Sponsoring en subsidies	73
4.4.1.	Algemeen overzicht	73
4.4.2.	Evolutie van de sponsorbedragen en subsidies 2003-2005	75
4.5.	Evolutie van de toegangsprijs	75

4.6. De houding van het publiek: evolutie van het aantal festivalbezoekers	77
5. Onderzoek bij het Bergfestivalpubliek: het lokaal multimuzikaal muziekfestival tegenover het nationaal unimuzikaal muziekfestival	78
5.1. Doelstelling en onderzoeksvragen van het onderzoek	78
5.1.1. Doelstelling	78
5.1.2. Onderzoeksvragen	78
5.2. Beschrijving van de onderzoeksmethode	79
5.2.1. Populatie	79
5.2.2. Steekproef	80
5.2.3. Dataverzamelmethode	81
5.3. Het analyse-instrument	81
5.4. Beperkingen van het analyse-instrument	82
5.5. Steekproefbeschrijving: algemeen profiel van de ondervraagden	83
5.6. Onderzoek van de onderzoeksvragen	85
5.6.1. Profiel van het Bergfestivalpubliek	86
5.6.1.1. Interesse en muzieksmaak	86
5.6.1.2. Verschil in muzieksmaak tussen het caribbeanpubliek, rockpubliek en wereldmuziekpubliek	88
5.6.2. De houding van het Bergfestivalpubliek ten opzichte van lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival	89
5.6.2.1. Houding tegenover het aanbod van groepen, het multimuzikale programma, de sfeer, de duur, de inkomprijs en de consumptieprijs	90
5.6.2.2. Verschil in houding tussen de verschillende Bergfestivalpublieken	93
5.6.2.3. Samenhang tussen houding en muzieksmaak	94
5.6.3. Festivalbezoek van Bergfestivalpubliek	95
5.6.3.1. Aantal en type van nationaal festivalbezoek in Vlaanderen in 2004 en 2005	95
5.6.3.2. Verschil in festivalbezoek tussen de verschillende Bergfestivalpublieken	98
5.6.3.3. Verband tussen het type festivalbezoek en muzieksmaak	99
5.6.4. houding van het Bergfestivalpubliek ten opzichte van nationale unimuzikale muziekfestivals	102
5.6.4.1. Houding tegenover de inkomprijs en de consumptieprijs	102

5.6.4.2. Verschil in houding tussen de verschillende Bergfestival- publieken en samenhang met muzieksmaak	103
5.6.5. Vergelijking tussen lokale multimuzikale muziekfestivals en nationale unimuzikale muziekfestivals	103
6. Besluit	106
Referenties	108
Bijlage 1. SABAM-tarieven voor live concerten & festivals	113
Bijlage 2. Tarieven voor de billijke vergoeding voor het jaar 2006	114
Bijlage 3. Overzicht projectsubsidies 2006	118
Bijlage 4. Overzichtsschema van de subsectoren van het Kunstendecreet	123
Bijlage 5. Huidige organisatiestructuur van het Bergfestival	124
Bijlage 6. Gedetailleerd overzicht van de totale kosten van Bergfestival 2005	125
Bijlage 7. Vragenlijst	128
Bijlage 8. Codeboek	131
Bijlage 9. Antwoorden op de Bergfestivalvragen van de organisatie	144
Bijlage 10. Significante kruistabellen: verschil in muziekvoorkeur tussen de verschillende Bergfestivalpublieken	148
Bijlage 11. Significante kruistabellen: verschil in houding tussen de verschillende Bergfestivalpublieken	153
Bijlage 12. Significante kruistabellen: verband tussen het nationaal festivalbezoek in 2005 en muziekvoorkeur	156
Bijlage 13. Significante kruistabellen: verband tussen het nationaal unimuzikaal Festivalbezoek en muziekvoorkeur	159

Lijst van tabellen

Tabel 1. Wisselwerking tussen de grootte en het muziekaanbod van muziekfestivals	30
Tabel 2. Voorbeelden	30
Tabel 3. Programma Bergfestival 2001	68
Tabel 4. Programma Bergfestival 2002	68
Tabel 5. Programma Bergfestival 2003	68
Tabel 6. Programma Bergfestival 2004	69
Tabel 7. Programma Bergfestival 2005	69
Tabel 8. Kostenprojectie Bergfestival 2005	72
Tabel 9. Evolutie van het artiestenbudget, de werkingskosten en de totale kosten 2003-2005	73
Tabel 10. Totaal sponsoring	74
Tabel 11. Evolutie van de sponsorbedragen en subsidies 2003-2005	75
Tabel 12. Evolutie van de toegangsprijzen	76
Tabel 13. Overzicht van First Minute Ticketactie	77
Tabel 14. Evolutie van het aantal bezoekers	77
Tabel 15. Leeftijd	84
Tabel 16. Werksituatie	84
Tabel 17. Relationele situatie	85
Tabel 18. Met wie naar het Bergfestival gekomen	85
Tabel 19. Belangrijkste vrijetijdsbesteding	86
Tabel 20. Reden van Bergfestivalbezoek	87
Tabel 21. Diversiteit in muzieksmaak	87
Tabel 22. Verschil in muziekvoorkeur tussen de verschillende Bergfestivalpublieken	88
Tabel 23. Verschil in houding tegenover het Bergfestival	94
Tabel 24. Bezoek van nationale muziekfestivals in Vlaanderen in 2004	95
Tabel 25. Type festivalbezoek in 2005	96
Tabel 26. Type van nationaal unimuzikaal festivalbezoek	97
Tabel 27. Reden van bezoek aan nationale unimuzikale muziekfestivals	98
Tabel 28. Verband tussen het bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005 en het bezoek aan het Bergfestival	98
Tabel 29. Verband tussen nationaal festivalbezoek in 2005 en muziekvoorkeur	100
Tabel 30. Verband tussen nationaal unimuzikaal festivalbezoek en muziekvoorkeur	101

Tabel 31. Reden van bezoek aan lokale multimuzikale festivals en nationale unimuzikale festivals	104
Tabel 32. Houding tegenover lokale multimuzikale festivals en nationale unimuzikale festivals	105

Lijst van figuren

Figuur 1. Houding tegenover het aanbod van groepen	90
Figuur 2. Houding tegenover de Bergfestivalsfeer	90
Figuur 3. Houding tegenover het multimuzikale programma van het Bergfestival	91
Figuur 4. Houding tegenover de duur van het Bergfestival	91
Figuur 5. Houding tegenover de inkomprijs op het Bergfestival	92
Figuur 6. Houding tegenover de prijs van eten en drinken op het Bergfestival	92
Figuur 7. Houding tegenover de inkomprijs op unimuzikale muziekfestivals	102
Figuur 8. Houding tegenover de prijs van eten en drinken op unimuzikale muziekfestivals	103

Voorwoord

Een eindverhandeling is een moeilijke opgave die niet mogelijk zou zijn zonder de hulp en het advies van anderen. Het vergt een zee van tijd en er is een grote hoeveelheid kennis voor nodig binnen verschillende domeinen. Deze eindverhandeling is mede tot stand kunnen komen dankzij een aantal belangrijke personen. Dit voorwoord is de ideale manier om deze mensen te bedanken voor hun hulp en bijdrage tot dit resultaat.

Ten eerste bedankt aan mijn promotor Prof. Gust De Meyer, die gespecialiseerd is in het onderzoeksdomein van de populaire cultuur en zijn assistent Steven Malliet, die vooral werkt aan videogame onderzoek. Professor Gust De Meyer heeft vanaf het begin een grote interesse getoond in het studie-onderwerp van deze eindverhandeling en met zijn expertise en kennis het onderzoek in de juiste richting gestuurd. Steven Malliet heeft met zijn kennis een belangrijke bijdrage geleverd tot de statistische verwerking van de gegevens van dit onderzoek. Ten tweede bedankt aan de hoofdorganisator van het Bergfestival Daniel Vanwetswinkel, die bereid was zijn ervaringskennis over muziekfestivals mee te delen, die een inzicht heeft geboden in de organisatie van het Bergfestival en die de toestemming heeft verleend om een onderzoek uit te voeren aan de hand van enquêtes bij het festivalpubliek op de vijfde editie van het Bergfestival. Ten derde bedankt aan alle mensen die op welke manier dan ook hebben meegewerkt aan de verwezenlijking van deze studie: het team van enquêteurs (Petra ,Erika en Dirk Henrotay en Myrthe en Yasmien Hofmeier), Dirk Henrotay voor de hulp bij het invoeren van de data in de dataset, Wim Thonissen voor het maken en financieren van de kopieën,...

Iedere helpende hand was onmisbaar voor het eindresultaat en dit mag niet geminimaliseerd worden, hoe klein de bijdrage ook was. Nogmaals bedankt aan iedereen die tijd heeft geïnvesteerd in dit werk.

Inleiding

Anno 2006 schieten muziekfestivals als paddestoelen uit de grond. In 2003 werden er volgens de cijfers van de Belgische auteursvereniging SABAM in totaal maar liefst 22.634 concerten en festivals georganiseerd in ons land, wat een stijging is van 20% ten opzichte van 2002. (Bové, 18.06.04, p. 12) In Vlaanderen en Brussel alleen al worden er zo'n 180 zomerfestivals georganiseerd, zonder daar de 200 lokale initiatieven bij te tellen. Dit maakt de diversiteit zeer groot. (Peters, 02.07.04, p. 13) Iedere stad heeft tegenwoordig wel één of meerdere eigen muziekfestivals, elk met een eigen karakter en een eigen visie op muziek. De trend is niet alleen: steeds meer, maar ook: steeds groter. Door het groeiende aantal grote namen barsten sommige muziekfestivals dan ook uit hun voegen. Dit brengt grote concurrentie tussen de verschillende types van muziekfestivals met zich mee. (Peters, 02.07.04, p.13; "Zomerfestivals: de weidewereld in", 13.07.96, z.p.) Deze inflatie van festivals moet volgens enkele grote concertorganisatoren dan ook ingeperkt worden omwille van de leefbaarheid van muziekfestivals. Vooral voor lokale muziekfestivals worden de problemen steeds groter. Toch is het zo dat nog nooit zoveel jonge mensen uit binnen- en buitenland naar de weiden en parken muziekfestivals trokken. Rock Werchter is de grote koploper met zo'n 280.000 bezoekers. ("Nooit zo druk op muziekfestivals", 05.08.03, p. 32)

Deze situatieschetst bakent het domein af waarbinnen een onderzoek zal worden opgezet. De bedoeling is vooral om de verschillende soorten festivals naar grootte en muziekaanbod meer in detail te bespreken, een discussie te initiëren rond de leefbaarheid van muziekfestivals en een concrete gevalstudie te behandelen. In totaal worden vijf hoofdstukken behandeld opgesplitst in twee delen.

In een eerste deel worden enkele theoretische hoofdstukken over muziekfestivals in Vlaanderen gepresenteerd. Hoofdstuk 1 brengt een globaal overzicht van de muziekfestivals in Vlaanderen volgens de grootte en het muziekaanbod. Wat betreft de grootte van muziekfestivals wordt er een onderscheid gemaakt tussen nationale en lokale muziekfestivals. Het muziekaspect wordt vervolgens besproken in verschillende delen. Eerst wordt kort de muziekgeschiedenis van de belangrijkste muziekgenres besproken. In een tweede punt wordt dan een indeling gemaakt van de verschillende muziekfestivals in het huidige festivallandschap op muziekvlak, meer bepaald unimuzikale muziekfestivals, multimuzikale muziekfestivals en stadsfestivals als een aparte categorie van festivals. Daarna worden beide indelingen samengebracht in het culturele veld van de muziekfestivals. Tenslotte wordt een

opvallende trend in het festivallandschap besproken op het vlak van het muziekaanbod van festivals.

Hoofdstuk 2 gaat dieper in op het probleem van de leefbaarheid van muziekfestivals. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de problemen waarmee beginnende lokale muziekfestivals te maken krijgen met het oog op de gevalstudie in deel 2. Hierin komen zaken aan bod als het krijgen van aanvragen en vergunningen, alle grote kosten van een muziekfestival, de politiediensten, de houding van het publiek tegenover muziekfestivals, het aantrekken van sponsoring, het krijgen van subsidies op gemeentelijk, stedelijk, provinciaal of federaal vlak en een aantal externe factoren. Tenslotte wordt de rol besproken van de federatie van muziekfestivals in Vlaanderen en wat deze vereniging concreet kan betekenen in het vraagstuk van de leefbaarheid.

Hierna begint een tweede deel. Dit deel probeert de theoretische hoofdstukken te toetsen aan de praktijk door een case study te behandelen van een lokaal multimuzikaal muziekfestival, namelijk het Bergfestival te Dilsen-Stokkem. In hoofdstuk 3 wordt een beter begrip gegeven van het Bergfestival door de geschiedenis van het Bergfestival te schetsen en het multimuzikale concept en de programmageschiedenis van het Bergfestival te bespreken van 2001-2006.

Het vierde hoofdstuk zet het probleem van de leefbaarheid om in de praktijk aan de hand van gegevens van de organisatie van het Bergfestival. Alle aangehaalde aspecten uit het eerste deel worden hier voor zover ze van toepassing zijn geïllustreerd aan de hand van cijfermateriaal.

In het laatste hoofdstuk wordt een onderzoek gepresenteerd dat uitgevoerd is bij de festivalgangers van de vijfde editie van het Bergfestival aan de hand van mondelinge enquêtes. Dit onderzoek focust zich vooral op lokale multimuzikale en nationale unimuzikale muziekfestivals. Naast een aantal sociodemografische vragen, vragen rond het festivalbezoek en vragen rond de houding tegenover lokale multimuzikale en nationale unimuzikale muziekfestivals, worden er ook een aantal muziekgerichte vragen behandeld. Na een uiteenzetting van de doelstelling, de onderzoeksvragen, de onderzoeksmethode en het analyse-instrument van het onderzoek, worden de resultaten per onderzoeksvraag besproken. Het geheel wordt afgesloten met een algemeen betoog, dat eventueel de ruimte kan bieden tot verder onderzoek in de toekomst.

Deel 1. Theoretische hoofdstukken

1. Globaal overzicht van muziekfestivals in Vlaanderen

1.0. Inleiding

Muziekfestivals in Vlaanderen kunnen op verschillende manieren ingedeeld worden. Dit bepaalt mee het karakter en de betekenis van het festival. Ten eerste kan een indeling gemaakt worden naar grootte. Het gaat dan om festivals met een nationaal karakter en festivals met een regionaal of lokaal karakter. Ten tweede is, zoals de term het zelf al zegt, muziek een belangrijke factor als het gaat om muziekfestivals. Ook op dit vlak kan een indeling gemaakt worden, meer bepaald festivals met één bepalend muziekgenre en festivals met meerdere bepalende muziekgenres. Natuurlijk kunnen muziekfestivals ook nog op andere manieren ingedeeld worden zoals de duur van het evenement, het aantal podia op het festival, het aanbod van randactiviteiten, ...maar hier zullen vooral de grootte en het muziekaanbod onder de loep genomen worden. (Vervoort, 1998, pp. 56-58)

1.1. Overzicht van muziekfestivals in Vlaanderen naar grootte

1.1.1. Muziekfestivals met een nationaal karakter

Festivals met een nationaal karakter worden vooral gekenmerkt door hun naambekendheid binnen, en soms zelfs over de landsgrenzen heen, hun grootschalige aanpak en hun vaak hoge bezoekersaantallen, die de aantallen van kleinere lokale muziekfestivals ruim overschrijden (Vervoort, 1998, pp. 57). Vele nationale festivals spelen in op het publiek en worden gedomineerd door een commerciële logica. Ze willen een zo groot mogelijke massa aanspreken. Hierdoor gaan ze vaak generaties mee. Maar dat hoeft niet altijd te geval te zijn.

1.1.2. Muziekfestivals met een regionaal/lokaal karakter

Muziekfestivals met een regionaal karakter worden op lokaal vlak georganiseerd. Dit gaat vaak gepaard met een kleinschaligere aanpak dan de nationale festivals. Ze proberen in het begin niet zozeer een grote massa aan te spreken maar richten zich veeleer op de lokale bevolking of een bepaalde doelgroep. Ze ontstaan vaak in het verlengde van jeugdhuizen of

jeugdbewegingen. De organisatie is meestal in handen van een VZW, met enkele enthousiastelingen als kernploeg. Van daaruit wordt verder gewerkt met vrijwilligers, die al dan niet worden vergoed. Deze kernploeg beoefent haar organisatieactiviteiten vaak naast een gewone dagtaak. (“Zomerfestivals: de weidewereld in”, 13.07.96, z.p.) Het gaat meer om het plezier van het organiseren zelf, zonder verwachtingen, maar toch met de stille droom er iets aan te verdienen. Lokale festivals kunnen, evenals nationale festivals, verschillende tradities meegaan. Er bestaat wel de mogelijkheid dat ze uitgroeien tot een nationale muziekfestival. (Vervoort, 1998, pp. 58)

1.2. Muziekaanbod van muziekfestivals in Vlaanderen

Aangezien muziek een zeer belangrijk aspect is van een muziekfestival, wordt er hier een overzicht geboden van de populaire muziekgeschiedenis vanaf de periode na de Tweede Wereldoorlog en de geschiedenis en ontwikkelingen binnen de wereldmuziek. Dit moet een inzicht bieden in de manier waarop de muziekmarkt zich heeft ontwikkeld en in de verschillende muziekgenres die vandaag de dag onderscheiden kunnen worden. Dit inzicht moet het vertrekpunt vormen om meer specifiek de geschiedenis van verschillende soorten muziekfestivals te bespreken en om tenslotte het huidige muziekaanbod op muziekfestivals te typeren. Er zal een globale tweedeling van muziekfestivals gemaakt worden naar muziekaanbod.

1.2.1. Populaire muziekgeschiedenis na de Tweede Wereldoorlog

Populaire muziek is muziek die via de media bekend is geworden en een grote groep van mensen kan bereiken. Hieronder valt een hele reeks van muziekgenres zoals blues, country, disco, funk, folk, house, punk, mainstream pop, rap, reggae, rock, new wave, metal, hardrock, Vlaamse rock en schlagers. Deze genres volgen elk hun eigen ontwikkeling en kunnen elk aan een bepaalde periode van de populaire muziekgeschiedenis worden gekoppeld, afhankelijk van dit ontstaan. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 111-112) Globaal gezien kunnen de volgende periodes afgebakend worden sinds de Tweede Wereldoorlog: de jaren '40-50, de jaren '60, de jaren '70, de jaren '80, de jaren '90 en de periode van 2000 tot nu. Voor elk van deze periodes zijn specifieke populaire muziekgenres kenmerkend, behorend tot de blanke (Europese of

Amerikaanse) of zwarte muziekmarkt. Het gaat dan om pure muziekvormen, een versplintering van een genre of een nieuwe combinatie van een aantal bestaande muziekgenres met de toevoeging van nieuwe elementen. We zullen hierbij ook meer specifiek aandacht besteden aan de populaire muziekgeschiedenis van Vlaanderen.

1.2.1.1. Jaren '40-50: voorgeschiedenis

In de jaren '40 evolueerde binnen de zwarte markt jazz naar moderne jazz, plattelands blues naar stedelijke rhythm and blues en kerkgezag tot gospelmuziek. De blanke massa waardeerde vooral de swing en crooners of grote orkesten met showzangers. Een minderheid had aandacht voor country and western.

In de eerste helft van de jaren '50 ontstond een eerste stroom van populaire muziek uit de integratie van rhythm and blues en ritmische country- en westernmuziek, namelijk de klassieke rock-'n-roll. Meer bepaald ging het om het coveren van rhythm and blues door blanke uitvoerders. Op het einde van de jaren '50 trad er vervlakking op binnen dit genre en werd popmuziek geboren. Er werden dan achtergrondkoortjes gebruikt. Men sprak in deze zin wel eens van highschool-rock. Na de opkomst van balladen in 1958 gebruikte men de term "teenage crooners". (De Meyer, 2004, pp. 198-201)

Specifiek voor Vlaanderen waren in deze periode schlagers en levensliederen, afstammend van de traditionele volksmuziek (De Meyer, 2004, pp. 212-213).

1.2.1.2. Jaren '60

Vlak voor het begin van de jaren '60 en vlak erna vond dezelfde evolutie plaats voor de blanke volksmuziek. Naast Amerikaanse folk, groeide ook grote belangstelling voor Britse skiffle. Vanaf midden jaren '60 maakte de elektrische gitaar zijn intrede in de folk en ontstond Amerikaanse folkrock. Vanaf 1966 werd het accent van de rock-'n-roll verlegd van de dansvloer naar de eerste muziekfestivals in openlucht en concertgebouwen. Naast een verfijning van de rockmuziek, kwam ook een psychedelische vorm van rock tot ontwikkeling, de Californische surf en de countryrock. Het meer dansbare genre ontwikkelde zich tot mainstream of commerciële pop.

In Europa, meer bepaald Groot-Brittannië kreeg rockmuziek in de eerste helft van de jaren '60 een nieuwe betekenis. Er ontstonden verschillende nieuwe vormen van rock door de invloed van verschillende stijlen uit de populaire muziekmarkt. Beat werd gekenmerkt door het samengaan van harde rock-'n-roll met zachte gospel. De herontdekking van de blues was hiervoor belangrijk. Progressieve rock combineerde Britse symfonische rock en jazzrock of fusion. Daarnaast verschenen er ook moderne popgroepen.

Op de zwarte muziekmarkt ontstond eind jaren '50 begin jaren '60 de ska, wat een combinatie was van Jamaicaanse muziek met rhythm and blues. Dit genre werd sinds 1966 veranderd in rocksteady en werd sinds het einde van de jaren '60 reggae genoemd. Vanaf de tweede helft van de jaren '60 kwam de soul tot een hoogtepunt. Dit was een gevarieerde combinatie van blues en gospelmuziek met een sterk dansbaar karakter. Hieruit ontstond later een zachtere variant, de funk. (De Meyer, 2004, pp. 202-206)

In Vlaanderen was vooral kleinkunst populair, aanvankelijk aansluitend bij de Franse chanson, later de Britse skiffle, de Amerikaanse folksong of het traditionele volkslied (De Meyer, 2004, pp. 213).

1.2.1.3. Jaren '70

Begin jaren '70 werd vooral gekenmerkt door middle of the road (MOR)-muziek. De enige vorm van vernieuwing was de zogenaamde glitter- of glamrock, waarbij het uiterlijke vertoon belangrijker was. Daarnaast zagen we de opkomst van singer-songwriter-muziek.

In het midden van de jaren '70 ontstond uit de eerder besproken funk, een blanke variant, namelijk de disco. Hiermee samen gingen bepaalde dansrages zoals bijvoorbeeld de Twist. Hierbij aansluitend ontstond ook de euro-studio-disco, waarbij elektronische geluiden in de studio aan de muziek werden toegevoegd. Daarnaast zou de ska terug onder de aandacht komen in Groot-Brittannië door "Two-Tone"-groepen.

In 1976 ging men terug naar de bron van de rock-'n-roll en ontstond de Britse punk en de Amerikaanse new wave als tegenhanger. Deze term werd later gebruikt om alle nieuwe rockvormen te benoemen. Daarnaast dook ook de eerste vorm van heavy rock op, meer bepaald hardrock, waarvoor blues een belangrijke voedingsbodem was. (De Meyer, 2004, pp. 203-207)

In de periode na 1970 kenmerkte de Vlaamse muziekgeschiedenis zich vooral door rockmusici, popkleinkunstenaars en schlagervedetten. Maar ook het levenslied bleef nog altijd met succes bestaan (De Meyer, 2004, pp. 213).

1.2.1.4. Jaren '80

Aan het begin van de jaren '80 ontstond blitz binnen de dansbare muziek en kreeg new wave de betekenis van cold wave of after punk.

Later kreeg de Britse rockmuziek uit de jaren '60 Amerikaanse varianten. Ten eerste ontstond heavy metal als variant op de Britse hardrock. Symfonische adult oriented rock (AOR) met powerballads was een subvariant. Hardrock zelf werd gekenmerkt door een versplintering. Volgende muziekgenres doken op: USA-raprock met hiphopinvloeden, death metal, black metal, speed metal en Grunge. Daarnaast kon men combinaties aantreffen zoals hardcore en metal en metal en pop. Meer algemeen werd de term alternatieve rock gebruikt. Vanaf 1985 kreeg men ook opnieuw aandacht voor de akoestische gitaar, wat leidde tot garagerock. Uit een combinatie van rock en new wave ontstond noise rock en dit vormde, gecombineerd met synthesizer, new music. Ten tweede ontstonden varianten op de Britse punk, meer bepaald trash of hardcore, en ten derde op new wave. Hierbij kon gedacht worden aan gothic.

In Europa werd synthesizermuziek belangrijk in deze periode. New age en vervolgens ambient behoorden tot deze categorie. De toevoeging van experimentele geluiden leidde tot industrial en electronic body music.

Daarnaast ontstond enerzijds wereldmuziek als nieuwe term voor de combinatie van Westerse popmuziek en meer exotische muziektradities en anderzijds de pure pop, gekoppeld aan girlgroups en boysbands.

Er werd een nieuwe impuls gegeven aan de zwarte muziek vanuit de hiphop, wat uitmondde in rapmuziek, waarin teksten werden opgezegd en de scratchtechniek werd gebruikt. Electronic boogie kenmerkte zich meer in het bijzonder door de beat en de achtergrond van synthesizerklanken. Er kwam ook een blanke variant op dit genre.

(De Meyer, 2004, pp. 207-210)

In de jaren '80 ontstond Belgenpop of Vlaamse rock in Vlaanderen en Engelstalige popmuziek en dit volgens het Britse voorbeeld. Een origineel Belgisch genre in deze periode

was de new beat, als voorloper voor de house. Vanaf 1989 kwam er opnieuw belangstelling voor de Vlaamse muziek en ontstonden de eerste boysbands (De Meyer, 2004, pp.213-214).

1.2.1.5 Jaren '90

In de jaren '90 werd een nieuwe basis gelegd voor de dansmuziek. De invloeden waren vooral afkomstig uit de zwarte muziekmarkt. Dominante commerciële genres waren house en techno. Deze zijn later verder opgesplitst in verschillende nieuwe stijlen. De combinatie van ambient met house of techno zorgde bijvoorbeeld voor het ontstaan van ambient house, die eind jaren '90, in combinatie jazz en spacy electronica, lounge werd genoemd. Trance was verbonden met Goa. Click-'n-cuts was een gebruikte term voor minimalistische techno (verwante termen zijn bliep, bedroom music, glitchcore, illbient, cyberdelia, indietronica). Technodub combineerde techno met groove en breakbeats. Deze stijlen worden ook wel avant-gardetechno genoemd.

Op het einde van de jaren '90 ontstond een nieuw melodieuze, funkgericht genre binnen de zwarte muziek, R&B. Daarnaast bleef hiphop en rap zeer populair. Een nieuw genre, jungle, ontstond door de combinatie van de breakbeats van hiphop, hardcore-techno, ska en reggae. Drum and bass was de blanke variant die hieruit voortvloeide, naast triphop, dat de grens vormde tussen hiphop, ambient en jazzdance. Big beats is een andere variant hiervan.

In het algemeen is er sprake van recyclage en opfrissing van bestaande genres in de late jaren '90. Verschillende bestaande genres kunnen met elkaar gemengd worden. Een voorbeeld hiervan is postrock, wat wijst op het voorkomen van fusion binnen de rockmuziek. Bestaande genres worden als nieuw aangeduid: new country, new metal, disco nouveau,...(De Meyer, 2004, pp. 209-211)

In Vlaanderen kwam een nieuwe generatie van rockmuziek tot ontwikkeling. De tweede helft van de jaren '90 zorgde voor een heropleving van de folk en de Vlaamse rap. Klassieke muziek wordt in een popjasje gestoken en kinderpops wordt een nieuw begrip (De Meyer, 2004, pp. 214).

1.2.1.6. 2000-nu

In 2002 was postrock een nieuwe term binnen de populaire muziekgeschiedenis, met invloeden van jazz, klassiek en electronica. Tot andere vormen van progressieve rock behoorden prog rock, slowcore, emocore en emorock. Rootsrock gaat terug naar de roots van blues, soul en country. Ook hier gebeurde nog een sterke vermenging van genres.

In 2003 ontstonden breakcore, acidcore, hardtek en etnodance als nieuwe muziekstijlen binnen het dansgenre.

Metal en garagerock, samen met melodieuze pop is vooral populair in 2004. Techno is op de terugweg. (De Meyer, 2004, pp. 210-212)

1.2.2. Het ontstaan van de term “wereldmuziek”

In principe zouden we alle muziek wereldmuziek kunnen noemen omdat muziek een belangrijk kenmerk is binnen alle samenlevingen in de wereld maar enkel bepaalde soorten muziek krijgen echt het label wereldmuziek opgespeld. Bij wereldmuziek gaat het om de muziek van buiten de Westerse wereld: muziek uit hoofdzakelijk tropische landen. De term wereldmuziek is het eerst gebruikt toen musici, die geschoold waren in de Westerse muziektradities, zich gingen scholen in en hun interesse toonden voor Afrikaanse exotische muziektradities. Het duidt op de muzikale kruisbestuiving tussen eerste wereldlanden (VS en West-Europa) en derde wereldlanden (vooral Afrika en de Caraïben) in beide richtingen. Vandaag de dag dekt dit begrip ook Amerikaanse, Aziatische en Europese muzieksoorten van minderheidsgroepen in de Westerse landen. Het is eigenlijk niet echt een muziekgenre. Het gaat hem hier veeleer om een speciaal soort van engagement tegenover de types van muziek die als wereldmuziek worden beschouwd. Laten we enkele bekende voorbeelden van wereldmuziek aanhalen binnen de Afrikaanse muziek en de Caraïbische muziek (Connell & Gibson, 2004, pp.342-361)

Binnen de Afrikaanse muziek is vooral de Kongolese populaire muziek toonaangevend sinds de jaren '50. Dubbed Congo is ontstaan uit de interactie van Afro-Cubaanse muziek, akoestische gitaren en traditionele Afrikaanse muziek. Ook elementen van salsa, rhythm and blues, reggae en disco hebben een invloed gehad op de Kongolese muziekstijl. (Connell & Gibson, 2004, pp.347)

De Caraïben zijn altijd een vruchtbare bron geweest voor ontwikkelingen op muzikaal vlak. Reeds in 1962 bestonden er in de Caraïben originele en dynamische muziekgenres. Het is interessant om de achtergrond ervan te kennen in de context van kruisbestuivingen.

Caraïbische muziek is geëvolueerd in een complex proces van creolisering. Moderne, nieuwe en lokaal verschillende genres zijn kunnen ontstaan door elementen uit verschillende tradities of culturen over te nemen. Het gaat in dit geval voornamelijk om Afrikaanse (vooral West en Centraal Afrika) en Europese (vooral Spanje, Groot-Brittannië en Frankrijk) invloeden. Net zoals Afro-Amerikaanse muziek en de later ervan afgeleide genres zoals rock doorgedrongen zijn in de muziekcultuur van de twintigste eeuw, zo zorgden Afrikaanse elementen binnen de Caraïbische muziek (Afro-Caraïbische muziek) ervoor dat zij onderscheiden werd en een internationale bekendheid verkreeg. Daarnaast introduceerden Europese kolonisten diverse muziekgenres in de Caraïben. Het gaat dan zowel om de bekende klassieke muziek als de verschillende varianten van folk en populaire muziek van het toenmalige Europa. Vooral het Spaanse muzikale erfgoed is zeer invloedrijk geweest. Andere landen zoals Oost-Indië, China en Duitsland hebben ook, maar in mindere mate, een invloed gehad. De meest bekende Caraïbische genres zijn salsa, merengue, mambo, bolero, reggae, rumba, danza, calypso, Cubaanse son, plena, habanera, soca, zouk, conga... (Manuel, Bilby & Largey, 1995, pp. 1-16) Het is interessant om enkele belangrijke populaire Caraïbische genres van dichterbij te bekijken.

Een eerste Caraïbisch muziekgenre dat zich vlug verspreid heeft in het Westen was de reggae, afkomstig van Jamaica. Er kan geen exacte definitie van reggae worden gegeven. Het genre draagt vele kenmerken van Caraïbische muziek in zich, mento en ska inbegrepen, die op hun beurt beïnvloed zijn door moderne jazz en Amerikaanse rhythm and blues zoals besproken in 1.2.1. Reggae combineert Afrikaanse ritmes met Europese melodieën. Na zijn populariteit in de Caraïben, is het genre zeer populair geworden in Engeland en tot een hoogtepunt gekomen in de late jaren '60. Rond de jaren '70 begonnen vele Britse groepen zelf ska en reggae te spelen in hun eigen aangepaste (mainstream) vorm. De Britse reggae verschilde dan ook van zijn Jamaicaanse roots. Daarnaast vond er ook een kruisbestuiving plaats in de omgekeerde richting: Britse muziek werd populair in Jamaica. Dit scenario vond plaats op verschillende plaatsen in de wereld en voor verschillende muzieksoorten. Dit zorgde voor het ontstaan van vele lokale varianten in verschillende contexten. (Connell & Gibson, 2004, pp.345-346)

Een tweede voorbeeld, Zouk, is vooral een kenmerkend muziekgenre voor Guadeloupe en Martinique. Dit muziekgenre is geëxporteerd in de jaren '80 en geabsorbeerd en gecombineerd met diverse andere invloeden van quadrille, biguine en mazurka tot compas direct (Haïti), cadence-lypso, merengue (Dominicaanse republiek), soukous (Frans-Afrika), salsa (Latijns-Amerika), reggae en dub (Jamaica), soul, funk en rap (Noord-Amerika) en

andere genres. Deze trend van hybridisering vinden deed zich ook voor bij andere wereldmuziekgenres. (Connell & Gibson, 2004, pp.348)

Toch spreekt men eigenlijk pas echt van het genre wereldmuziek of world beat sinds de productie van Paul Simon's album Graceland in 1986, dat een mengeling was van de gekende popmuziek en Afrikaanse folkmuziek. Wereldmuziek is in deze context primair een commercieel fenomeen waarbij muziek uit andere culturen en tradities wordt gepopulariseerd in het Westen. Sinds 1987 wordt wereldmuziek ook als een formele commerciële categorie beschouwt in Groot-Brittannië. (Connell & Gibson, 2004, pp.342-361)

Sinds een aantal jaren zijn vooral Latijns-Amerikaanse dansstijlen zeer populair in het Westen. (Connell & Gibson, 2004, pp.345) Daarnaast zien we vanaf 1998-1999 meer en meer latino-sterren hun intrede doen in de popbusiness. Er sprake van een echte boom van latinomuziek. Deze latin beat is niet enkel populair bij latinodoelelgroepen maar ook bij een niet-latino publiek. (Cepeda, 2000, pp.55-57)

1.2.3. Geschiedenis van muziekfestivals sinds de jaren '60

Aan de hand van het verkregen inzicht in de ontwikkeling van populaire muziekgenres binnen de muziekmarkt, kan meer specifiek de ontwikkeling van verschillende soorten muziekfestivals besproken worden, met het accent op muziek. Bijgevolg richten we ons niet op het ontstaan van types zoals benefietmuziekfestivals en vrouwenfestivals.

Ook hier kunnen we een onderscheid maken tussen verschillende periodes. Zoals eerder al even werd aangehaald, werden de eerste rockfestivals georganiseerd in de late jaren '60. Daarom zullen de jaren '60 het vertrekpunt vormen. Naast een kort internationaal overzicht, zal ook hier meer specifiek gekeken worden naar de Vlaamse situatie.

1.2.3.1. Jaren '60

De eerste popfestivals hadden zeer grote publieksaantallen, in tegenstelling tot evenementen met jazz- en folkmuziek, die al gedurende een langere tijd bestonden. Ze programmeerden optredens van zeer populaire groepen en werden georganiseerd in de VS: eerst in San Francisco en Californië en later overal in de VS. Eén van de meest bekende was zonder twijfel het Woodstock festival (Popfestivals, 2004, pp. 293).

1.2.3.2. Jaren '70

In de jaren '70 werden ook een groot aantal festivals georganiseerd in Europa. Naast popfestivals, vonden er ook soulfestivals plaats, die wilden terugkeren naar de Afrikaanse roots van de zwarte muziek. In de VS ging men ondertussen verder met inrichten van eenmalige openlucht optredens voor een nog groter publiek.

In België werd naast diverse folk- en bluesfestivals, voor het eerst Jazz Bilzen opgericht, dat midden jaren '70 uitgroeide tot het grootste muziekfestival van België. (Popfestivals, 2004, pp.293-294) Daarnaast werd in 1974 een tweedaags rockfestival georganiseerd, Torhout/Werchter, met één festivaldag in Tourhout en één festivaldag in Werchter.

1.2.3.3. Jaren '80

In de vroege jaren '80 ontstonden er een aantal wereldmuziekfestivals, die hun aandacht richtten op verschillende soorten van etnische muziek: Afrikaanse muziek, Aziatische muziek,... Een voorbeeld daarvan was het in Engeland opgerichte WOMAD-festival (World of Music and Dance), dat ondertussen ook in een aantal landen wordt georganiseerd. Daarnaast richtte men een aantal nieuwe rockfestivals op: in Engeland lag het accent voornamelijk op new wave en hardrock en in de VS op hardrock en heavy metal. Andere festivals besloten een publiek aan te spreken met mainstream popmuziek en vaak groeiden muziekbeurzen uit tot ware popfestivals. De reeds gekende festivals gingen gewoon door.

In de jaren '80 groeide het dubbelfestival Torhout/Werchter uit tot het grootste popfestival van heel België. (Popfestivals, 2004, pp. 293-294)

1.2.3.4. Jaren '90

In 1991 werden de eerste reizende festival-circussen ingericht in de VS met optredens van alternatieve rockgroepen. Dit concept zorgde ervoor dat alternatieve rockmuziek tot bij de grote massa geraakte. In Europa vormden grote festivals zoals Glastonbury en Roskilde de basis. De organisatoren van kleinere muziekfestivals met een meer idealistische ondertoon en

een meer etnisch karakter organiseerden zich in het European Forum of Worldwide Music Festivals (EFWMF). Daarnaast ontstonden grote dance festivals (“raves”), die in openlucht werden georganiseerd. De opkomst van speciale vakbeurzen over muziek leidde tot festivals in clubs, gericht op een zeer uitgebreid festivalprogramma.

In de jaren '90 werden in België de meer alternatieve rockfestivals zoals Pukkelpop, Graspop en Dour belangrijker. Torhout/Werchter werd in 1998 herleid tot één enkele festivaldag wegens financiële problemen: vanaf toen werd Werchter de vaste locatie voor het festival. (Popfestivals, 2004, pp. 293-294; Hendrickx, 22.03.05, pp. 138-145.).

1.2.3.5. 2000-2006

Aan het begin van het nieuwe millennium ontstaat er in Vlaanderen een heropleving van de volksmuziek en de folk dansbeweging. Hedendaagse folk wordt zeer populair en deze populariteit vertaalt zich dan ook door naar de Vlaamse folkfestivals. (De Rop, 2000, z.p.) Daarnaast worden er steeds meer indoor of openlucht dance events en dancefestivals georganiseerd. Techno is daarbij één van de belangrijkste stromingen binnen de elektronische muziek. Naast de reeds bestaande voorbeelden zoals Ten days off en I love techno, worden er nu ook verschillende dance events door ID&T in Antwerpen georganiseerd zoals Antwerp is Burning, Sensation White en Tomorrowland. (“Tomorrowland”, 2005) Rock Werchter is in maart 2004 op het International Live Music Conference (ILMC) in Londen bekroond voor het beste muziekfestival ter wereld (“Rock Werchter in Londen bekroond als beste festival”, 2004).

1.2.4. Typering van muziekfestivals binnen het huidige Vlaamse festivallandschap

Het huidige Vlaamse festivallandschap bestaat uit een bonte mengeling van lokale en nationale muziekfestivals, die elk een eigen karakter hebben en hun eigen klemtoon leggen op muziek. En het aanbod op de Vlaamse markt wordt alleen maar groter.

Globaal gezien kan een indeling worden gemaakt tussen festivals die duidelijk de nadruk leggen op één muziekgenre, bijvoorbeeld rock, blues of een bepaald type van wereldmuziek, en festivals die meerdere muziekgenres tegelijk aanbieden. Dit kunnen wereldmuziekfestivals zijn die bijvoorbeeld keltische muziek, Afrikaanse muziek en Caraïbische muziek samen in

hun programma opnemen of festivals die bijvoorbeeld rock en jazz combineren. Het eerste type muziekfestival zal met de term unimuzikaal muziekfestival genoemd worden en het laatste met de term multimuzikaal muziekfestival. Gemeentelijke en stadsfestivals vormen een bijzondere categorie van muziekfestivals en kunnen zowel unimuzikaal als multimuzikaal zijn. Deze zullen apart besproken worden. Aan de hand van voorbeelden uit verschillende festivalgidsen zal geprobeerd worden een meer concreet overzicht te bieden van deze markt.

1.2.4.1. Unimuzikale muziekfestivals

Het overgrote deel van de muziekfestivals is geprogrammeerd rond één groot muziekthema. Hier maakt men een onderscheid tussen klassieke rock- en popfestivals, dancefestivals, wereldmuziekfestivals die zich hoofdzakelijk richten op één specifiek genre binnen de wereldmuziek, folkfestivals, bluesfestivals en jazzfestivals.

Rock- en popfestivals vinden in zeer grote aantallen plaats in Vlaanderen. Ze kunnen pure pop, een mengeling van mainstream rock en pop of één zeer specifiek genre van (alternatieve) rockmuziek zoals bijvoorbeeld hardrock en metal aanbieden. Tot dit soort muziekfestivals behoren Rock Werchter, TW Classic, Rock Herk, Rock Affligem, Rock on the dock, Rock Zottegem, Boomtown Live, Melkrock, Rock op het plein, Rock&pop Kortenaeken, ZZ-tap festival, Rock Ternat, Red Rock Rally, Hooifeesten, Rock Zelzate, Sjewillie rock, Grensrock, Festiv'halle, Fieldfest, Rock@Nieuwpoort, Rock Lieje, Jospop, Rock Eikerheide, Dobarock, Stroprock, Popallure, Graspop, Groezrock, Vlamrock, Pukkelpop, Krasjelrock, Rock@Edegem, Rock voor specials, Ploezerock, Villa's garden live 18, Demerrock, Sjockrock, Such A Night, Parsipop, Rock Liedekerke, Duynerock, Bosrock, Rock Waubergter, Parkingrock, Kneistival, Goorrock, Minifest, Gelrock, Bellifornia, Lochtfest, Linkerwoofer, Willrock, Neerpelt Open Air, Lodderrock, Zeverrock, Krotrock, Teutrock, Molenrock, Maanrock, Izegem Rockt, Prikkel festival, Skatefest, Muurrock, Chili con rock, Marktrock Poperinge, Hestival, Rock Tarmak, pOpwijk, Crammerock, Meetjesland metalfest, Akkerrock, Thoprok, Pukemarock, Zogrock, Dasapop, Ratrock, Koerrock, Broekrock, Rimpelrock, Milrock, Pennenzakkenrock, Pop Vlaanderen, Strandfuij, Belfortrock, Jokofest, Festival de Mart, Buitenbeenpop, After Summer Fest, Farmfest, Feest in het Park, Explosion.01, Hageland Punk & Hardcore Festival, Kallerrock, Rock Michiel, Kotshoven Rock, Borgerrock, Cornerrock, Zonhoven trapt door, Fruitrock, Enterrock, Pestpop, Vers Fruit, Loco Loco, Bengelpop, Kiosk Zomert, Mosselrock, JH Togenblik, Tuinoptredens,

Malmejock, Zoolfestival, Nacht van de Long Man, Buggenhout Beukt, Skalulfeesten, Ieperfest, Mansfestival, Moulin Rouge Festival, Give the Dog a Bone, Zwart Werk, Zarb Metal Night, Wollewei Open Air, Vospop, Vijverpop, Untitled Festival, Tribute to Monsters of Rock, Thilafest, Terrasrock, Strandfuij Glabbeek, Stonerfest, Stamprock, Stage Fight, Splinter Metal Fest, Spirit on Stage, Schwung Classic Rock Festival, Schil on Stage, Rocktober, Rockoekoe, Rockfest, Rockeffect, Rock Zulte, Rock Waregem, Rock Nieuwpoort, Rock in de Marge, Riprock, Repmond Rock, Re-rock, Railrock, Peppopfestival, Paletrock, Paasrock, Hageland Punk&Hardcore festival, Octopusrock, Novarock, Nononsenserock, No Mercy Fest, Nevelfest, Minirock Olmen-Balen, Mini-rock Denderhoutem, Minirock Haacht, Mini Rock Hombeek, Kate Moch Fest, Metalnight, Metalent, MO Staff at Rotonde Fest, Metal Female Voices Fest, Metal Blast!, Meadow Rock, Lo-rock, Lodejo Live, Kloemprock, Kachtem Feest, Highway to Hills Festival, Herderrock, Grietrock, Gothic Rules, Gladiolen, Funtime Festival, Face Your Underground Fest, Eurorock, Dudstock, Darkfest, Coqrock, B-Rock, Boutik Rock, Boscorock, Blockrock, Viva Velinx, Bestival, Belgian Independent Music Festival, Apostelfeesten,... ("Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30; Rutten, 2005, pp. 4-23; "Stella Artois Music festivalgids 2005", 2005, pp. 2-32; "Festivals in België", 2006)

Dancefestivals in openlucht komen niet zoveel voor in Vlaanderen. Er worden veeleer grote dance-evenementen in een zaal, hal of club georganiseerd. Wel toont men de laatste jaren meer en meer aandacht voor het dance-aspect op andere muziekfestivals. Zo zien we bijvoorbeeld dat vele rockfestivals zoals Pukkelpop en Werchter een dance hall inrichten of dat latinofestivals een latin dj laten draaien. Enkele grote voorbeelden van dance-evenementen zijn I Love Techno, Muzzic, 10 Days Off, Dance Trilogy, Star Warz XL, Laundry Day, Tomorrowland en Electronic Invasion Festival. (Vervoort, 1998, pp. 65-66; "Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30)

Wereldmuziekfestivals bieden een mengeling aan van verschillende muziekstijlen van over de hele wereld of leggen het accent op één bepaald genre binnen de wereldmuziek. Meestal wordt hun aanbod gekenmerkt door een muziekaanbod van andere werelddelen, buiten West-Europa. In dit geval kan het gaan om reggaefestivals of festivals die diverse soorten van Caraïbische muziek aanbieden. Voorbeelden zijn Reggae Geel, Antiliaanse Feesten, Antiliaanse Feesten Indoor, Afrolatino festival, Westival, Reggae Vibes, Irie Vibes Reggae Roots Festival, Rastaman Vibrations, Helden in het Park, ... Deze festivals leggen veel minder dan andere festivals de nadruk op de namen op hun affiche. Feesten en het vieren van de muziek staat hier centraal. Daarnaast hebben ze speciale aandacht voor het aankleden van het festival. ("Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30)

Slechts een klein deel van alle festivals die in Vlaanderen worden georganiseerd zijn Folkfestivals. Ze worden gekenmerkt door het aanbieden van verschillende soorten volksmuziek zoals Keltische muziek, Ierse folk, Belgische folkgroepen,... Hier treffen we onder meer de volgende festivals aan: Deerlycke Folk Festival, Na Fir Bolg, Folkfestival Dranouter, Dranouter aan Zee, Celtic Art Gallery Festival, Folkin'Ro, M'Eire Morough Folkfestival, Gooikoorts, Ambachtenfestival, Folk-In-Turnhout, Feestival,... ("Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30)

Bluesfestivals gaan terug naar de roots van de bluesmuziek en de iets latere rhythm and blues. De volgende festivals zijn het meest bekend op dit vlak: Delirium Blues Festival, Blues oan daa stoazze, Rhythm 'n' Blues Antwerpen, Parkblues Lommel, Patersdreef Blues Festival, Belgium Rhythm & Blues Festival, Swing Wespelaar, (Ge)Varenwinkel Blues & Roots Festival, Oetslovenblues, Morefun Festival, Rhythm & Blues at the attic festival, Pjeireblues, Nacht van de Blues, Boekt Blues, Bugaboos Bluesfestival, Binkom Blues Festival en Big Billy's Roots Festival.(Vervoort, 1998, pp. 56-64; "Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30)

Het grootste en meest bekende jazzfestival op dit moment is het Blue Note Festival van Gent. Het richt zich uitsluitend op jazzmuziek. Andere zijn Blue Note Festival aan Zee, Jazz Tervuren, Jazz Middelheim, Motives Festival, Trun-out Jazz Night en All Weather Music. ("Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30; Rutten, 2005, pp. 4-23; "Stella Artois Music festivalgids 2005", 2005, pp. 2-32; "Festivals in België", 2006)

1.2.4.2. Multimuzikale muziekfestivals

Binnen de wereldmuziekfestivals zijn er genoeg festivals te vinden die een multimuzikaal muziekprogramma aanbieden. Ze brengen verschillende muziekgenres vanuit eigen land en vanuit de rest van de wereld samen en willen mensen laten kennismaken met een veelheid van culturen: Cameleon Festival, Couleur Café, Sfinksfestival, Colorafestival, Global Fiesta, Mano Mundo Festival, Batuki, Fiesta Mundial, Ottertrotterfestival en Feeërieën. Polé Polé festival is in de eerste plaats een wereldmuziekfestival met caraïbische muziek maar biedt daarnaast ook soul, funk en disco aan en Polé Polé Beach heeft ook aandacht voor R&B.

Festivals die zowel blues als rockmuziek aanbieden zijn: Harelbeke Rock&Blues Festival, Hookrock, Beersel Blues Rock en Crosswood Festival.

Een combinatie van volksmuziek met andere genres zoals rock, blues, wereldmuziek, jazz is terug te vinden op Stovaria, Labadoux Festival, Brosella Folk & Jazz, Belgian Roots Night.

Er zijn daarnaast een groot aantal muziekfestivals die een mix brengen van meer populaire muziekgenres zoals rock, pop en dance en andere genres. Voorbeelden zijn Bergfestival, NonStop, Nachten van de Jukte, Bruksellive, Festival in 't Park, Krakrock, Plazey 2005, Cactusfestival, Petrol Deluxe, Patersdreef Festival, Vijverfestival, Cirque@taque, Viva Lola!, Villa Pace, Schoolrock, Platform, Mestival, La Barrock, Driesrock, Domino Festival, De Nacht, Vijverfestival, Parkhappening Hoegaarden, Leffingeleuren, Parkpop in den Botaniek, PoliFonics, Hovelive Festival, Wonder Festival, Loenhout Zomert, Opblaaspop, Music in Mind, Guerillaland,... Een festival dat openstaat voor alle genres is o.a. Fiestajet. Het biedt een platform aan voor beginnende bands die graag hun stappen willen wagen in de muziekwereld. ("Festivalgids 2005", 2005, pp. 10-30; Rutten, 2005, pp. 4-23; "Stella Artois Music festivalgids 2005", 2005, pp. 2-32; "Festivals in België", 2006)

1.2.4.3. Gemeentelijke en stadsfestivals

Dorps- en stadsfestivals zijn een bijzondere categorie van muziekfestivals. Deze festivals worden in en met steun van de gemeente of stad georganiseerd en duren enkele dagen tot weken. Ze staan open voor het grote publiek en zijn voor het overgrote deel gratis. De muziek op deze festivals of feesten is zeer uiteenlopend maar slechts één van de aanwezige elementen. Er wordt zowel aandacht besteed aan lokale, nationale en zelfs internationale muziek als aan een hele range van muziekstijlen. Op verschillende plaatsen in de stad wordt een ander accent gelegd. De meest bekende stadsfestivals zijn de Gentse Feesten, Binnenstad Rock (Antwerpen), de Lokerse Feesten, Marktrock Leuven, de Beverse Feesten, de Paulusfeesten in Oostende, Genk on Stage, Beleuvenissen, Lakenhallive (Herentals), Europelt (Overpelt), Parkconcerten (Kalmthout), Parkhappening (Brecht), Klinkende Munt (Brussel), Hee Tervuren, Parkfeesten (Temse), Fonnefeesten (Lokeren), Terras Bilzen, Osschotse Feesten (Aarschot), 1 Mei Festival (Kortrijk), Lommel leeft, Live in Hasselt, Play Music Festival (Hasselt), Stadsfestival Geel en de Adriaan Brouwer Feesten (Oudenaarde).

Dorps- en stadsfestivals met een hoofdzakelijk rock en pop programma bestaan ook: de Midweekfeesten (Sint-Truiden), Suikerrock (Tienen), Pulptuur (Kapellen), Stadsmuzikantenfestival (Tongeren), Parkmuzaïek (Zoersel), Torenlawijt (Diepenbeek), Paal op Stelten, Stadsfestival Ieper, de Begijnhoffeessten (Dendermonde), de Dijlefeesten

(Mechelen), Turnhoutse VRIJ-dagen, de Malle Malefeesten (Brugge), Izegem Zomert en de Emelgemse Feesten passen in deze categorie thuis. (“Festivalgids 2005”, 2005, pp. 10-30; Rutten, 2005, pp. 4-23; “Stella Artois Music festivalgids 2005”, 2005, pp. 2-32; “Festivals in België”, 2006)

Zomerfestival Vlaanderen is een initiatief dat de hele zomer lang in verschillende steden in Vlaanderen volledig gratis optredens organiseert op regelmatige terugkerende tijdstippen. Het betreft de Parkconcerten (Aalst), Parkklanken (Blankenberge), Kaandelconcerten (Deinze), Tuinconcerten (Geel), Muziek in de stad (Genk), Adriaansconcerten (Geraardsbergen), Stroppenconcerten (Halle), Kaperconcerten (Hasselt), Noten in het park (Kapellen), Vestconcerten (Lier), Roeselaarse parkconcerten (Roeselare), Bruulconcerten (Ronse), Walburgconcerten (Sint-Niklaas), Duchéconcerten (Vilvoorde), Kasteelconcerten (Waregem), Hofconcerten (Wevelgem). (“Concertlocaties”, 2005)

1.3. Toepassing van de typologie van De Meyer op muziekfestivals

Beide gemaakte indelingen van muziekfestivals (naar grootte en muziekgenre) kunnen gekoppeld worden aan elkaar en in een ruimer culturalistisch perspectief geplaatst worden. De toepassing van een typologie van De Meyer op muziekfestivals zal de aanleiding geven tot een typologie voor muziekfestivals, een vierdeling, aansluitend bij de besproken literatuur. Dit zal met enkele voorbeelden worden geïllustreerd.

1.3.1. Kaart van cultuur en etnie

Cultuur is lang beschouwd als een zeer lokaal begrip. Maar door het ontstaan van een proces van globalisering is dit niet langer het geval. Cultuur is niet langer gebonden aan één bepaalde plaats; verschillende uitheemse culturen doen hun intrede op verschillende plaatsen. Dat heeft gezorgd voor verschillende cultuurvormen. Dit zorgt ervoor dat de relatie tussen het globale en het lokale op verschillende manieren kan worden geïnterpreteerd. De Meyer heeft een indeling hiervan gemaakt op basis van de mate van zuiverheid van een cultuur en het al dan niet bestaan van meerdere etnieën. Hij heeft een onderscheid gemaakt tussen monocultuur (eigen cultuur is dominant, andere etnieën zijn niet welkom), gemeenschappelijke cultuur (minderheden worden opgenomen in de bestaande cultuur wat leidt tot creolisering en

assimilatie), multicultuur (lappendeken van verschillende culturen naast mekaar) en multi-etnie onder één cultuur (minderheden passen zich aan de bestaande cultuur aan, wat integratie mogelijk maakt). De Meyer heeft dit in zijn boek toegepast op toerisme. Maar hier zal dit in het kader van muziekfestivals geplaatst worden. (De Meyer, 2004, pp. 244-248)

1.3.2. Muziekaanbod en grootte samengebracht in culturele veld van muziekfestivals

Muziek is een belangrijk onderdeel en vaak ook een belangrijk kenmerk van de cultuur van een volk en vertaald zich in verschillende muziekgenres. De ontwikkeling en de wereldwijde verspreiding van muziekgenres, die we eerder al hebben besproken in 1.2.1. en 1.2.2., past eveneens in het proces van globalisering. Dit is ook zo in Vlaanderen. Vandaag de dag vindt men een uitgebreid gamma aan muziekgenres terug in Vlaanderen, die voor een groot stuk mee haar eigenheid bepalen. Daarnaast kan men zeer gemakkelijk toegang krijgen tot en kennis maken met een waaier van muziekvormen uit de hele wereld, die men aanvankelijk nog niet kende.

Muziekfestivals kunnen gezien worden als cultuuruitingen die ons al dan niet de mogelijkheid bieden dit te doen. Dit wordt in grote mate bepaald door het karakter van het muziekfestival. Welke muziek wordt geprogrammeerd? Staat men open voor andere muziekculturen? De relatie tussen het lokale en het globale kan hier herleid worden tot de grootschaligheid en bekendheid van muziekfestivals bij het publiek, zoals besproken in 1.1.

Bij de toepassing van De Meyers typologie op muziekfestivals, kunnen we de mate van zuiverheid van een cultuur vervangen door de mate waarin een specifiek cultuurproduct – in dit geval muziekfestivals – zuiver zijn, namelijk worden muziekfestivals gekenmerkt door een unimuzikaal muziekaanbod of door een multimuzikaal muziekaanbod? Dit kan worden afgezet tegen de grootte van muziekfestivals. Dit kan samengevat worden in de volgende tabel.

Tabel 1. Wisselwerking tussen de grootte en het muziekaanbod van muziekfestivals

		Muziekaanbod van muziekfestival	
		Unimuzikaal	Multimuzikaal
Grootte van muziekfestival	Lokaal	Lokaal unimuzikaal muziekfestival	Lokaal multimuzikaal muziekfestival
	Nationaal	Nationaal unimuzikaal muziekfestival	Nationaal multimuzikaal muziekfestival

Bij elk van deze categorieën van muziekfestivals kunnen enkele van de meest bekende voorbeelden geplaatst worden uit de Vlaamse festivalcultuur.

Tabel 2. Voorbeelden

Nationaal unimuzikaal muziekfestival	Lokaal unimuzikaal muziekfestival	Nationaal multimuzikaal muziekfestival	Lokaal multimuzikaal muziekfestival
-Rock Werchter	-Vlamrock	-Sfinks Festival	-Bergfestival
-Pukkelpop	-Afro-latino Festival	-Couleur café	-Mano Mundo Festival
-Antiliaanse Feesten	-Rock Waubergter	-Cactusfestival	-Krakrock
-Dranouter	-Blues Oan Daa	-Polé Polé Festival	-Hove Live
-Belgium Rhythm & Blues Festival	Stoazze	-Polé Polé Beach	-Vijverfestival
	-Jazz Tervuren		

1.4. Trend: verruiming en standaardisering

In het huidige festivallandschap zijn er twee grote opvallende trends. Enerzijds beginnen grote nationale festivals, die oorspronkelijk vasthielden aan één genre, de laatste jaren meer en meer te diversifiëren naar verschillende muziekgenres. Men zou kunnen spreken van bloedarmoede op het vlak van groepen. Grote festivals willen een groot publiek blijven aantrekken maar de moeilijkheid ligt in het vinden van de geschikte groepen. Langzaamaan breiden ze uit naar andere genres. Rock Werchter bijvoorbeeld was in zijn beginjaren een exclusief rockfestival. Anno 2006 wordt ook de hele dance en popscène aangesproken. Een ander voorbeeld is het

Belgium Rhythm & Blues festival in Peer. Ook dit festival is begonnen aan een verruiming van het festival omdat de grote bluesnamen stilaan uitgeput raken en ze een groter en jonger publiek willen aanspreken (Vanhoyland, 16.07.04, p. 14). Immers, een aanbod van pure blues zou jaar in jaar uit dezelfde harde kern van bluesfans aantrekken en dat brengt geen extra geld in de lade om verder te gaan. Het programma van Folk Dranouter is systematisch geëvolueerd van pure folk naar een mengeling van folk, traditionele muziek, wereldmuziek en pop, rock en dansmuziek. Op deze manier komen op vele nationale muziekfestivals dezelfde namen van artiesten terug. (Ruyters, 30.06.04, p. 15)

Anderzijds is het merkbaar dat heel wat kleinere multimuzikale muziekfestivals hun concept proberen te verstrakken en nationale festivals achterna willen gaan. Ze willen net als grote festivals een massapubliek aantrekken om te kunnen overleven. Ze standaardiseren langzaam. Maar op die manier gaan deze festivals lijken op de festivals zoals er al zoveel bestaan en verliezen ze hun eigenheid waarmee ze opgericht zijn. Er kan de vraag gesteld worden of dit wel leefbaar is voor de toekomst? Of dit een langetermijnvisie mogelijk maakt? Of muziekfestivals niet langzaam zullen uitsterven omdat het organisatorisch gezien niet meer haalbaar is?

Dit brengt ons bij het aspect van de leefbaarheid van muziekfestivals. Maar deze discussie maakt hier slechts een heel klein deel vanuit. Er zijn een hoop andere factoren die een invloed uitoefenen op het verdere bestaan van muziekfestivals. Deze factoren komen aan bod in hoofdstuk 2.

2: De leefbaarheid van muziekfestivals in Vlaanderen

2.0. Inleiding

De organisatie van een muziekfestival is een hele opgave en het wordt er niet gemakkelijker op. Er moet met steeds meer elementen en regels rekening worden gehouden. Als een festival dan eenmaal slaagt, is het de vraag of dit zal blijven lukken op lange termijn, rekening houdende met de volledige festivalmarkt. Kunnen festivals hun eigenheid behouden en opboksen tegen de concurrentie van andere muziekfestivals? Dit is vooral een hamvraag voor de kleine muziekfestivals die moeten concurreren met de grote nationale muziekfestivals van vandaag. Is er nog een toekomst voor kleinschalige muziekfestivals naast de gevestigde grootschalige muziekfestivals? In een eerste punt zullen deze cruciale factoren en moeilijkheden bij de organisatie van muziekfestivals besproken worden. Een tweede punt zal aandacht besteden aan de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen en welke haar rol is in deze problematiek.

2.1. Muziekfestivals: een risicovolle onderneming

Het organiseren van een muziekfestival is een zeer complexe, risicovolle en dure aangelegenheid. Vooraleer men kan spreken van een muziekfestival, moeten de nodige vergunningen aangevraagd en goedgekeurd worden. Zeker in de beginjaren is de onzekerheid groot en kan een organisatie niet voor 100% garanderen dat een festival zal slagen. De hoge kostprijs zorgt ervoor dat het budget een zeer belangrijke factor is. Kleine muziekfestivals spenderen al vlug enkele miljoenen oude Belgische franken aan de organisatie van hun festival. Hoe meer het festival groeit, hoe meer de kosten toenemen. Het is steeds opnieuw een vraag of de kosten volledig gedekt zullen worden. Ook moet er tegenwoordig extra aandacht besteed worden aan het milieu (recyclage), de veiligheid en het comfort van de festivalbezoekers. Dit laatste bepaalt voor een stuk mee de houding van het publiek. Deze speelt een belangrijke rol in het succes van een muziekfestival. Een festivalorganisatie is ook voor een groot deel afhankelijk van het al dan niet ontvangen van sponsoring of subsidies van overheidswege. Er is immers van bij het begin een startkapitaal nodig, dat de druk om te slagen nog groter maakt. Al deze elementen zorgen ervoor dat niet alle muziekfestivals kunnen overleven. Na een mislukking kan de festivalorganisator het opgeven of stoppen

omdat het geheel economisch niet leefbaar is. Anderen gaan gewoon door. (“Nooit zo druk op muziekfestivals”, 05.08.03, p. 32)

2.1.1. Het beginpunt: aanvragen en vergunningen

Een festival oprichten is een leuk initiatief maar als je niet de toelating krijgt om een festival te organiseren, kun je het vergeten. En vandaag de dag zijn er heel wat vergunningen nodig om van start te kunnen gaan. Hiervoor moet je tijdig aanvragen indienen, want het kan nog een hele periode duren vooraleer je definitief het fiat krijgt.

2.1.1.1. Tapvergunning

Aangezien er op een festival pinten getapt en verkocht worden, moet de organisator van een muziekfestival hiervoor een vergunning hebben van het model 240-i. Dit wil zeggen dat er bewijs moet worden geleverd van goed gedrag en zeden. De organisator mag geen strafregister hebben. De gemeente of stad kan dit bewijs leveren.

2.1.1.2. Gemeentelijke aanvraag

Om een festival te mogen organiseren moet een aanvraag worden ingediend bij het gemeente- of stadsbestuur. Deze aanvraag wordt doorgezonden naar de politie, die op basis van waarnemingen en inschattingen een advies uitbrengt. Er wordt dan gevraagd of de inrichter kan beantwoorden aan het advies van de politie of niet. Uiteindelijk beslist het schepencollege op basis daarvan over de goedkeuring. In dit advies zijn regels opgenomen over het sluitingsuur, geluidsoverlast, het risico op geweld, verkeersveiligheid,... Hetzelfde geldt voor de plaatselijke brandweer. Zij adviseren veiligheidsmaatregelen op het terrein, de aanwezigheid van stroom, watertoevoer, brandblussers, nooduitgangen, een rood kruis,...

Maar daarnaast moet bij de definitieve goedkeuring ook rekening worden gehouden met het advies op provinciaal vlak. De toestemming tot parkeren moet worden gegeven door de dienst bruggen en wegen. Dat geldt ook voor het uithangen van baanaffiches langs de openbare weg. Maar meestal worden ze onofficieel uitgehangen omdat een officiële aanvraag

geen goedkeuring krijgt. Bij het verlenen van een milieuvergunning moet, afhankelijk van de plaats waar het festival doorgaat, goedkeuring worden verkregen bij de afdeling natuur, bos en groen of een andere afdeling. (Vanwetswinkel / Kalders, 12.03.2006)

In het algemeen zijn er geen problemen bij het toekennen van een vergunning, totdat één of enkele personen zich storen aan het gebeuren. Dan moet een initiatief eraan geloven. Tegenwoordig is het organiseren van muziekfestivals in groene zones steeds vaker een probleem. Concertorganisatoren in openlucht krijgen geen toestemming meer van de Groendienst bij klachten, ook al zijn ze bereid de ecologische voorschriften te volgen en eventuele schade te vergoeden bij problemen die zich toch voordoen. (“Festivals of bomen?”, 02.03.00, p. 9) Dit geldt ook op het vlak van nachtlawaai en andere soorten van overlast. Het cactusfestival, dat plaatsvindt in het Minnewaterpark in Brugge heeft bijvoorbeeld een boete van € 3.750 gekregen voor geluidsoverlast omdat omwonenden een klacht hadden ingediend. Dit kwam totaal onverwacht aangezien cactusfestival een vergunning had en alle voorschriften perfect naleefde. De organisatoren hadden de toelating om te gaan tot een geluidsgrens van 100 decibels. Simpelweg veranderen van locatie is geen oplossing. Het kan zelfs de doodsteek van een festival betekenen. Dit soort zaken vormen een bedreiging voor alle toekomstige evenementen. (Van der Speeten & Vantighem, 04.07.03, p. 14; Herbots, 04.07.03, z.p)

2.1.2. De grote kosten van een muziekfestival

Het kostenplaatje van een muziekfestival loopt vlug op tot zeer grote bedragen. Het gaat dan om de vaste kosten, die elk jaar terugkeren en mogelijk stijgen door de groei van het festival en een aantal nieuwe kosten, verbonden aan de groei of veranderingen in de aanpak. Daarnaast zijn er ook een aantal onvoorziene kosten waarmee rekening moet worden gehouden. Men kan als organisator best een marge inbouwen. De grootste kosten worden hier meer gedetailleerd besproken.

2.1.2.1 Verzekeringen

Om zich tegen bepaalde risico's te beschermen, kan de festivalorganisator verzekeringen afsluiten. De kost hiervan kan oplopen tot duizenden euro's. De burgerlijke aansprakelijkheid

van uitbating verzekert de schade die wordt toegebracht aan bezoekers door bijvoorbeeld brand op het terrein. (Vanwetswinkel / Kalders, 12.03.2006) Er dient ook een verzekering van burgerlijke aansprakelijkheid afgesloten te worden voor vrijwilligers die meewerken aan het festival. Daarnaast moet er voor de medewerkers ook een verzekering voor lichamelijke ongevallen worden afgesloten. (Steunpunt Vrijwilligers, 2003) Dit beschermt de inrichter bij schade veroorzaakt aan medewerkers bij het uitvoeren van werk op het festival. Dit is te vergelijken met een verzekering voor arbeidsongevallen. Tenslotte kan ook een verzekering afgesloten worden om materialen van derden te beschermen bij diefstal, in dit geval van artiesten, geluidsmensen, e.d. (Vanwetswinkel / Kalders, 12.03.2006)

2.1.2.2. Boeking van artiesten

2.1.2.2.1. Keuze van artiesten

Artiesten worden gewoonlijk geboekt rechtstreeks via de persoonlijke manager of via het boekingskantoor waar de artiest aan verbonden is met een contract. Deze laatste regelt een plaats op een muziekfestival in naam van de artiest tegen betaling, zijnde een % op de artiestenprijs. (De Meyer & Trappeniers, 2003, pp.82)

Bij de keuze van artiesten wordt gekeken naar het succes van een artiest op basis van de CD-verkoop of naar de aanhang die bepaalde artiesten hebben. Hierbij is de voeling met de markt belangrijk en met de managers. Deze keuze moet volledig passen bij het concept van het festival en in het beschikbare budget. Als dit zo is, moet de gewenste artiest beschikbaar zijn. Meestal wordt er pas een keuze gemaakt als de komende tournees van artiesten bekend zijn. Dit is rond april-mei en dan kunnen contractbesprekingen volgen. (Van de Velden, 25.06.94, z.p) Het grootste deel van de artiesten wordt op basis van dat aanbod gekozen. Bij Pukkelpop bijvoorbeeld is dat zo'n 80%. (Smeets, 04.07.05, p. 11) De organisatoren houden daarbij ook rekening met de favoriete pukkelpopacts van jongeren, ze gaan zelf naar belangrijke optredens en festivals en ze houden de belangrijkste muziekbladen bij. (Vandewalle, 01.07.05, p. 5) Daarnaast kan er ook bewust voor artiesten gekozen worden die minder aanhang hebben maar het muziekfestival een zekere credibiliteit geeft in de toekomst. (Van de Velden, 25.06.94, z.p) Rock Herk kiest zo bijvoorbeeld voor opkomende groepen waar ze zelf in geloven en die niet overal te zien zijn. ("Rock Herk: het keurmerk onder de festivals", 01.07.05 p. 23)

2.1.2.2.2. Financieel prijskaartje

De prijzen van artiesten stijgen de laatste jaren meer en meer als gevolg van het verlies op hun cd-verkoop, door o.a. het illegaal downloaden en maken van muziekkopieën. Ze besteden meer aandacht aan live optredens en proberen door een hoger bedrag te vragen, het gat van de verkoop te dichten. Op die manier kost een groep vandaag al vlieg het dubbele in vergelijking met enkele jaren geleden. Dat heeft tot gevolg dat festivalorganisatoren de toegangsprijzen vaak moeten verhogen om de artiestenkosten te kunnen dekken. (Smeets, 04.07.05, p. 11; Peters, 02.07.04, p. 13)

De kosten voor live muziekgroepen verschillen al naargelang de artiest van Belgische of buitenlandse afkomst is. Groepen van eigen bodem vragen een gemiddelde vraagprijs die schommelt tussen €500 en €65.000, mede afhankelijk van hun naambekendheid en succes. Enkele voorbeelden zijn Nova Star (€65.000), Admiral Freebee (€25.000), Zornik (€15.000), Sioen en Vive la Fête (€9.000), De Mens (€4.000) en Stash (€4.200). Maar daarmee eindigt het verhaal niet want bovenop de vraagprijs van artiesten moeten nog een aantal zaken betaald worden. Zo wordt er nog 6% B.T.W. geheven op dit bedrag, 15% artiestengage voor het boekingskantoor + 21% B.T.W. (indien dit bedrag nog niet in de uitkoopsom zit) en 10% voor SABAM + 21% B.T.W.. Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld een groep die €10.000 vraagt werkelijk €13.625 kost voor de organisator (=€10.000+€600+€1.500+€315+€1.000+€210). Dit geldt bij iedere groep. De gemiddelde prijs voor buitenlandse groepen varieert tussen €5.000 en €2.076.000 per groep. Voorbeelden in deze categorie zijn Fisher-Z uit Engeland (€5.500), Kane uit Nederland (€15.000), Krezip uit Nederland (€12.000), Golden Earing uit Nederland (€20.000), Within Temptation uit Nederland (€15.000), Evanescence uit de VS (€100.000), Carlos Santana uit de VS (€200.000 per nummer) en U2 uit Ierland (€2.076.000). Daar komen eveneens nog eens al de vermelde bedragen bij. Enkel de 6% B.T.W. wordt vervangen door een artist tax van 15%. Deze moet worden uitbetaald aan de Belgische staat, die dit vervolgens doorstort aan het buitenland. Een groep van €10.000 zou in dit geval €14.525 kosten (=€10.000+€1.500+€1.500+€315+€1.000+€210). (Vanwetswinkel, 09.03.2006) Daarbij komen ook nog eens vervoers- en verblijfskosten en alles wat erbij hoort voor internationale artiesten. Dit is niet zo voor groepen uit de Belgische muziekcène. (Bové, 18.06.04, p. 12)

Als een muziektfestival enkele grote namen op de affiche wil hebben, is er dus al vlug sprake van een enorme kostprijs. Dat zorgt ervoor dat je als organisator een groot budget moet vrijmaken om de voorschotten te kunnen betalen aan het boekingskantoor. Een deel van de uitkoopsom moet immers op voorhand gestort worden en het overige bedrag moet direct na het optreden cash uitbetaald worden om een snelle afhandeling van de contracten mogelijk te maken. (D'Helft, 2003, pp. 64-65) Dit verhoogt de druk nog voor kleine festivals omdat ze niet altijd beschikken over een groot startbudget of niet genoeg geld kunnen aantrekken.

2.1.2.2.3. Bijkomende moeilijkheden

Er zijn een aantal bijkomende moeilijkheden bij lokale muziektfestivals. Lokale festivals kunnen vaak niet om het even welke artiest boeken omdat deze enerzijds te duur is en anderzijds gewoonweg niet te krijgen is omdat er op alle vlakken geconcurrereerd moet worden met het muziekaanbod van de grote nationale festivals en de gratis stadsfestivals waar de grote massa naartoe trekt. (Vervoort, 1998, pp. 58-59) Deze houden niet enkel het publiek weg van de kleinere muziektfestivals maar ook grote namen in de artiestenwereld. Het wordt steeds moeilijker om topnamen te strikken die voordien nog niet speelden op één van de gratis festivals. (Vantuyghem, 25.06.05, p. 30) Het feit dat grote festivals meerdere podia op meerdere festivaldagen programmeren, geeft de regionale festivals ook minder ademruimte. (Vervoort, 1998, pp. 58-59) Dit maakt een originele inkleding van het programma veel moeilijker. Het vastleggen van een waardige naam op de affiche is een aartsmoeilijke opgave volgens organisator Mark Stockmans van het inmiddels verdwenen Rocksot. ("Zomerfestivals: de weidewereld in", 13.07.96, z.p.) Artiesten die als headliner worden geprogrammeerd op kleinere festivals, staan immers vaak ook op één van de kleinere randpodia van grote festivals of kun je gratis gaan bekijken op stadsfestivals. Organisatoren krijgen zo bij de keuze van artiesten met verschillende problemen te kampen. Kleine en onbekende groepen maken de affiche immers minder aantrekkelijk en kunnen bijgevolg zorgen voor minder festivalbezoekers en minder inkomsten. Iets meer prestigieuze namen doen de toegangsprijs stijgen, waarbij het potentiële publiek niet noodzakelijk stijgt (Vervoort, 1998, pp. 58-59). Daarnaast zijn er een aantal groepen die gewoon niet te boeken zijn in de beginjaren van een klein festival.

Vele bekende groepen zijn aangesloten bij de muziekpromotor Live Nation, bekend als het vroegere Clear Channel. Live Nation heeft sinds 2001 een sterke leiderspositie kunnen

uitbouwen in de Belgische muziekmarkt door overnamepolitiek: de muziekpromotor heeft 40% van de publiciteitsmarkt van reclamepanelen in handen, heeft een aantal concertorganisaties kunnen overnemen, organiseert daarnaast zelf concerten en is gelieerd aan een groot aantal organisaties. Zo organiseerde Live Nation in 2003 meer dan 180 concerten van de grootste namen uit de wereld en is de organisatie o.a. verbonden aan Pukkelpop en Rock Werchter, de twee meest populaire muziekfestivals in België. Daarnaast houdt Live Nation zich ook bezig met het boeken van binnen- en buitenlandse artiesten aan derden. Artiesten kunnen op die manier alles regelen via één organisatie: boekingen, organisatie, promotie,... (Van der Straeten; Bové, 08.06.04, p. 11) Live Nation bepaalt zelf voor een groot deel welke artiesten kansen krijgen en waar artiesten mogen optreden. De voorkeur gaat dan meestal naar grotere festivals. Kleinere festivals kunnen veel moeilijker informatie en contactgegevens loskrijgen over deze groepen en zijn dan vaak genoodzaakt naar andere alternatieven te zoeken. (Vanwetswinkel, 09.03.2006) En meestal vertaalt zich dit in minder bekende namen op de affiche. Het is een kwestie van jarenlange public relations te voeren voor het eigen festival. Artiesten en boekingskantoren moeten de idee krijgen dat alles goed georganiseerd is voor hen en dat ze kunnen rekenen op hun geld. Als dit binnen de artiestenwereld wordt doorverteld, groeit stilaan de mogelijkheid dat grotere groepen aangetrokken kunnen worden. (“Krasjelrock: klein beginnen”, 24.06.04, p. 25)

Daarnaast kan het ook zijn dat een ander festival op precies dezelfde datum dezelfde artiest wil. Dan kan er geboden worden op een artiest. Het is dan de bedoeling dat meer geboden wordt dan de uitkoopsom van het boekingskantoor en zo wordt de artiest als het ware aan de hoogste bidder verkocht. Maar ook in dit geval wordt er vaak voorrang verleend aan een groot festival, ook al wordt er meer geboden door een kleiner festival. De manager heeft dan een akkoord met een boekingskantoor, dat connecties heeft met grote festivals. De artiest kan de voorwaarden van het kleine festival wel interessant vinden maar de platenmaatschappij en de manager willen niet dat het akkoord van het boekingskantoor ondermijnd wordt o.w.v. de roem en de zekerheid dat het grote festival biedt. (Vanwetswinkel, 09.03.2006)

2.1.2.3. SABAM

SABAM (Société des Auteurs Belges – Belgische Auteursmaatschappij) is de Belgische vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers sinds 1922. Het is een privé-bedrijf zonder winst oogmerk dat wel commissies heft. Dit is goedgekeurd op Koninklijk Besluit.

Haar taak bestaat uit het innen en uitkeren van auteursrechten telkens een ingeschreven muziekwerk openbaar uitgevoerd wordt, het administreren en beheren van alle auteursrechten in België en in andere landen die soortgelijke regeling hebben. (De Meyer & Trappeniers, 2003, pp. 220-222; SABAM, 2006a) Ze wil ervoor zorgen dat de schrijver van een nummer vergoed wordt telkens het nummer wordt gespeeld. Dit zijn geen belastingen maar wordt gezien als een uitgesteld loon, dat wordt vastgesteld op basis van een aantal criteria. Dat geldt ook voor muziekfestivals. (SABAM, 2006b) De algemene regel is 10% op de artiestengages. Maar daarnaast willen ze festivals eveneens belasten op de oppervlakte in m², de verkochte inkom- en voorverkooptickets en de consumptieprijzen. Zie bijlage 1 voor een indicatie van deze tarieven voor live concerten en festivals. Deze tarifiëring zorgt voor een zeer grote meerkost voor festivals. Hierdoor twijfelen vele festivalorganisatoren aan de oprechtheid van SABAM en de juistheid van de regels die SABAM hanteert. Er rijst de vraag hoe elementen zoals consumptieprijzen gelinkt kunnen worden aan de auteur van een liedje en of de auteur werkelijk de gevraagde bedragen krijgt doorgestort van SABAM. Daarnaast heeft men kunnen vaststellen dat twee soortgelijke festivals op een andere locatie een verschillend bedrag moesten betalen aan SABAM. (Vanwetswinkel / Kalders, 12.03.2006)

De Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen (FMiV), die sinds 2003 de belangen behartigt van 45 festivals in Vlaanderen en in Brussel, heeft deze problematiek aangevochten. De verschillende festivals willen zich wel houden aan deze wettelijke bepalingen maar eisen inzagerecht: ze willen bewijs van inschrijven en van storting aan de auteur. (Vanwetswinkel / Kalders, 12.03.2006) In maart 2006 heeft het FMiV hierover een overeenkomst bereikt met SABAM. Vanaf april 2006 worden er aparte tarieven toegepast voor concerten en muziekfestivals volgens het principe van degressiviteit. Dit wil zeggen dat vanaf een bepaald bedrag aan bruto-ontvangsten het inningspercentage van SABAM daalt. Concreet wordt er 6% aangerekend aan elke organisator van een muziekfestival en 8% aan elke concertorganisator. Voor muziekfestivals bijvoorbeeld daalt het percentage tot 5,5% eens de bruto-ontvangsten in de schijf van €50.000 tot €100.000 vallen en tot 2,5% voor de bruto-ontvangsten in de schijf hoger dan €3.200.000. Daarnaast kunnen de organisatoren ook rekenen op een tariefverlaging indien ze kunnen aantonen dat aanzienlijke delen van het muziekprogramma niet door Sabam worden beheerd. De rechter heeft in een rechtszaak tegen Sabam begin 2006 beslist dat de organisator van de Antiliaanse Feesten geld terug moest krijgen van Sabam nadat dit onterecht geïnd was. De nieuwe regeling moet een einde maken aan dit soort conflicten. (Maes, 13.04.06, p. 17; Belga, 13.04.2006, p. 58)

2.1.2.4. De billijke vergoeding

De billijke vergoeding is ingevoerd sinds 1999 om de artiesten en producenten automatisch te vergoeden bij eender welk openbaar gebruik van hun muziekrepertoire. Uradex verdedigt de rechten van de artiesten en zorgt voor het innen en toekennen van de vergoedingen en SIMIM doet hetzelfde voor muziekproducenten. (SIMIM, 2006) Vooral sinds de inkomsten van artiesten zijn gedaald door het illegaal downloaden van liedjes willen zij hun toekomst veilig laten stellen via dit soort inningen. Daarvoor wordt ook aangeklopt bij muziekfestivals. Festivalorganisatoren moeten een vergoeding betalen voor het spelen van CD's aan derden. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er tussen twee optredens door een CD wordt afgespeeld in een tent of op het festivalterrein. Ook hier stellen festivalinrichters zich vragen bij deze extra kost. (Vanwetswinkel / Kalders, 12.03.2006) Bij het bepalen van het tarief wordt voor een festival (=tijdelijke activiteit in open lucht) rekening gehouden met de oppervlakte in m², de inkomprijs, het al dan niet aanbieden van drank, het aantal luidsprekers en de mogelijkheid om al dan niet te dansen. (SIMIM, 2006) Een overzicht wordt geboden in bijlage 2.

2.1.2.5. Totale werkingskosten

De totale werkingskosten van een muziekfestival omvatten alles wat nodig is op het terrein om het festival te laten doorgaan.

2.1.2.5.1. Basisbenodigheden en infrastructuur op het terrein

Om optredens mogelijk te maken is er tenminste één podium nodig en een licht en geluidsinstallatie. Dit moet voldoen aan de eisen van de artiesten. Grote namen tekenen enkel een contract als het podium beantwoordt aan bepaalde afmetingen en als er een bepaalde geluidsfirma wordt ingehuurd. De kosten zijn uiteraard voor de organisatie. Vooral kleinere festivals houden rekening met de kans op noodweer door het plaatsen van een tent. Bij mooi weer is dit overbodig maar het probleem is dat een tent op voorhand moet gereserveerd worden en dat deze reservatie niet meer kan worden geannuleerd. Men moet sowieso betalen voor de tent. Daarbij komt nog dat men eventueel een vloer moet voorzien voor in de tent.

Andere kosten op het terrein komen van de diensten, materialen en apparatuur die nodig zijn om de opbouw mogelijk te maken, de benodigdheden voor eten en drinken, de inkom, de sanitaire voorzieningen, stroomvoorziening, de afbakening van het terrein, de diensten die nodig zijn voor het onderhoud en opruiming van het terrein, het eventueel aanleggen van een camping, het inhuren van het Vlaamse of rode kruis en de permanente bewaking op het terrein.(Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006) Het grootste probleem is hier in te schatten hoeveel er eten en drinken voorzien moet worden, hoeveel toiletten, hoeveel tickets en consumptiebonnetjes, hoe groot de veiligheidsrisico's zullen zijn, hoeveel kampeerders er zullen zijn,... (Vantyghem, 25.06.05, p. 30)

2.1.2.5.2. Bewaking

Hoe meer een festival groeit, hoe groter het belang van veiligheid wordt en hoe duurder deze kosten worden. Tot de portierswet van 1999 werd deze taak opgedragen aan vrijwilligers zonder enige professionele scholing. Sindsdien moeten muziekfestivals wettelijk gezien een beroep doen op opgeleide (erkende) bewakingsagenten voor "het toezicht op en de controle van mensen op publiek toegankelijke plaatsen". Ze mogen dit niet meer in eigen beheer doen. De controle op het bezit van gevaarlijke voorwerpen, de bescherming van artiesten, het bewaken van toegangen en het begeleiden van de publieksstroom zijn enkele mogelijke verantwoordelijkheden van deze agenten.

Toch proberen festivalorganisatoren de wet te omzeilen via een uitzondering op de wet. Deze uitzondering geldt normaal gezien voor kleine initiatieven van verenigingen. Vrijwilligers kunnen namelijk vandaag de dag nog steeds wettelijk belast worden met taken rond de veiligheid, als ze deel uitmaken van de organiserende VZW. Hiervoor is wel de toestemming van de burgemeester nodig, die de opgegeven vrijwilligers kan laten controleren door de politie. Dit is ook wat organisatoren van muziekfestivals zolang mogelijk proberen vol te houden: ze maken securitymensen lid van de VZW en hebben op die manier een argument om wettelijk te blijven werken met vrijwilligers.

Het inzetten van enkel professionele bewakingsfirma's is haast onbetaalbaar en zou de ticketprijzen nog meer de hoogte in jagen. Dit kan bijdragen tot de doodsteek van een muziekfestival. (Bové, 01.03.04, p. 7)

2.1.2.5.3. Inkleding van het terrein en randanimatie

Om het de festivalbezoekers aangenaam te maken op het festivalterrein, kan het ingekleed worden al dan niet naargelang het thema van het festival en kan er randanimatie worden voorzien om het publiek nog andere activiteiten te bieden. Bij de inkleding kan het gaan om beplanting, aankleding van het podium, videoschermen, sfeerlichtjes, marktkraampjes,... Een unieke inkleding kan mensen aantrekken en dit is belangrijk voor een klein festival. Daarom zijn deze kosten nodig. Randanimatie komt minder voor op kleine festivals. Dit kan verzorgd worden door grote sponsors. Sponsors willen de festivalbezoekers iets extra bieden en tegelijk reclame maken voor hun product of dienst. Op Pukkelpop bijvoorbeeld organiseert Mine van Fortis een tombola op het terrein in de Mine white room, deelt Studio Brussel stickers uit, kunnen festivalbezoekers bij operatoren zoals Proximus terecht voor het opladen van hun gsm,... Daarnaast kan een festival ook zelf nevenactiviteiten plannen zoals workshops in salsa en trampoline springen. De voorzieningen die hiervoor nodig zijn brengen een extra kost met zich mee maar kan enorm worden geapprecieerd door het publiek. (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006) Couleur café is een uniek voorbeeld. Dit muziekfestival organiseert o.a. kunsttentoonstellingen, dans- en muzieklessen, verhalen, debatten, filmprojecties en theeproeverijen. Daarnaast krijgen niet-gouvernementele organisaties de kans om hun specifieke activiteiten te tonen aan het publiek. (SASKIAV, 30.06.05, p.15)

2.1.2.5.4. Backstage benodigdheden: VIP-tent, artiestendorp, medewerkerszone

Maar niet alleen de festivalbezoekers moeten tevreden zijn. Om sponsors te bedanken voor hun medewerking aan het festival en eventuele toekomstige samenwerking mogelijk te maken, worden zij backstage ontvangen. Ook backstage moet alles dus piekfijn in orde zijn. Het is een ontmoetingsruimte waar verschillende zakenmensen, persmensen, artiesten en soms ook bezoekers zich ontmoeten. Het is belangrijk dat deze mensen een goede indruk krijgen van het festival. Bij het ene festival beperkt de backstage zich tot een VIP-tent waar je gratis kunt drinken en eten, op andere festivals gaat dit verder en lopen de kosten dus hoger op.

Daarnaast komen er nog extra kosten bij voor de artiesten. Artiesten moeten zich kunnen omkleden, kunnen uitrusten, zich kunnen wassen, kunnen eten en drinken,...en dit in een ontspannen sfeer. Als artiesten niet tevreden zijn merk je dit aan hun optreden of kunnen ze

zelfs weigeren om op te treden. Het is dus belangrijk dat ze een goed gevoel hebben bij het festival en zich thuis voelen. Dit draagt bij tot de goede naam van het festival. Als ze goed verzorgd worden en ze vertellen dit door, is de kans groter om in de toekomst andere artiesten aan te trekken. Om dit mogelijk te maken dient er als het ware een artiestendorp opgebouwd te worden met bemeubelde en verwarmde kleedkamers, wc- en douches, makkelijke toegang tot het podium,... Op vlak van eten en drinken hebben artiesten bepaalde eisen, die opgenomen zijn in een reader afzonderlijke reader in hun contract. De organisatie moet hierin zelf bepaalde grenzen trekken. Bepaalde artiesten vragen bijvoorbeeld een slof sigaretten van een bepaald merk. Het is aan de organisator om te beslissen of hij hieraan wil toegeven. Hoe meer artiesten komen optreden, hoe meer deze kosten oplopen en hoe meer eisen om rekening mee te houden.

Tenslotte zijn er benodigdheden nodig voor de medewerkers van een festival. Voor de herkenbaarheid op het festival, krijgen medewerkers een t-shirt van het festival en een toegangspasje. Ook zij moeten af en toe kunnen eten en drinken op het festival. Daarom wordt er vaak een aparte medewerkerstent opgezet waar zij een paar keer per dag iets kunnen eten en drinken. Andere festivals verkiezen te werken met consumptiebonnen. (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006)

2.1.2.6. Vrijwilligers en personeel

Zonder vrijwilligers is een festival een onbetaalbare zaak. Toch kunnen ze tegenwoordig een vergoeding krijgen als de inrichter zo beslist. Het kan dan gaan om een reële kostenvergoeding of een forfaitaire kostenvergoeding. Onder de reële kostenvergoeding valt het vergoeden van de vervoerskosten, verblijfskosten, telefoonkosten,... Bij een forfaitaire kostenvergoeding worden exacte maxima bedragen toegekend. Sinds 1 januari 2006 mogen vrijwilligers wettelijk maximum €27,92 per dag verdienen en maximum €1.116,71 per jaar zonder aangifte bij de belastingen. Vanaf 1 augustus 2006 mag een vrijwilliger €675,72 verdienen per kwartaal. (Steunpunt Vrijwilligerswerk, 2003) Het steunpunt van vrijwilligers (VSV) omschrijft vrijwilligerswerk als volgt: “werk in een vast of feitelijk verband dat je uitvoert voor anderen die je niet kent en die geen winsten halen uit je werk en waar je niet voor betaald wordt”. (Michiels, 22.07.04, p. 21) Het moet dus gaan om instellingen met of zonder rechtspersoonlijkheid zonder winstoogmerk, zoals bijvoorbeeld een vzw. Muziekfestivals worden vaak georganiseerd door een vzw en mogen vrijwilligers inschakelen

omdat het gaat om sociale en culturele activiteiten. Maar niet iedereen mag zomaar vrijwilligerswerk uitoefenen. Een vrijwilliger moet minimum 15 jaar zijn. Mensen met een uitkering zoals werklozen en bruggepensioneerden mogen enkel werken als een algemene toelating is verkregen van de directeur van een werkloosheidsbureau. Dit kan worden aangevraagd door de festivalorganisatie zelf. Ook gepensioneerden, slachtoffers van een beroepsziekte/arbeidsongeval en bijstandsgerechtigden mogen zonder problemen werken als vrijwilliger. Arbeidsongeschikten en invaliden moeten eerst de toelating hebben van de adviserende arts van de mutualiteit. Al deze mensen moeten verzekerd worden als ze meehelpen aan het festival (zie 2.1.2.1. verzekeringen). Bij het uitvoeren van taken voor de organisatie heeft de vrijwilliger geheimhoudingsplicht. Vertrouwelijke informatie moet voor zichzelf worden gehouden tijdens en ook na het beëindigen van het werk. De organisatie moet dit duidelijk meedelen en opnemen in een huishoudelijk reglement. (Steunpunt Vrijwilligerswerk, 2003)

Sinds 2003 worden de taken van vrijwilligers wettelijk beperkt. De onduidelijkheid van Vlaamse wetten heeft al voor heel wat onrust gezorgd bij festivalorganisatoren. Vrijwilligers mogen geen risicovolle taken meer uitvoeren zoals het opbouwen van grote podia en tenten. Vanaf het moment dat een podium meer dan vijf meter hoog is, is men wettelijk verplicht een veiligheidscoördinator en podiumbouwers aan te nemen. Dit moet gebeuren via een interimkantoor om ze beter te beschermen tegen arbeidsongevallen. Voor Marktrock Leuven bijvoorbeeld vertaalt zich dit in een meerkost van €25.000. (Michiels, 22.07.04, p. 21; CRU, 10.07.04, p. 88.)

Daarnaast werken muzikfestivals ook met verenigingen, die tegen een vergoeding komen werken. Op die manier kunnen verenigingen een deel van hun jaarwerking bekostigen. (Vanhoyland, 16.07.04, p. 14)

2.1.2.7. Publiciteit

Om een festival bekend te maken bij het publiek heb je publiciteit nodig. Dit is vooral heel belangrijk voor beginnende festivals. De mensen moeten weten dat het bestaat en moeten op één of andere manier worden aangetrokken tot het festival. Maar dit is geen evidente en moeilijke opgave. Zeker als je rekening houdt met de concurrentie van de gevestigde waarden op de festivalmarkt en de overvloed aan publiciteit die wordt gemaakt. Hoe groter immers een festival wordt en hoe meer bekendere namen op een affiche staan, hoe bekender ook het

festival in de media zal worden. Daardoor kunnen grote festivals meer gratis redactionele mediareclame aantrekken in kranten, tijdschriften ,op televisie en op de radio. (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006) En dat is dan weer positief voor de artiesten die op een groot festival spelen. De journaals tonen zo bijvoorbeeld sfeerbeelden van op de grootste en meest bekende muziektfestivals. Daarnaast besteden muziekzenders zoals JIM en TMF en radiozenders zoals Studio Brussel de hele zomer lang veel aandacht aan festivals met betekenis. TMF startte de vorige festivalzomer zo onder het mom van “Rock the festivals” met een Werchter-special. (DBJ, 04.07.05, p. 36) Door de link met MTV konden deze beelden ook op de zenders in het buitenland worden uitgezonden. (Bové, 08.06.04, p. 11) Dit is nadelig voor vele kleine festivals. Als ze eenzelfde resultaat willen bereiken, zullen ze ofwel overtuigend moeten zijn ofwel veel geld op tafel moeten leggen.

Andere wegen om publiciteit te maken is het drukken van flyers, baanaffiches en gewone affiches. Deze drukkosten kunnen gecontroleerd worden maar er komen nog een aantal andere kosten bij. Affiches moeten namelijk uitgehangen worden en flyers moeten uitgedeeld worden. Aangezien de inrichters vaak alle energie en tijd steken in het organiseren van het festival, moeten ze mensen of bedrijven inhuren die deze taken op zich nemen. Daarbij komen nog andere moeilijkheden. Op vele festivals en andere evenementen heerst immers een flyerverbod. Affiches mogen meestal wel tegen betaling uitgehangen worden als dit op voorhand werd aangevraagd. Ook in bepaalde gemeentes en steden gelden gelijkaardige regels. Internet is ook een belangrijke bron van publiciteit. Via een eigen website kan iedereen ten alle tijden informatie opzoeken over het festival, foto's bekijken, tickets bestellen,... Maar een website moet opgebouwd worden en voortdurend geupdated worden. Dit kost tijd en geld. Ook het aanvragen van links en het plaatsen van banners op andere websites is niet gratis.

Toch is één medium vaak niet voldoende voor het maken van reclame rond een festival. Het is een kwestie van de juiste mediamix samen te stellen. Maar investeren in meerdere media is vaak onbetaalbaar voor kleine festivals. Daarom moet er op zoek gegaan worden naar een budget om reclame te financieren. Hier zijn sponsors belangrijk. Er moet geprobeerd worden een interessant media-aanbod samen te stellen dat sponsors aantrekkelijk vinden voor eigen reclame en eveneens aantrekkelijk is voor een festival. Maar het is voor kleine festivals zeer moeilijk om de juiste sponsors te overhalen.

De beste en goedkoopste reclame is uiteindelijk nog altijd mondreclame. Maar voor een klein festival duurt het een aantal jaren vooraleer mondreclame zijn effect bereikt. (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006)

2.1.2.8. Onvoorziene kosten

Er bestaat altijd een kans dat er onvoorziene kosten de kop op duiken door onvoorziene gebeurtenissen of verkeerde inschattingen. Dit laatste is vooral zo bij pas beginnende festivals, die het veld nog aftasten en nog maar weinig of geen ervaring hebben. Voorbeelden van onvoorziene kosten zijn het noodweer dat toeslaat waardoor modderpoelen moeten worden gedicht of water moet worden weggepompt; gesponsord materiaal dat niet blijkt te volstaan; een stroomkabel die wordt stukgemaakt; een septische put die moet worden aangelegd op het terrein; onvoorziene boetes;... (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006) Hier kan het voorbeeld van het Cactusfestival terug aangehaald worden, dat een boete van € 3.750 heeft gekregen voor geluidsoverlast wagens klachten van omwonenden.

2.1.3. Politiediensten

De politiehervorming heeft mogelijk negatieve gevolgen voor een aantal festivalorganisaties op vlak van het inzetten van politiediensten. Wanneer een festival wordt georganiseerd door een commerciële organisatie in een kleine gemeente, die externe politiediensten moet inzetten, zullen deze kosten noodgedwongen gefactureerd worden aan de festivalorganisator, ook al is dat festival ingebed in het sociale weefsel. De rede hiervoor is een gebrek aan politiediensten en budgetten op gemeentelijk vlak. Het gevolg is dus een enorme meerkost voor de festivalorganisatie. De betrokken festivalinrichters vinden het onaanvaardbaar dat zij hiervoor moeten betalen. De externe politiefactuur geldt daarentegen niet voor festivals gelegen in grote steden. Herman Schueremans, organisator van Rock Werchter, ziet een deloyale concurrentie tussen evenementen en festivals in grote steden zoals Hasselt, Brussel, Oostende, Leuven en Gent en evenementen in kleinere gemeenten als een gevolg hiervan. Een ander gevolg is dat festivals op lange termijn meer en meer zullen plaatshebben in steden in plaats van in kleine gemeenten. Of deze verschuiving positief is, hangt af de aanwezige infrastructuur in de stad en van de manier waarop haar bewoners hiervoor openstaan. Te hoge politiekosten kunnen dus ook op termijn festivals doen verplaatsen of verdwijnen. (Schueremans, 18.01.03, p. 40)

2.1.4. De houding van het publiek

De houding van het publiek ten aanzien van een festival is ook belangrijk voor het al dan niet hebben van succes. Wat verwachten zij van een doorsnee muziekfestival? Volgens Glen Bracke, medeorganisator van Belfortrock en Wim Merchiers, programmator van Feest in het Park, lopen de verwachtingen van een muziekfestival steeds hoger op bij het Vlaamse festivalpubliek. (Peeters, 02.07.04, p. 13) Organisatoren bepalen meestal welke weg ze met hun festival willen inslaan maar het is onzeker of het publiek hen daarin zal volgen. Het publiek is met andere woorden zeer wispelturig. (“Zomerfestivals: de weidewereld in”, 13.07.96, z.p.) Een professionele organisatie, grote namen (zowel binnenlands als buitenland), lage inkomrijzen én een gezellige sfeer vormen samen de standaard elementen. Maar een festivalganger wil zich ook comfortabel voelen op een muziekfestival. Alles moet duidelijk worden aangegeven zoals de toiletten bijvoorbeeld, men wil niet te lang aanschuiven voor een hapje of drankje en het moet snel gaan. Daarnaast moet elke nieuwe editie iets nieuws bieden om zijn publiek te kunnen behouden. Dat geldt ook voor kleinere festivals. Ze moeten zich kunnen blijven onderscheiden om niet aan de concurrentie ten onder te gaan. (Peeters, 02.07.04, p. 13) Daarom proberen organisatoren zich duidelijk te profileren bij het publiek, met een duidelijke lijn in het programma, een herkenbaar imago en een degelijke affiche. Het concept moet aanslaan. Er moet een bepaalde doelgroep kunnen worden aangesproken. Het steeds grotere aanbod en de steeds grotere verscheidenheid aan muziekfestivals maakt de keuze er voor het publiek dus niet makkelijker op. (“Zomerfestivals: de weidewereld in”, 13.07.96, z.p.)

Een andere reden voor deze veeleisendheid is de verandering in het bestedingspatroon van festivalbezoekers. Volgens Wim Merchiers willen mensen een kwalitatief hoogstaand festivalaanbod aangezien ze minder geld spenderen aan cd-aankopen. (Peeters, 02.07.04, p. 13) Ook hier is keuze belangrijk aangezien het budget van de festivalganger beperkt is. (“Zomerfestivals: de weidewereld in”, 13.07.96, z.p.)

2.1.5. Het aantrekken van sponsoring

Om een muziekfestival te organiseren is een budget of startkapitaal nodig. Dit kan enerzijds worden verkregen van grote en kleinere sponsors of anderzijds van de overheid in de vorm van subsidies. Bij beide vormen van financiering kunnen nog eens verschillende indelingen

gemaakt worden. Het aantrekken van sponsoring zal hier besproken worden en het aanvragen van subsidies in 2.1.6..

De Meyer heeft het begrip sponsoring duidelijk omschreven. Door de schaalvergroting en de daarmee samenhangende kostenstijgingen waarmee muziekfestivals te maken krijgen, vragen festivalorganisatoren sponsorgelden van bepaalde firma's die dezelfde doelgroep hebben als het festivalpubliek en die in ruil voor financiële steun hun naam mogen verbinden aan het festival. Het kan hierbij gaan om één grote sponsor, een hoofdsponsor, die titelsponsor wordt en zijn naam kan verbinden aan de titel van het evenement. Het doel van sponsoring is naambekendheid verwerven, een imago opbouwen en de afzet van producten van bepaalde op jeugd gerichte merken te verbeteren. Daarnaast kan sponsoring zich ook beperken tot een loutere ruilvereenkomst. In dat geval wordt geen geldelijke steun verwacht, maar aan wederzijdse promotie gedaan. Dit wordt een bater deal genoemd." (De Meyer & Trappeniers, 2003, pp. 234-235)

Algemeen gesteld maakt sponsoring niet zo'n groot deel uit van het budget van een muziekfestival. Als een festival immers té afhankelijk wordt van sponsoring en een belangrijke sponsor dreigt weg te vallen, wordt de kwetsbaarheid van het festival verhoogt. Teveel sponsoring zorgt ook voor de commercialisering van het festival. De reclame en promotie voor de inspanningen van sponsors mag niet gaan overheersen want dan kunnen ze gaan wegen op het festival. Toch kan opgemerkt worden dat het aantal kandidaat-sponsors in de muzieksector beperkt is. De meest voorkomende zijn banken, brouwerijen en dranklabels en de verschillende media. ("Nooit zo druk op muziekfestivals", 05.08.03, p. 32; Termont, 2004) Enkele voorbeelden zijn Dexia, Fortis, KBC, Stella Artois Music, Maes, Coca cola, Studio Brussel, JIM en TMF. De laatste jaren worden ook gsm-operatoren, kabel- en telefoonmaatschappijen aangetrokken als grote sponsor van een festival zoals Proximus, Base, Telenet en Belgacom. (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006)

Ook op dit vlak gaan grote festivals met een nationale uitstraling met het grootste voordeel lopen vanwege hun bekendheid en affiche. Ze hebben veel gemakkelijker dan kleine lokale initiatieven toegang tot sponsorgeld. Sponsors zelf zijn zich daar volledig van bewust. De mogelijkheid om kleinere festivals financieel te steunen bestaat wel maar is niet aangewezen. Logistiek gezien brengt het veel meer werk met zich mee en de uitkomst op kleinere muziekfestivals blijft onzeker. Sponsors verwachten continuïteit. Ze sluiten dan ook vaker meerjarencontracten af met de grote muziekfestivals. Daar zijn ze ook voor een stuk zeker over de professionaliteit die ze in de plaats krijgen. ("Nooit zo druk op muziekfestivals", 05.08.03, p. 32) Kleine festivals moeten als gevolg op lokaal vlak sponsors zoeken, bij de

plaatselijke middenstand. Het gaat dan om zelfstandigen en bedrijven die leveren aan eindgebruikers, zoals immobiliën- en boekhoudkantoren, verzekeringsmaatschappijen, allerhande winkels,... (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006)

Naast geldelijke steun kan sponsoring zoals gezegd ook bestaan uit ruilovereenkomsten. In dit geval worden er bijvoorbeeld behoeften zoals materiaal, drank, beplanting, e.d. geleverd in ruil voor reclame. Deze goederen hoeven bijgevolg niet door de inrichters aangekocht te worden, wat scheelt in de kosten. Maar het kan ook in de omgekeerde zin. Een festival kan gratis inkomtickets, VIP-arrangementen, meet en greets met een bepaalde artiest weggeven in ruil voor bijvoorbeeld radioreclame. (Vanwetswinkel / Kalders, 13.03.2006)

2.1.6. Subsidieaanvragen

Overheidssubsidies zijn ook een belangrijke factor in het vraagstuk van de leefbaarheid van muziekfestivals. Dit brengt ons bij de kwestie van het cultuurbeleid. Sinds de jaren '70-80 worden massa- en populaire cultuurvormen zoals muziekfestivals, naast de klassieke cultuurvormen, ook in opgenomen in, het cultuurbeleid. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 116) Maar veel organisatoren klagen over het gebrek aan overheidssteun in de festivalsector. Om subsidies aan te vragen, moet je kennis hebben van de mogelijkheden die er zijn. Jonge festivalorganisaties weten vaak niet hoe ze hieraan moeten beginnen en hoe ze aanspraak kunnen maken op subsidies. (Peeters, 02.07.04, p. 13) Er zijn verschillende inleveringsdata, voorwaarden en regels voor het aanvragen van subsidies Zowel op vlak van de Vlaamse Gemeenschap als op het vlak van lokale overheden, provincies en gemeenten, bestaan er regelingen die gelden voor muziekfestivals. Op elk van deze niveaus kan er een popbeleid gevoerd worden. Een lager niveau staat daarbij onder controle van de hogere overheden. (Bogaerts, 2004, pp.12) Laten we een overzicht geven van de subsidiemogelijkheden voor muziekfestivals binnen het Vlaamse popbeleid.

2.1.6.1. De Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse gemeenschap is bevoegd voor de zaken die cultuur aanbelangen en vaardigt decreten uit. Ze bestaat uit verschillende afdelingen. Muziekfestivals kunnen geplaatst worden onder de afdeling Muziek, Letteren & Podiumkunsten van de administratie Cultuur. Deze

administratie kan bepaalde initiatieven zowel direct als indirect financieel ondersteunen. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 117-118) Belangrijke decreten in deze context zijn het muziekdecreet van 31 maart 1998 en het nieuwe kunstendecreet (2 april 2004) ter vervanging van vroegere documenten. Deze decreten vormen de voorwaarden van waaruit de lokale overheid een cultuurbeleid kan voeren dat rechtszekerheid en ontwikkelingsmogelijkheden biedt aan de cultuursector. (Claessens, 2004) Laten we dit even verduidelijken.

2.1.6.1.1. Muziekdecreet van 31 maart 1998

Dit decreet regelt de erkenning en subsidiëring van muziekverenigingen, waaronder festivalorganisaties. Een festival wordt hier gedefinieerd als: “een organisatie met internationale uitstraling, d.w.z. met een internationaal erkende kwaliteit, die zich toelegt op het organiseren, binnen een welbepaalde, relatief beperkte tijdsspanne, van culturele manifestaties waarbij muziek de hoofdcomponent vormt.”

Om in aanmerking te komen voor structurele of projectsubsidies moeten er aan een aantal formele en kwalitatieve voorwaarden voldaan zijn. De organisatie mag geen commercieel karakter hebben, moet een rechtspersoonlijkheid hebben, een minimum aantal activiteiten ontwikkelen en in het Nederlandstalige of Brusselse landsgedeelte gevestigd zijn. Bijkomend moet er Vlaamse/hedendaagse muziek van diverse genres aan bod komen, ruimte zijn voor originaliteit/diversiteit, moet systematische spreiding/publiekwerving mogelijk zijn en moet een artistiek en financieel beleidsplan worden ingediend voor een periode van vier jaar. Structurele subsidies voor het subsidiëren van basis-, personeels- en werkingskosten voor een periode van vier jaar, kunnen enkel verkregen worden wanneer organisaties voor deze periode erkend zijn en een minimum aan eigen inkomsten hebben. De artistieke kwaliteit, werking en beheer van de organisatie bepalen uiteindelijk mee de grootte van het financieringsbudget. Projectsubsidies kunnen door alle organisaties (ook niet-erkende) worden aangevraagd voor een periode van één jaar voor het realiseren van muziekprojecten. Dit zijn culturele initiatieven die in hoofdzaak draaien rond muziek. Deze projecten moeten een artistieke leemte opvullen in het bestaande muziekaanbod, artistiek interessant zijn, gericht zijn op een bepaalde doelgroep en vanuit een artistiek oogpunt/kwaliteitsvolle programmering worden ingericht. (De Meyer & Trappeniers, 2003, pp. 187-188; De Meyer & Roe, 1999, pp.119-123) Sfinfestival en Folk Dranouter krijgen sinds 2002 op basis van het muziekdecreet jaarlijks

een projectsubsidie van respectievelijk €150.000 en €50.000 voor hun muziekfestival. (Van der Speeten, 19.07.03, p. 15)

2.1.6.1.2. Nieuwe kunstendecreet van 2 april 2004

Sinds 2006 geeft de Vlaamse overheid subsidies voor muzikale initiatieven op basis van het kunstendecreet. (Vlaamse overheid, administratie Cultuur, 2006a) Dit nieuwe kunstendecreet van 2 april 2004, moet een open en samenhangend kader bieden voor alle kunstvormen, waaronder ook muziek. Eén globale benadering van alle kunsten met meer oog voor transparantie en objectiviteit, moet alle tijdelijke documenten vervangen. Centraal staat de rechtszekerheid van alle sectoren, de gelijkberechtiging van de verschillende kunstvormen en een uniforme subsidieregeling gebaseerd op kwaliteit. Het kunstendecreet is eigenlijk een overgangsmodel, dat autonomie aan politieke verantwoordelijkheid koppelt. De politiek krijgt inspraak maar bepaalt zelf in welke mate. De bedoeling is in de eerste plaats om de verschillende sectoren dichter bij mekaar te brengen. Aparte fondsen zouden immers zorgen voor een verkaveling en een steeds grotere kloof tussen de verschillende disciplines. (Daenen, 2004) Voortaan hebben organisaties de keuze uit projectmatige steunmaatregelen of subsidies voor hun gehele werking in de vorm van twee- of vierjarige financieringsbudgetten. (Vlaamse overheid, 2005) Om dit soort van subsidies aan te vragen is niet enkel een aanvraagformulier nodig maar ook een begrotings- en opvolgingsmodel zoals opgelegd door het ministerieel besluit van 14 september 2004. Dit moet zorgen voor een uniforme financiële rapportering van alle gesubsidieerde organisaties binnen de administratie Cultuur. (Vlaamse overheid, administratie Cultuur, 2006a) Een nadeel van deze nieuwe subsidiemogelijkheden zijn de omstandige dossiers die hieruit voort zullen vloeien. (Daenen, 2004) Voor een overzicht van de projectsubsidies voor 2006 en een samenvattend schema van de verschillende subsectoren van het kunstendecreet, zie bijlage 3 en 4.

2.1.6.2. Provinciale muziekbeleid

Onder het provinciale muziekbeleid vallen 5 Vlaamse provincies, namelijk West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Antwerpen en Limburg. Het Brussels Hoofdstedelijk

Gewest kent een bijzondere regeling, waar we hier niet verder over zullen uitweiden. (Bogaerts, 2004, pp. 13-14)

2.1.6.2.1. Provincie West-Vlaanderen

In het verleden werden enkel concertlocaties en muziekclubs gesubsidieerd op het niveau van de provincie. De dienst jeugd en cultuur hebben voorstellen geformuleerd die een geïntegreerd muziekbeleid voor alle muziekvormen moet mogelijk maken. (De Meyer & Roe, 1999, pp.135-136) Sinds kort is een provinciaal reglement ingevoerd betreffende de subsidiëring van projecten en startende muziekfestivals voor en door jongeren in West-Vlaanderen. Dit moet nieuwe kansen bieden aan initiatieven van jongeren die samenwerking binnen de jongerencultuur stimuleren. Het festival moet hiervoor aan een aantal criteria voldoen: het festival moet een regionale uitstraling hebben en georganiseerd worden door een feitelijke vereniging of vzw van jongeren in West-Vlaanderen, het moet hoofdzakelijk gericht zijn op een doelgroep van 30 jaar en er moeten minstens 5 muziekgroepen/soloartiesten op het programma staan, waarvan minstens 1 West-Vlaamse op het hoofdpodium. (Ost, De Béthune & Breyne, 2006)

2.1.6.2.2. Provincie Oost-Vlaanderen

Ook hier werden aanvankelijk muziekclubs gesubsidieerd. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 136) Tegenwoordig maken ook kleinere muziekfestivals kans op een subsidie. Sinds 2004 bestaat er immers een subsidiereglement dat uitgaat van de dienst kunst en cultuur om betere niet-commerciële muziekfestivals financiële steun te bieden. Op die manier kunnen zij de kwaliteit op peil houden en de verdere werking stimuleren. Om in aanmerking te komen moet er aan verschillende voorwaarden worden voldaan: het muziekfestival moet worden georganiseerd door een vzw of feitelijke vereniging in Oost-Vlaanderen, gericht zijn op jongeren en moet een provinciale uitstraling hebben; er moeten vijf groepen of soloartiesten op de affiche geprogrammeerd staan waarvan ten minste één Oost-Vlaamse; deze artiesten moeten hun eigen repertoire live brengen; het festival moet plaatsvinden op één dag of gespreid over meerdere opeenvolgende dagen en het moet minstens één jaar bestaan en tijdens deze periode één editie van het muziekfestival hebben gerealiseerd. Het muziekaanbod moet bestaan uit

hedendaagse muziek zoals pop, rock, dance en hiphop. In 2004 werd een budget van €24.750 uitgetrokken voor het subsidiëren van dit soort projecten. (Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, 2004a; 2004b; Bogaerts, 2004, pp. 62-64) Enkele festivals die hiervan kunnen meepikken zijn: de Lokerse Feesten, de Gentse Feesten, Boomtown en Crammerock. (HDR, 22.02.05, p. 45)

Daarnaast kunnen beginnende of vernieuwende projecten een projectsubsidie ontvangen. Hiervoor moet het project nieuw zijn, bovenlokaal, zich richten op een doelgroep tot 30 jaar en actueel en maatschappelijk relevant zijn. Men kan een gemiddeld bedrag krijgen tussen de €2.000 en €5.000. Men kan maximum voor drie opeenvolgende jaren worden ondersteund. (Bogaerts, 2004, pp. 67-68)

2.1.6.2.3. Provincie Vlaams-Brabant

De provincie Vlaams-Brabant subsidieert jeugdclubs met een uitgebreide muziekwerking. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 136) Daarnaast bestaat er een subsidiereglement voor projecten en jeugdmuziekfestivals voor jongeren. Jeugdmuziekfestivals moeten om in aanmerking te kunnen komen voor subsidies plaatsvinden in Vlaams-Brabant, minstens een regionale uitstraling hebben, minimaal 500 bezoekers hebben, georganiseerd worden door een vzw vanuit een maatschappelijk engagement, hoofdzakelijk gericht zijn naar jongeren tot 30 jaar en minstens 5 live acts programmeren waarvan minimum 1 groep uit Vlaams-Brabant. Deze groep moet een finalist zijn van Rockvonk of een groep van het project Kunst-stukjes. Daarnaast moet de organisatie inspanningen leveren voor het milieu. Het maximum bedrag voor projectsubsidies bedraagt €2.500 per goedgekeurd project. Dit wordt bepaald op basis van het aantal bezoekers. In dit geval moet een festival meer dan 5000 bezoekers aantrekken. Een startend muziekfestival krijgt zo bijvoorbeeld maar een subsidie van €500. (Provincie Vlaams-Brabant, 2006) In 2003 bedroeg het totaal aan festivalsubsidies €15.500 en in 2004 €18.500. De project- en festivalsubsidies waren in 2003 samen goed voor zo'n €47.000 en in 2004 voor zo'n €53.700. (Bogaerts, 2004, pp. 79-81)

2.1.6.2.4. Provincie Antwerpen

De provincie Antwerpen besteed minder aandacht aan popmuziek dan andere provincies. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 136) Sinds 2003 kan een feitelijke vereniging of vzw die uitgaat van de leefwereld van jongeren een subsidie krijgen van de Dienst Algemeen Cultuurbeleid van de provincie Antwerpen voor een waardevol cultureel project dat georganiseerd wordt voor jongeren in hun vrije tijd. Dit project moet georganiseerd worden door jongeren in de provincie Antwerpen of met samenwerking van organisaties uit de cultuur- of jeugdsector, een bovenlokale uitstraling hebben, een zelfstandige identiteit hebben, gericht zijn op een breed jongerenpubliek, nieuw zijn, podiumkansen bieden aan bands of deejays uit de provincie Antwerpen en een lage toegangsprijs hebben. Daarnaast moet op alle vormen van publiciteit kenbaar worden gemaakt dat het project ondersteund wordt door de provincie. Jaarlijks wordt er een bedrag van €37.190 vrijgemaakt om dergelijke projecten te ondersteunen. Voor een meerdaags project wordt een maximumsubsidie van €7.000 toegekend en voor een eendaags project €3.000. Deze subsidie is slechts eenmalig. (Provincie Antwerpen, 2003; Bogaerts, 2004, pp. 28-29)

2.1.6.2.5. Provincie Limburg

Het muziekbeleid van Limburg is het meest ontwikkeld van alle provincies. Het volgt een tweesporenbeleid met een dienst Jeugd en een dienst Cultuur.

De dienst Cultuur geeft projectsubsidies voor muziekprojecten die belang hechten aan diversiteit en verschillende stromingen en stijlen binnen een aantal vastgelegde muziekgenres (klassiek, harmonie & fanfare en lichte pop). De verhoging van de kwaliteit van het muzikaanbod, de spreiding van het aanbod, muziekeducatie en de subsidiëring van festivals met een grote evenementwaarde en uitstraling (bekende internationale artiesten) zijn de belangrijkste aandachtspunten van het beleid. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 137-139) Muziekfestivals die de klemtoon leggen op één specifiek muziekgenre kunnen gesubsidieerd worden onder de vorm van een samenwerkingsovereenkomst. Het Celtic Art Gallery Folkfestival in Ham, het Cristal Jazz Festival in Maaseik, het Fat Cat Festival in Hasselt, het Afro-latino Festival in Bree en Noches A Media Luz in Hasselt werden reeds op die manier ondersteund. (Bogaerts, 2004, pp. 43-44)

De Jeugddienst heeft een actief rock- en popbeleid dat zich richt op jongeren. Men wil vooral de podiumkansen voor beginnende Limburgse bands stimuleren, de uitbouw van cultuurruimten, de uitbouw van Euregio-werking en de erkenning van popmuziek. Er zijn

zowel directe als indirecte subsidiemogelijkheden. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 137-139) Festivalsubsiëring is hier opgenomen in het reglement voor het subsidiëren van jongereninitiatieven. Het moet dan gaan om muziekfestivals die in Limburg worden georganiseerd door een vzw of gemeentebestuur, met een provinciale uitstraling en gericht op jongeren. Er moet hedendaagse muziek aan bod komen zoals rock, techno, metal, hardcore en dance en er moeten minstens vijf live-acts worden geprogrammeerd waaronder één Limburgse groep of deejay op het hoofdpodium. Bij het geven van subsidies wordt ook rekening gehouden met het aantal bezoekers. De eerste editie kan dit nooit meer zijn dan €370. De tweede editie wordt ook rekening gehouden met de provinciale impact van het festival, de begroting en het project zelf. Hier is het maximumbedrag € 2.000. In 2002 bedroeg het totale subsidiebudget €19.250 en in 2003 €7.350. Vanaf de vierde editie moet een samenwerkingsovereenkomst afgesloten worden met een aantal afspraken over de besteding van provinciale middelen, de profilering van Limburg en de samenwerking met de jeugdsector. (Bogaerts, 2004, pp. 41-43)

Sinds 2005 is het provinciale beleid gericht op het verder verhogen van de kwaliteit en complementariteit van het bestaande cultuuraanbod en op het ondersteunen van nieuwe initiatieven. Het provinciale bestuur handelt hierin als katalysator, communicator, stimulator en ondersteuner voor vragende Limburgse cultuurproducerende organisaties. Het subsidiebeleid dat zij voert legt het accent op meerwaarde om vooral de organisatoren die hoger mikken dan het gemiddelde aanbod of bijzondere culturele initiatieven opzetten te ondersteunen en te stimuleren. (Claessens, 2004)

2.1.6.2.6. Het Limburgfonds

Het Limburgfonds is opgericht door de Vlaamse regering om de culturele dynamiek in Limburg opnieuw te vergroten. Voorbeeldige en originele duurzame culturele initiatieven in de sector van de beeldende kunst en de podiumkunsten maken zo kans om impulssubsidies te ontvangen voor een periode van drie jaar. In de periode 2003-2005 werd zo'n 7,5 miljoen euro besteed aan projectsubsidies in Limburg. (Naânaï, 13.08.03, p. 4; Van der Speeten, 12.06.04, p.32; 19.07.03, p. 15) Van de 2,3 miljoen euro subsidies voor 2003, werd 0,6 miljoen euro besteed aan projecten in de podiumkunsten. (Uytterhoeven & Verbergt, 2004)

Op gebied van muziekfestivals ging Rimpelrock, een gratis festival voor senioren, met het grootste aandeel lopen: de organisatoren ontvingen in 2003 één zesde van het jaarbudget of

zo'n €420.000. Dit heeft aanleiding gegeven tot veel kritiek in de pers. De subsidies zouden politiek gekleurd zijn want Rimpelrock zou niet aan alle doelstellingen beantwoorden. Het budget is in 2004 afgebouwd tot €300.000 en in 2005 tot €140.000. Nu is het Limburgfonds opgedoekt en moeten dergelijke projecten zelf zien te overleven of een aanvraag doen voor reguliere subsidiëring op basis van het nieuwe kunstendecreet. (Naânaï, 13.08.03, p. 4; Van der Speeten, 12.06.04, p.32; Smeets, 04.07.05, p. 11)

2.1.6.3. Gemeentelijke/stedelijke muziekbeleid

Op gemeentelijk/stedelijk vlak komt een muziekbeleid niet altijd voor. Het hangt af van de opvatting van de Schepen van Cultuur welke plaats muziek zal innemen in het gemeentelijke/stedelijke cultuurbeleid. Vaak wordt via jeugdwerk een popbeleid ontwikkeld dat subsidies kan toekennen aan popmuziekinitiatieven. Meestal beperkt zich dit tot financiële of logistieke steun aan muziekfestivals, wedstrijden, concerten, workshops of cd-projecten van het lokale jeugdhuis/jeugddienst. (De Meyer & Roe, 1999, pp. 139-140) Stadsfestivals, die in samenwerking met de stad worden georganiseerd kunnen op steun van de stad rekenen. De Gentse Feesten ontvingen in 2004 bijvoorbeeld een stadstoelage van €776.452 en Genk on stage zo'n €200.000. (Smeets, 04.07.05, p. 11; Termont, 2004)

2.1.6.4. Cultuurinvest: een toekomst voor muziekfestivals?

De Vlaamse regering heeft op initiatief van Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux, Vlaams minister van Economie en Innovatie Fientje Moerman en Vlaams minister van Financiën en Begroting Dirk van Mechelen een nieuw beleidsinstrumentarium goedgekeurd voor ondernemingen in de cultuurindustrie: CultuurInvest. CultuurInvest moet aanvullend zijn op en complementair met het bestaande instrumentarium van het nieuwe kunstendecreet. Dit houdt in dat er een vernieuwende bijdrage wordt geleverd aan de ontwikkeling, ondersteuning en groei van cultuurindustrieën en dat de toegang tot risicokapitaal wordt vergemakkelijkt. Dit instrumentarium richt zich in het bijzonder op ondernemingen die zich bevinden op het snijpunt tussen het economische en culturele domein, waaronder o.a. de muziekindustrie en het concertwezen, en die een belangrijke toegevoegde waarde bieden op vlak van tewerkstelling en regionale ontwikkeling.

Via projectfinanciering, het beschikbaar maken van groeikapitaal en achtergestelde leningen wil CultuurInvest investeren in deze cultuurondernemers. Om deze financiering te vergemakkelijken zal er samengewerkt worden met Vinnof (Vlaams Innovatiefonds), zal een nieuwe waarborgregeling getroffen worden en zullen andere instrumenten gebruikt worden, zoals de cofinancieringsproducten van het federale participatiefonds. Daarnaast zal CultuurInvest managementondersteuning en coaching bieden met behulp van de ondernemerschapportefeuille, het VLAO en het FIT (Flanders Investment and Trade). Het startkapitaal hiervoor zal 20 miljoen euro zijn. Via een herinvesteringsbeleid moet een continu rollend fonds gecreëerd worden met een positief rendement in de toekomst. CultuurInvest zal ondergebracht worden in de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). (Vlaamse overheid, administratie Cultuur, 2006b)

Of en wat dit nieuwe instrumentarium concreet kan betekenen voor de organisatoren van muziekfestivals, moet de toekomst nog uitmaken.

2.1.7. Externe factoren

2.1.7.1. Noodweer en andere externe tegenslagen

Zelfs als alles organisatorisch meezit kan het succes van een festival nog uitblijven door externe factoren zoals noodweer en leiden tot verliezen. Het Sfinksfestival in Boechout werd in 2000 bijvoorbeeld geteisterd door water- en modderoverlast, wat zorgde voor 20.000 bezoekers minder dan voorgaande jaren. Zo'n inkomensverlies kan het voortbestaan van een festival bedreigen. (Steenhaut, 01.08.00, p. 2) Festivals zoals Werchter of Pukkelpop hebben hier minder last van omdat ze een grote voorverkoop hebben.

2.1.7.2. Voorstel rampenfonds

Daarom heeft cultuurminister Bert Anciaux (VU) voorgesteld een soort rampenfonds op te richten waar door de Vlaamse overheid erkende muziekfestivals, die getroffen worden door noodweer of andere zware tegenslagen, uit kunnen putten. Dit extra fonds staat volledig los van structurele of projectsubsidies. De bedoeling is dat tijdelijk een overbruggingskrediet kan worden verkregen dat later zonder rente kan worden terugbetaald. Festivals mogen immers

zelf geen financiële reserves aanleggen voor mogelijke rampen omdat dit in strijd is met de subsidiewetgeving. Bijkomend wordt onderzoek gedaan naar de financiële haalbaarheid van een collectieve verzekeringspolis voor festivalinrichters. (Steenhaut, 01.08.00, p. 2)

2.2. De Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen (FMiV)

2.2.1. Wat is het FMiV?

De Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen (FMiV) is een belangrijke speler geworden als het gaat over de leefbaarheid van muziekfestivals. Het is een overkoepelende vereniging zonder winstoogmerk, die de gemeenschappelijke belangen van kleine en grote aangesloten festivals behartigt en hiervoor de nodige initiatieven neemt. (Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen, 2003) Ze is op 5 juni 2003 opgericht door zestien gevestigde muziekfestivals binnen het Vlaamse muziklandschap, waaronder het Festival van Vlaanderen, Rock Werchter, Marktrock, Sfinks Festival, de Lokerse, Antiliaanse, Gentse en Paulsfeesten, Cactusfestival, Dranouter, Pukkelpop, Belgium Rhythm 'n Blues Festival, Jazz Middelheim en Reggae Geel, die daarnaast ongeveer 250 minder gestructureerde organisaties onder haar vleugels neemt. De zetel van de federatie bevindt zich in Gent. (Belga, 19.05.03, z.p.) De uitdaging bestaat erin dat deze festivals op vlak van productie en informatie kunnen samenwerken. (Vantghem, 08.05.03, p. 13)

2.2.2. Wat doet het FMiV?

Concreet is deze organisatie vooral op drie terreinen actief: het festival, het zakelijke beleid van een organisatie en sociaal overleg. Het FMiV zorgt voor coördinatie en neemt een positie in alle zaken in die van belang zijn voor festivalorganisaties, zoals bijvoorbeeld auteursrechten en billijke vergoeding, vzw wetgeving, het cultuurbeleid, enz. Naast haar taak om elke lid voldoende te informeren, onderhoudt ze ook contactmomenten met de bevoegde overheden. Laten we deze taken eens van kortbij bekijken.

Ten eerste beklemtoont de federatie als platform het sociaal, economisch en promotioneel belang van de muziekfestivals in Vlaanderen. Ze wil festivals in zijn geheel vertegenwoordigen bij de onderwerpen die de verschillende festivals aanbelangen zoals het

kunstendecreet, tax-shelter, veiligheidsmaatregelen bij grote evenementen, noodweer, gemeentebelastingen, btw, bedrijfsvoorheffing op buitenlandse artiesten, het artiestenstatuut, billijke vergoeding, SABAM, enz. (FMiV, 2003) Daarnaast moet er volgens de federatie onderzoek uitgevoerd te worden naar de sociale en economische impact van muziekfestivals. (Vantghem, 08.05.03, p. 13) Daarom worden er in samenwerking met universiteiten eigen studies uitgevoerd, die de credibiliteit van festivals naar overheden, sponsors en publiek versterken. (FMiV, 2003)

Ten tweede kunnen kleine en grote muziekfestivals zich bij het FMiV als netwerkplatform informeren voor hulp bij hun groei of voorgenomen realisaties op Vlaams, Belgisch en Europees niveau. Door haar opgebouwde kennis van adviseurs en haar netwerk onder de leden kan de federatie antwoorden geven op de vragen betreffende administratieve regelingen en wetgevingen, eigen aan hun administratie. Dit is belangrijk voor een festival om te kunnen voortbestaan of groei mogelijk te maken. De federatie heeft hier vooral een adviserende rol. Ze helpt mee zoeken naar de juiste oplossingen maar laat het initiatief volledig over aan de festivals zelfs. (FMiV, 2003)

Ten derde neemt de federatie zich voor om een jaar van de festivals te organiseren in Vlaanderen. Aanvankelijk was dit gepland voor 2006 maar wegens de geplande samenwerking met buitenlandse gasten en andere spelers binnen het culturele veld, is dit verschoven naar 2007. Voor dit internationaal muziekfeest probeert men subsidies los te krijgen van de Vlaamse regering. De bedoeling is dat verschillende thema's een brug maken tussen bestaande klassieke muziek- en popfestivals. De organisatie wordt overgelaten aan de leden van het FMiV. (Peters, 19.02.05, p. 13; Dewever, 16.04.04, p. 62)

Zoals eerder aangetoond werd in de uitweiding over de tarieven van SABAM, heeft het FMiV al een aantal concrete zaken verwezenlijkt. Sinds 14 april 2006 is de nieuwe SABAM-regeling van toepassing.

Deel 2. Casestudy Bergfestival

Inleiding

In dit tweede deel zal de besproken literatuur aan de praktijk getoetst worden aan de hand van een case study van het Bergfestival. Dit een lokaal multimuzikaal muziekfestival in Dilsen-Stokkem. Er werden verschillende methoden van gegevensverzameling toegepast.

In het eerste hoofdstuk van dit deel zullen we het Bergfestival en meer gedetailleerd beschrijven. Een korte geschiedenis, de belangrijkste ontwikkelingen op organisatorisch en beleidsvlak, het lidmaatschap van het FMiV en het multimuzikale concept worden onder de loep genomen en moeten zo het karakter schetsen van het Bergfestival. Deze informatie is verzameld door de participatie als lid binnen de vzw van het Bergfestival, door gesprekken met de organisatie en door gebruik van documenten van het internet, uit de pers en uit de organisatie.

Dan zullen we het Bergfestival plaatsen binnen de besproken problematiek van de leefbaarheid van kleine muziekfestivals. Aan de hand van concrete cijfergegevens uit de boekhouding en gesprekken met de festivalorganisatie zullen een aantal belangrijke punten uit deze problematiek getoetst worden.

In het laatste hoofdstuk wordt het onderzoek beschreven dat is uitgevoerd op het terrein bij de festivalbezoekers van het Bergfestival met behulp van mondelinge enquêtes. Hierin ligt de klemtoon op het muzikale aanbod van kleine en grote muziekfestivals. Trekken multimuzikale muziekfestivals zoals Bergfestival een multimuzikaal publiek aan en wat is de houding van dit publiek ten aanzien van grote unimuzikale muziekfestivals? Beschouwt het publiek het muzikale aanbod van het Bergfestival als een aantrekkingsfactor ten opzichte van de vele grote unimuzikale muziekfestivals of niet? Daarnaast zullen we kleine en grote festivals ook op een aantal meer algemene punten vergelijken zoals bijvoorbeeld de inkomprijs die gevraagd wordt voor het aanbod. Dit zijn slechts enkele vragen waarop een antwoord verwacht wordt.

3. Het Bergfestival als lokaal multimuzikaal muziekfestival

3.1. Korte geschiedenis en belangrijkste organisatorische ontwikkelingen van het Bergfestival: 2001-2005

In 2001 lanceerde Daniël Vanwetswinkel, de huidige organisator van het Bergfestival, de idee live muziekavonden in te richten op de parking van zijn horecazaak “t kleinste Caféke”, letterlijk het kleinste café in Limburg, gelegen in een bosrijk natuurgebied te Dilsen-Stokkem. Dit café staat erom bekend mensen van alle lagen van de bevolking en van alle uithoeken bij mekaar te brengen met één doel: op een aangename manier een sociaal gevoel van vrijheid en samenhang beleven. Het is een trekpleister voor vele toeristen die willen genieten van gezelligheid en van de mooie natuur. Het is vanuit die gedachte dat muziekavonden op touw werden gezet. Met enkele sfeerlichtjes, een klein podium en enkele lokale “low budget” coverbands, is toen de start genomen voor wat nu het Bergfestival heet. Deze naam is gekozen omdat het terrein gelegen is op de berg van Lanklaar. De sfeeravonden hadden zoveel succes, dat de idee groeide om meerdere muziekavonden aan te bieden aan een ruimer publiek. Toch was de hoofdbedoeling de sfeer van de allereerste kleine festivals in Vlaanderen opnieuw boven te halen: klein en gezellig maar met eigen accenten.

Daaruit is in 2003 stilaan het concept van het Bergfestival gegroeid: een multimuzikaal muziekevenement in het Maasland met als hoofddoel diverse doelgroepen van mensen te bereiken. Een smeltkroes van muziek en mensen. Er werd gekozen voor drie vaste maar uiteenlopende muziekgenres, verspreid over één weekend. Op vrijdag werd er plaats gemaakt voor de Caribbean Night, een interactieve muziekavond met zowel binnen- als buitenlandse bands en een genre dat gaat van salsa en mérengue tot rumba en timba. Zaterdag stond stevast in het teken van rock, pop en blues voor alle leeftijden. En zondag de wereldmuziekdag, met aandacht voor verschillende muziekculturen. Om dit idee te veruitwendigen werd de “vzw Bergfestival” opgericht, die tot op vandaag instaat voor de hele organisatie van het festival. Dit is een vereniging zonder winstoogmerk, die volledig losstaat van “t kleinste Caféke”, waar het Bergfestival tot 2004 heeft plaatsgehad. Toch wil de organisatie graag een centje overhouden aan het festival als kroon op het werk en als startbudget voor de nieuwe festivaledities. Om dit startbudget wat te voeden, organiseert “vzw Bergfestival” daarnaast ook een aantal randactiviteiten verspreid over het hele jaar. De organisatie van evenementen onder deze naam zorgen eveneens voor meer lokale naambekendheid. Het gaat om lokale evenementen zoals fuiven, kleine optredens van

opkomend talent, een Halloweenocht, ... Daarnaast is het Bergfestival in 2003 lid geworden van de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen. Aangezien het Bergfestival nog een klein festival is en nog niet over alle nodige kennis en ervaring beschikt binnen dit vakgebied, is dit lidmaatschap belangrijk. Er komen immers verschillende organisatoren van verschillende muziekfestivals samen binnen dit verband en dat kan enorm leerrijk zijn. Daarnaast zorgt deze vereniging ook voor meer solidariteit onder de festivalinrichters en voor de belangenverdediging van muziekfestivals. (“Voorstelling en doelstelling Bergfestival 2004”, 2004)

In 2004 werd binnen “vzw Bergfestival” een kerngroep opgericht om intern meer structuur te geven en de organisatie van het Bergfestival te vergemakkelijken. Elk lid van de kerngroep kreeg hierbij een specifiek taakgebied toegewezen waarbinnen hij actief was en dit werd gesuperviseerd door de hoofdorganisator. Het gaat om taakgebieden zoals de algemene logistiek van het terrein; vrijwilligers; artiesten; kunst, cultuur en projecten voor het goede doel; wereldmarkt; grafische vormgeving; sponsoring, ...

Qua nieuwigheden werd in 2004 nog meer gewerkt aan de uitstraling van en de randanimatie op het festival. Het festivalterrein werd zo bijvoorbeeld ingekleed met diverse marktkraampjes om de gezelligheidsfactor en het festivalkarakter nog te verhogen. Daarnaast had het Bergfestival op zondag speciale aandacht voor families met kinderen. Terwijl de ouders en alle andere festivalgangers konden proeven van wereldmuziek, gaande van Afrikaanse ritmes tot folk, konden de kleinsten genieten van de kinderanimatie op het festivalterrein. Voor deze kinderanimatie werd samengewerkt met lokale jeugdverenigingen. (“Festivalinfo”, 2005) Tevens werd een nieuwe vierde dag ingericht op maandag, die een platform moest bieden voor beginnende Limburgse bands. Na zorgvuldige selectie kregen zij zo de kans geboden hun talent te tonen in de meest optimale omstandigheden, met professionele geluidsapparatuur. Om deze dag aantrekkelijk te maken voor het publiek en geen extra druk uit te oefenen op hun portemonnee werd deze dag gratis toegang verschaft voor iedereen. (“Voorstelling en doelstelling Bergfestival 2004”, 2004) Daarnaast werd er beroep gedaan op een presentatrice voor het Bergfestival om de bands aan te kondigen en om de sfeer en band met het publiek te versterken.

In 2004 groeide eveneens de idee kunst en cultuur te vermengen met muziek. Lokale kunstenaars kregen zo de kans hun werken tentoon te stellen en meer naambekendheid te verwerven. Op het festivalterrein werd een speciale ruimte voorzien, die moest dienen als kunstgalerij. Mensen konden er vrijblijvend kunstwerken van verschillende aard aanschouwen en een bod doen op een kunstwerk van hun keuze. De werken varieerden van keramiek en

schilderkunst tot ijzersmederij en graffiti. De opbrengst van deze kunstveiling zou geschonken worden aan een goed doel en gebruikt worden ter financiering van verenigen die bereid waren vrijwillig mee te werken tijdens het festivalweekend. In 2004 ging de opbrengst naar een Maaslands bejaardentehuis, die met het geld een daguitstap konden maken. (“Voorstelling en doelstelling Bergfestival 2004”, 2004; “Festivalinfo”, 2005)

Na deze startperiode was het Bergfestival reeds aan haar vijfde editie toe. De interne structuur werd verder doorgedreven op basis van een evaluatie van het werkjaar 2004. Er werd besloten met de kerngroep verder te werken maar nu werden zeer wel omliggende projectgroepen opgericht. Hierbij stond interactiviteit centraal. De verschillende projectgroepen werden ondersteund door een online projectmanagement dat de organisatie aanzienlijk vergemakkelijkte. Op elk moment en op elke plaats kon met een speciale login alle informatie over een projectgebied worden geraadpleegd. De informatie kon up to date gehouden worden en er konden discussies worden gehouden over nieuwe ideeën, grafische ontwerpen, onderwerpen, nieuwe besluiten,... Iedereen was zo op de hoogte van de laatste ontwikkelingen binnen elk werkgebied. Voor de huidige organisatiestructuur, zie bijlage 5.

Daarnaast werd er gekozen voor een verstrakking van het concept, zonder dat het een verarming zou zijn. De bedoeling was om iedere doelgroep op zijn eigen manier aan te spreken. 2005 benadrukte daarnaast meer dan vorige edities het festivalkarakter. “Low budget”-groepen en coverbands hadden plaats gemaakt voor live optredens van artiesten, die meer vaste waarde hadden in het muzieklandschap. Daarbij werd veel aandacht besteed aan groepen van eigen bodem. Maar deze verandering mocht zeker op budgettair vlak niet ten koste gaan van de festivalbezoekers vond men. Daarom heeft men de nadruk willen leggen op het democratische karakter van het festival. Daarnaast is het festival teruggeschroefd tot drie dagen muziek. De bedoeling is een eenheid te bewaren. (“Persdossier Bergfestival 2005”, 2005, p. 1)

Om organisatorische redenen verhuisde het Bergfestival naar een andere locatie, gelegen op enkele honderden meters van de vorige festivallocatie. Hiervoor werkte “vzw Bergfestival” samen met de eigenaar van restaurant “De Berg”, die zijn terrein ter beschikking wilde stellen voor het evenement. Het nieuwe terrein bood de mogelijkheid om een aparte wereldmarkt in te richten, gratis toegankelijk voor alle bezoekers tijdens het hele festivalweekend, een volledig verzorgde camping en een uitgebouwde VIP- en backstage ruimte. Maar ook al kon beroep worden gedaan op een groter terrein met meer mogelijkheden, toch staat nog steeds het kleine karakter van het festival centraal, dat ervoor moet zorgen dat iedereen betrokken blijft bij wat er op het podium gebeurt en geen verrekijker

hoeft mee te brengen om van het festival te kunnen genieten. (“Persdossier Bergfestival 2005”, 2005, p. 20)

Als goed doel werd in 2005 gekozen voor het “Buba&batma-project”, een project dat in België in het leven is geroepen om straat- en weeskinderen in Zuidoost-Azië betere kansen en leefomstandigheden te bieden. Dit kan gaan van het bouwen van huisjes en scholen tot het geven van medische verzorging. Om het project uitvoering te geven op het Bergfestival werd er naast de bestaande wereldmarkt een kleine aparte wereldmarkt op het festivalterrein ingericht met infostanden en allerhande marktkraampjes. Hier konden de bezoekers informatie vragen over het project, leren over de situatie in Zuidoost-Azië en kleding, doeken, juwelen e.d. kopen, die vervaardigd zijn door lokale groepen uit Zuidoost-Azië. Op die manier werd het project gesteund. (Coenen, 2005)

3.2. Het multimuzikale concept van het Bergfestival

Het Bergfestival is zoals gezegd uitgegroeid tot een lokaal multimuzikaal muziekfestival dankzij haar unieke concept van caraïbische muziek, rockmuziek en wereldmuziek in één weekend. Het is het enige festival in zijn soort. Geen enkel ander muziekfestival in Vlaanderen biedt immers deze drie verschillende muziekgenres aan binnen één festivalweekend. Daarnaast is het ook uniek in Limburg, meer specifiek het Maasland, aangezien er bijna geen muziekfestivals worden georganiseerd in deze streek. Dit willen ze dan ook verder uitbouwen. Daarnaast probeert de organisatie haar muziekaanbod aantrekkelijk te maken door zowel bekende als minder bekende artiesten, door Vlaamse als meer specifiek Limburgse en buitenlandse bands te programmeren. Enerzijds wil men de festivalbezoekers zekerheden bieden op muzikaal vlak en anderzijds wil men hen ook de kans te bieden om in aanraking te komen met nieuwe artiesten, nieuwe muzikale genres en de culturen die daarmee samen gaan. Waarom heeft het Bergfestival nu precies gekozen voor deze combinatie van muziekgenres en dit in één weekend?

In Vlaanderen bestaat er een overvloed aan kleine en grote unimuzikale muziekfestivals, die zich elk richten op een bepaald muziekgenre. Rockfestivals, wereldmuziekfestivals, latinofestivals,... muziekfestivals zijn nooit zo populair geweest als tegenwoordig. De mensen trekken er massaal naar toe. Velen willen genieten van de specifieke festivalsfeer en daarnaast luisteren naar verschillende muziekgenres. Maar mensen moeten ook keuzes maken en kunnen niet alle festivals opzoeken want dat zou onbetaalbaar zijn. Dit heeft ervoor gezorgd

dat vele muziekfestivals een mengeling van muziekgenres zijn gaan aanbieden op één festivaldag. Maar dat zorgt er ook voor dat vele festivals er een beetje hetzelfde gaan uitzien en dat we vaak dezelfde groepen terugzien. Het Bergfestival wil zich hiervan onderscheiden en opvallen door een unieke formule, namelijk door verschillende dagen rond verschillende muziekthema's samen in één weekend te zetten. Op die manier kunnen de mensen die openstaan voor verschillende muziekgenres en de bijhorende culturen en die graag muziekfestivals bezoeken, genieten van een ruim aanbod op één enkel festival zonder dat ze er veel voor moeten betalen. Ze kunnen alles in één weekend meepikken. Maar er kunnen ook mensen terecht die voornamelijk houden van één bepaald genre. Iedereen kiest gewoon zijn favoriete dag(en) uit het aanbod. Op vlak van muzikale smaak, richt het Bergfestival zich dus op verschillende publieksgroepen. (Vanwetswinkel / Kalders, 10.03.2006) Laten we de drie muzikale thema's van het Bergfestival even onder de loep nemen. Daarna zullen we ter illustratie een overzicht geven van de programmageschiedenis van het Bergfestival om een concreet beeld te krijgen van het aanbod.

3.2.1. Caribbean Night

De Caribbean Night wil een sfeer scheppen die vergelijkbaar is met muziekfestivals zoals de Antiliaanse Feesten. De klemtoon ligt hier op het feesten en het dansen. Op deze avond bestaat het aanbod uit Caraïbische en Zuid-Amerikaanse muziek. Dit is één specifieke categorie van wereldmuziek waartoe o.a. volgende muziekgenres behoren: salsa, merengue, batchata, cumbia, rumba, timba en Braziliaanse ritmes. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan latin deejays. Na alle optredens sluiten zij deze festivaldag af. Om in de juiste sfeer te geraken, wordt op de Caribbean Night het terrein op de juiste manier aangekleed: een dansvloer, een cocktailtoog en sigarenbar, sfeerlichtjes, planten, fruit en exotische gerechten. (Vanwetswinkel / Kalders, 10.03.2006)

3.2.2. Rock

Er bestaan veel rockfestivals in Vlaanderen. Enkele zeer populaire voorbeelden zijn Rock Werchter en Pukkelpop. En net omdat rockfestivals zo populair zijn, heeft het Bergfestival ervoor gekozen om ook een rockdag in het programma op te nemen. Hierbij wil de organisatie

vooral de klemtoon leggen op de betere Belgische bands en opkomend rocktalent van eigen bodem, aangevuld met een topact die de avond afsluit. Rock moet hierbij begrepen worden in de ruimste zin van het woord. Niet enkel populaire genres van rockmuziek komen aan bod maar ook de genres die zich veeleer richten op een bepaalde doelgroep zoals metal. De inkleding van het terrein is hier veel minder belangrijk dan de keuze van artiesten. Er wordt een heel zorgvuldige keuze van artiesten gemaakt zodat een zeer gevarieerde en toch evenwichtige affiche kan worden aangeboden aan het publiek. (Vanwetswinkel / Kalders, 10.03.2006)

3.2.3. World music

De derde en laatste dag van het Bergfestival staat in het teken van wereldmuziek. Hierbij wil het Bergfestival het voorbeeld volgen van wereldmuziekfestivals zoals Sfinks in Boechout. Op muzikaal vlak komt hier alles wat behoort tot de categorie van de wereldmuziek in aanmerking. Afrikaanse muziek, Keltische muziek, reggae, ska of een Belgische interpretatie van wereldmuziek...alles komt aan bod. Daarnaast wordt er bijzondere aandacht besteed aan kinderen. Dat maakt dat deze dag bijzonder geschikt is voor families. De kinderanimatie wordt gedeeltelijk ingevuld met muziek en activiteiten die verschillende culturen in de wereld in beeld brengen. Zo leren de kinderen bijvoorbeeld een bepaald instrument maken en liedjes zingen en kunnen ze naar verhalen luisteren in een Indiaanse tipi. Het is de bedoeling dat er een aangename en relaxte sfeer gecreëerd wordt en dat men zich op muzikaal vlak kan verrijken. (Vanwetswinkel / Kalders, 10.03.2006)

3.2.4. Programmageschiedenis van het Bergfestival: 2001-2005

In 2001 stonden enkel Belgische coverbands en dj's op het programma, wat ook in grote mate geldt voor 2002. De derde editie biedt een combinatie van minder bekende groepen uit binnen- en buitenland, coverbands en een grote headliner. Dit is de combinatie La banda XXI en seniorita Kis Kis op de latinoavond, Fischer-Z voor de rockdag en Urban Trad als afsluiter van de wereldmuziekdag. Hetzelfde kan gezegd worden voor editie 2004: daar is Rey Cabrera van bueno vista social club internationaal gekend op de caribbean night, Peter Evrard en Roxane binnen het thema rock/pop, de Nederlandse groep Treble binnen de wereldmuziek en

The Killbots en Mendit als afsluiters van het festival op maandag. De andere artiesten van de maandag zijn allemaal beginnende Limburgse bands. De vijfde editie van het Bergfestival bestaat overwegend uit artiesten met een eigen repertoire. Het programma is op alle drie de festivaldagen opgebouwd rond headliners, aangevuld met enkele kleinere, minder bekende bands. Centraal staat het thema van de festivaldag, dat veel strakker is benaderd. Ook de aard van het aanbod is hierdoor veranderd, hoewel er toch een zeer grote variëteit aanwezig is. Voor een overzicht zie onderstaande tabellen. (Vanwetswinkel / Kalders, 10.03.2006)

Tabel 3. Programma Bergfestival 2001

Editie	Live music met coverbands	Country-evening
2001	Loester Feedback Twister DJ Koen	Josh Marning DJ Anja The Little Valley Dancers

Tabel 4. Programma Bergfestival 2002

Editie	Salsa en Merengue	Blues/Rock Live	Cover
2002	DJ Herman Djembé-optreden Afrikaanse dansers	Double Trouble Loester Blue Walter Band	Coverband Tom en Elke

Tabel 5. Programma Bergfestival 2003

Editie	Latino	Rock	Folk
2003	Tulia Rodriguez Trio (Cuba) Senorita Kis Kis (Cuba) La Banda XXI (Cuba) DJ herman (B.)	Lukazz (Ned.) Alenus (B.) Fischer-Z (VK)	JC's Perfect (VK) Taranaki (B.) Urban Trad (B.)

Tabel 6. Programma Bergfestival 2004

Editie	Caribbean Night	Rock/Pop	World	Free Stage
2004	Cubamania (Cuba) Ritmo Latino (Chilli, Fr. en B.) Rey Cabrera (Cuba) Salsadansers	Silence Before Storm (Limb.) Chimaera (Limb.) B-Loose (B.) Ugly Head (B.) Perrongeluk (B.) Action in DC (Ned.) Peter Evrard (B.) Roxanne (B.)	Eric Baranijanka (B.) PacoDiatta & Afromandinka (Senegal) Mzungi (B.) Splifftones (B.) Shrapnel (B.) Treble (Ned.) Dj Tom de Groot (B.)	Qt (Limb.) The Rones (Limb.) Del Napkin (Limb.) Running the gauntlet (Limb.) RAS (Limb.) Revolver (Limb.) Strawberry Blond (Limb.) Anodine (Limb.) The Killbots (Limb.) Mendit (B.)

Tabel 7. Programma Bergfestival 2005

Editie	Caribbean Night	Rock	World
2005	Cumbre (Cuba) La banda d'Tomas Gonzalez (Cuba) Electro coco (Ned.) Squadra Bossa feat. Buscemi&Livingston (B.)	Underflow (Limb.) El guapo Stuntteam (Limb.) Camden (B.) Stash (B.) Triggerfinger (B.) Sioen (B.) De Mens (B.) Kane (Ned.) Vive la Fête (B.)	Eric Baranyanka (B.) Yanah (B.) Mrs Hyde (B.) Praful (Ned.) Leki (B.) Paco Diatta & Afromandinka (Senegal) Internationals (B.) ft. Extraordinaires (VK) Savana Station (B.)

4. Onderzoek naar de leefbaarheid van het Bergfestival

4.1. Aanvraag en vergunning van het Bergfestival

In 2001 heeft het Bergfestival een vergunning gekregen om een muziekfestival in te richten op het bosrijke terrein aan “het kleinste caféke” te Dilsen-Stokkem. Dit gold ook voor de drie daaropvolgende jaren. Vanaf 2004 is het Bergfestival op zoek moeten gaan naar een andere locatie omwille van klachten van de dienst Bos en Groen. Volgens hen ging het Bergfestival door in een beschermd gebied en daarom was een verplaatsing aangewezen. Het Bergfestival is dan 300 meter verder verhuisd. Dit gebied staat bekend als recreatiegebied en vormt geen probleem meer voor het inrichten van het Bergfestival. Verder heeft vzw Bergfestival een zeer positieve samenwerking met de stad Dilsen-Stokkem en de politie en brandweer. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

4.2. Problemen bij het boeken van artiesten

Net zoals andere kleine muziekfestivals in groei is het ook voor het Bergfestival bijzonder moeilijk om grote artiesten aan te trekken. Dit is problematisch en verhindert een verdere groei omdat het festivalpubliek steeds hogere verwachtingen heeft. Voor een gewone programmering komen ze hun zetel niet gemakkelijk uit. Maar grote namen worden weggekaapt door de gekende muziekfestivals. Het is onmogelijk om daarmee te concurreren. Dit is ook zo voor het Bergfestival. In 2005 wilde het Bergfestival bijvoorbeeld Zornik als topper op de rockdag programmeren. Maar Pukkelpop, dat 2 weken voor het Bergfestival plaatsvindt, wilde Zornik eveneens een plaatsje geven op het festival, namelijk op één van de zijpodia. Daarbij wilde de Pukkelpoporganisatie niet dat Zornik nog zou spelen op een festival in de buurt. Bergfestival heeft toen beslist om €2.500 meer te bieden dan Pukkelpop voor Zornik. Maar hoofdorganisator Chokri Mahassine was daar niet mee akkoord. Daaruit kwam een negen weken durende discussie voort tussen de band, het boekingskantoor van de band, de platenfirma van de band en de organisatie van Pukkelpop. De band argumenteerde dat Bergfestival beter betaalde en dat ze een betere podiumplaats kregen dan op Pukkelpop. De platenmaatschappij zei dat Pukkelpop een betere naam heeft en dat het beter was op Pukkelpop te spelen. Uiteindelijk heeft Pukkelpop dan besloten om Zornik naar het hoofdpodium over te plaatsen en werd er een contract afgesloten met Pukkelpop.

Daarnaast worden kleine muziekfestivals ook bedreigd door gratis stadsfestivals, die met stadssteun een veelheid aan grote namen kunnen plaatsen en een enorm groot publiek kunnen aantrekken. Het spreekt vanzelf dat wanneer mensen de kans krijgen om een groot aantal bands gratis te zien, ze niet nog eens voor dezelfde bands gaan betalen op een ander festival. Ook hiermee kreeg het Bergfestival te kampen. Genk on stage, dat op zo'n 15 kilometer van het Bergfestival ligt, had in 2005 maar liefst 6 dezelfde rockartiesten geprogrammeerd als op het Bergfestival. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

4.3. De kosten van het Bergfestival 2005

4.3.1. Algemeen overzicht

De kostenprojectie van editie 2005 van het Bergfestival toont aan dat het bijna onmogelijk is voor een klein festival om te overleven zonder bijkomende steun van sponsors of de overheid. De totale kost bedraagt immers zo'n €195.317,51. Het totale bedrag aan sponsoring en subsidies dekt slechts 39% van die totale kosten. Hoe meer een festival zal groeien, hoe groter deze kosten nog worden. In de kostenprojectie worden de totale kosten verder opgesplitst in artiestenkosten en werkingskosten. De werkingskosten vormen de grootste kostenpost (€115.470,2). Inhoudelijk hebben we dit al besproken in deel1.

Voor een gedetailleerd overzicht van de verschillende kosten binnen deze twee posten, zie bijlage 6. Meer dan de helft van de artiestenkosten (€54.143,55) vinden we terug op de rockzaterdag. Dit is vooral te wijten aan de naambekendheid van de artiesten. Alleen al de topper maakt €17.722,50 uit van het artiestenbudget. Binnen de werkingskosten wordt 62% van het budget besteed aan benodigdheden op het festivalterrein. Dat komt overeen met een bedrag dat bijna even groot is als het artiestenbudget. En dan is er nog geen aandacht besteed aan publiciteit en de benodigdheden voor alle mensen die bijdragen aan het festival. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

Tabel 8. Kostenprojectie Bergfestival 2005

Bergfestival 5/6/7 augustus 2005

Kostenprojectie

	VRIJDAG	ZATERDAG	ZONDAG
Totaal artiesten	€ 7.402,75	€ 54.143,55	€ 18.301,02
Totaal werkingskosten	€ 28.867,55	€ 57.735,10	€ 28.867,55
Totaal kosten	€ 36.270,30	€ 111.878,65	€ 47.168,57
Sponsoring eraf	€ 19.077,56	€ 38.155,11	€ 19.077,56
Saldo	€ 17.192,74	€ 73.723,54	€ 28.091,01
Kaarten			
VVK	€ 12,00	€ 16,00	€ 12,00
Kassa	€ 15,00	€ 19,00	€ 15,00
Volk nodig aan VVK	3.023	6.992	3.931
Volk nodig aan kassa	2.418	5.888	3.145
BM drank & eten	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00
BM & VVK	€ 17,00	€ 21,00	€ 17,00
Volk nodig	1.011	3.511	1.652
Totaal kosten WK	€ 195.317,51		TOTAAL VOLK
Totaal sponsoring	€ 76.310,22		13.946
SALDO voor WK	€ 119.007,29		11.451
Gem 21€/man		5.667	6.174

4.3.2. Evolutie van de belangrijkste kosten van het Bergfestival 2003-2005

Om verder te illustreren hoe vlug de kosten van een muzikfestival oplopen, wordt in dit punt een overzicht gegeven van de evolutie van de belangrijkste kosten van het Bergfestival vanaf de derde tot de vijfde editie. Er werd gekozen voor deze drie edities aangezien de beginjaren nog niet helemaal een festivalkarakter hadden. Het gaat dan om de evolutie van het artiestenbudget, de werkingskosten en de totale kosten.

Tabel 9. Evolutie van het artiestenbudget, de werkingskosten en de totale kosten 2003-2005

	2003	2004	2005
Artiestenbudget	€25.675	€27.917,74	€79.847,31
Werkingskosten	€28.974,93	€52.021,17	€115.470,2
Totale kosten	€54.649,93	€79.938,91	€195.317,51

Het artiestenbudget is in vergelijking met 2003 verdriedubbeld. De werkingskosten zijn verviervoudigd. Dit is voor een stuk te wijten aan de groei van het Bergfestival en aan de verandering van locatie. Zo moest er in 2005 bijvoorbeeld een extra VIP en artiestenzone worden gebouwd op het festival, wat niet het geval was in de voorgaande jaren. Daarnaast is het prijskaartje voor de publiciteit van het Bergfestival gestegen van €5.500 naar €33.558,65. Alles samen genomen zorgt dit voor een snel stijgende totale kost. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

4.4. Sponsoring en subsidies

4.4.1. Algemeen overzicht

Zoals gesteld is het moeilijk voor een klein muziekfestival om grote sponsors aan te trekken. Ze stoppen hun geld liever in een festival dat reeds bekendheid en een goede naam heeft. Daarnaast speelt ook het bezoekersaantal en het programma een rol. Hoe meer volk een festival trekt, hoe interessanter voor een sponsor, zeker wanneer er reclame wordt gemaakt. Wanneer een muziekfestival grote namen kan aanbieden, wordt het gemakkelijker om een aantal sponsors te overtuigen om te investeren. Voor kleine muziekfestivals is dit vaak zeer moeilijk te bereiken, terwijl zij toch ook al met aanzienlijke kosten te maken krijgen. Dit geldt ook voor het Bergfestival. Daarom pogen de organisatoren om kleine sponsors uit de buurt aan te trekken. Dit is goed voor een bedrag van €73.560,22, samen met het standgeld van de markt.

Tabel 10. Totaal sponsoring

Totaal Sponsoring		76.310,22 €	(btw incl)
Opbrengst markt	4.000,00 €		
Wim		26.433,00 €	
Ignis	2.420,00 €		
Regenboog	2.500,00 €		
Seegers	4.260,00 €		
Eddy	13.150,00 €		
Hapee	3.203,00 €		
Merlijn	600,00 €		
KoenVermeulen	300,00 €		
Daniel		45.877,22 €	
Haacht	6.000,00 €		
Immotheker	1.815,00 €		
Stad Dilsen-Stokkem	1.500,00 €		
Dillen	1.815,00 €		
smile	363,00 €		
Floratrend	2.000,00 €		
Immo Res	10.000,00 €		
Datek	2.420,00 €		
Geurts	500,00 €		
hbvl	4.651,24 €		
eurorent	338,08 €		
euroscop	8.276,40 €		
Hint	1.000,00 €		
Oben			
Janssen	500,00 €		
GMC	302,50 €		
StuBru	3.146,00 €		
TMF			
Provincie Limburg	1.250,00 €		

Het totaal aan overheidssubsidies maakt slechts €2.750 uit van het totale bedrag. Dit bedrag dat het Bergfestival toegewezen krijgt moet dan nog eens opgesplitst worden naar de stad Dilsen-Stokkem en de provincie Limburg. Hiermee kan een klein muziekfestival zoals het Bergfestival niet overleven. Maar het is zeer moeilijk om meer subsidies te krijgen. Er moet aan heel wat voorwaarden worden voldaan en het is niet zo simpel om subsidies aan te vragen. Voor kleine muziekfestivals speelt vaak ook nog de onwetendheid mee. Dit is geen probleem meer voor grote muziekfestivals. Het grootste deel van de subsidiepot gaat dan ook naar deze festivals, die een vaste waarde zijn geworden. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

4.4.2. Evolutie van de sponsorbedragen en subsidies 2003-2005

Ook hier is het interessant te kijken in welke mate de sponsorbedragen en subsidies geëvolueerd zijn doorheen de jaren. Dit kan een aanwijzing geven over de standvastigheid en de geloofwaardigheid van het Bergfestival. Het is immers zoals gesteld niet gemakkelijk om elk jaar opnieuw sponsors aan te trekken.

Tabel 11. Evolutie van de sponsorbedragen en subsidies 2003-2005

	2003	2004	2005
Sponsorbedragen	€14.128	€56.759,86	€73.560,22
Subsidies	€1.240	€2.000	€2.750
Totaal	€15.368	€58.759,86	€76.310,22

In vergelijking met 2003 is het totaal van de sponsorbedragen en subsidies vervienvoudigd. Dat is een positieve prestatie voor zo'n klein muziekfestival. Het toont aan dat sponsors toch bereid zijn om een klein initiatief te steunen. Maar opvallend is dat er bijzonder weinig overheidssteun in dit bedrag aanwezig is. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

4.5. Evolutie van de toegangsprijs

De grootte van de totale kosten heeft een invloed op de toegangsprijs van een muziekfestival. Het bepalen van de toegangsprijs is cruciaal, zeker bij kleine muziekfestivals, want dit heeft een invloed op de opkomst van festivalbezoekers. Hoe hoger de prijs, hoe moeilijker om mensen aan te trekken. Dit geldt zeker wanneer een ander (vergelijkbaar) festival gratis of voor een lagere prijs toegankelijk is. Mensen moeten daarom het gevoel krijgen dat het aanbod hun geld waard is. Als de prijs te duur wordt bestaat bovendien de kans dat dit de naam van het festival besmeurd. Maar aan de andere kant: hoe lager de inkomprijs, hoe meer bezoekers nodig zijn om de totale kosten te kunnen dekken. Het is dus steeds wikkelen en wegen om een redelijke prijs vast te stellen, die rekening houdt met alle aspecten. Dat is niet

gemakkelijk. Hieronder wordt een overzicht gepresenteerd van de inkomprijzen van het Bergfestival. (Vanwetswinkel / Kalders, 11.04.2006)

Tabel 12. Evolutie van de toegangsprijzen

Editie	Inkomprijs vrijdag	Inkomprijs zaterdag	Inkomprijs zondag	Inkomprijs weekend	Inkomprijs maandag
2001		Gratis	Gratis		
2002	Vvk: €5 Kassa: €7	Vvk: €5 Kassa: €7	Vvk: €5 Kassa: €7	Vvk: €12 Kassa: €17	/
2003	Vvk: €16 Kassa: €20	Vvk: €16 Kassa: €20	Vvk: €16 Kassa: €20	Vvk: €30 Kassa: €35	/
2004	Vvk: €7 Kassa: €9	Vvk: €12,50 Kassa: €15	Vvk: €10 Kassa: €12,50	Vvk: €25 Kassa: €30	Gratis
2005	Vvk: €11 Kassa: €14	Vvk: €15 Kassa: €19	Vvk: €12 Kassa: €15	Vvk: €35 Kassa: €43	/

In 2003 stond de prijs het hoogst van alle edities van het Bergfestival. Dit was vooral te wijten aan het feit dat er een buitenlandse artiest op het programma stond. Maar de mensen reageerden daar niet positief op. Dit lag gevoelig vooral omdat het festival nog maar drie jaar bezig was. Daarom hebben de organisatoren ook beslist om het Bergfestival veel democratischer te maken. Maar dat vereist natuurlijk een hoop extra inspanningen.

Ook voor 2005 dient er een belangrijke opmerking gemaakt te worden. De prijzen die worden aangegeven in de tabel hierboven zijn de vaste voorverkoop- en inkomprijzen die gelden vanaf de maand juli. Maar in de tabel hieronder krijgen we een ander beeld. Er werd in 2005 namelijk een speciale online ticketactie opgezet die nog door geen enkel ander festival werd gelanceerd, om het Bergfestival aantrekkelijk te maken voor elke festivalbezoeker, namelijk een first minute actie. In tegenstelling tot een last minute actie, gold bij deze actie dat hoe vroeger je kaarten bestelde, hoe goedkoper je ze kreeg, d.w.z. goedkoper dan de vastgestelde goedkopere voorverkoopprijs. Concreet wilde dit zeggen dat in april de festivaltickets het goedkoopste waren. Elke maand vanaf april ging de prijs van de tickets dan iets de hoogte in maar nooit boven de bepaalde voorverkoopprijs van juli. Als je dus vroeg bestelde had je een zeer groot prijsvoordeel. (Persdossier Bergfestival, 2005, p. 21)

Tabel 13. Overzicht van First Minute Ticketactie

	APRIL	MEI	JUNI	JULI
caribbean night 05/08	€ 8	€ 9	€ 10	€ 11
rock 06/08	€ 12	€ 13	€ 14	€ 15
world 07/08	€ 9	€ 10	€ 11	€ 12

kassa: vr € 14 - zat € 19 - zon € 15. Kinderen tot en met 12 GRATIS TOEGANG

4.6. De houding van het publiek: evolutie van het aantal festivalbezoekers

Ondanks alle moeilijkheden is het Bergfestival erin geslaagd elk jaar meer bezoekers aan te trekken. De gepresenteerde gegevens geven een overzicht van het totaal aantal bezoekers over de verschillende festivaldagen heen om een indicatie te geven van de totale groei. De eerste jaren van het Bergfestival worden gekenmerkt door een trage maar toch belangrijke groei van het aantal festivalbezoekers. In 2004 heeft zich duidelijk een belangrijke stijging voorgedaan: het bezoekersaantal werd verdriedubbeld. In 2005 werd die trend min of meer verder gezet en heeft het bezoekersaantal zich iets meer dan verdubbeld. Hierdoor werd de kaap van de 5000 bezoekers overschreden.

Tabel 14. Evolutie van het aantal bezoekers

Editie	Aantal bezoekers per weekend
2001	± 300
2002	± 500
2003	± 800
2004	± 2400
2005	± 5500 (verandering locatie)

In hoofdstuk 3 zullen we dieper ingaan op de houding van het publiek ten aanzien van zowel grote als kleine muzikfestivals. Daarnaast zal het muziekaspect van festivals vooral in de verf gezet worden. Hoe mensen hierover denken en hoe muziekvariabelen zoals bijvoorbeeld muziekvoorkeur hieraan zijn gerelateerd zijn daarbij belangrijk.

5. Onderzoek bij het Bergfestivalpubliek: het lokaal multimuzikaal muziekfestival tegenover het nationaal unimuzikaal muziekfestival

5.1. Doelstelling en onderzoeksvragen van het onderzoek

5.1.1. Doelstelling:

Over een lokaal multimuzikaal muziekfestival is nog nooit een onderzoek gedaan, in tegenstelling tot andere unimuzikale muziekfestivals, zoals rockfestivals en caraïbische muziekfestivals. Daarom wordt hier een onderzoek uitgevoerd op het Bergfestival van 5, 6 en 7 augustus 2005.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd bij het festivalpubliek van het Bergfestival om op die manier het profiel van de Bergfestivalbezoeker vast te leggen, het festivalbezoek en de houding te meten ten aanzien van een multimuzikaal muziekfestival als het Bergfestival en ten aanzien van grote unimuzikale muziekfestivals. Dit gebeurt aan de hand van een gestandaardiseerde mondelinge vragenlijst. Deze wordt afgenomen bij de diverse publieken van het Bergfestival, zijnde het caribbeanpubliek, het rockpubliek en het wereldmuziekpubliek om zo mogelijk verschillen in kaart te kunnen brengen.

5.1.2. Onderzoeksvragen

Nadat een algemeen profiel van de ondervraagde Bergfestivalbezoekers is geschetst, wordt geprobeerd op vier verschillende onderzoeksvragen een antwoord te formuleren. Elk van deze vragen is opgesplitst in een aantal subvragen. Deze vragen worden in samenhang met elkaar besproken worden. Laten we deze vragen even duidelijker omschrijven.

- (1) Wat is het profiel van de festivalbezoekers van multimuzikale muziekfestivals zoals Bergfestival op vlak van interesse en muzieksmaak?
 - a. Heeft het Bergfestivalpubliek interesse voor muziek?
 - b. Hoe gediversifieerd is de muzieksmaak van de Bergfestivalbezoekers?
 - c. Hangt muziekvoorkeur samen met het bezoek aan één van de dagen van het Bergfestival? En wat zijn dan de verschillen tussen het caribbeanpubliek, het rockpubliek en het wereldmuziekpubliek?

Hierbij wordt rekening gehouden met de belangrijkste vrijetijdsbesteding, verschillende muziekvariabelen, zoals muzieksmaak en favoriete muziekgenre(s) en de reden van bezoek aan het Bergfestival.

- (2) Wat is de houding van dit publiek ten opzichte van het Bergfestival?
 - a. Wat is de houding ten opzichte van de inkomprijs, de prijs van eten en drinken, de sfeer, het aanbod, de duur en het multimuzikale programma?
 - b. Zijn er verschillen tussen de diverse publieken van het Bergfestival?
 - c. Hangt deze houding samen met muzieksmaak?
- (3) Welke andere types grote muziekfestivals bezoekt het festivalpubliek van het Bergfestival?
 - a. Hoeveel en welke types van nationale muziekfestivals in Vlaanderen worden bezocht door het Bergfestivalpubliek?
 - b. Verschilt dit tussen de verschillende Bergfestivalpublieken?
 - c. Hangt dit samen met muzieksmaak?
- (4) Wat is de houding van het Bergfestivalpubliek ten aanzien van grote unimuzikale muziekfestivals?
 - a. Wat is de houding ten opzichte van de inkomprijs en de prijs van eten en drinken?
 - b. Zijn er verschillen tussen de diverse Bergfestivalpublieken?
 - c. Hangt deze houding samen met muzieksmaak?
- (5) Vergelijking tussen lokale multimuzikale muziekfestivals en nationale unimuzikale muziekfestivals

Hierbij wordt een vergelijking gemaakt tussen lokale unimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival en nationale unimuzikale muziekfestivals. Hierbij zal gelet worden op verschillen in de reden van bezoek aan deze types van muziekfestivals en de houding ertegenover.

5.2. Beschrijving van de onderzoeksmethode

5.2.1. Populatie

De theoretische populatie waarover dit onderzoek een uitspraak wil doen is het festivalpubliek van de Vlaamse multimuzikale muziekfestivals. Dit onderzoeksgedeelte richt zich dus niet op het totale Vlaamse festivalpubliek maar slechts een beperkt segment hiervan. Omdat het een moeilijke en bijna onmogelijke taak is om dit hele segment te bereiken en de tijd en middelen van een student beperkt zijn, blijft het onderzoek beperkt tot één specifieke case binnen dit segment, namelijk het Bergfestival. Er is voor een festival geopteerd, aangezien de festivalgangers dan het best bereikbaar zijn. Meer specifiek werd gekozen voor het Bergfestival -niet door toeval- maar beredeneerd, vanwege de mogelijkheid tot medewerking met de festivalorganisatie. (Billiet&Waege, 2001, pp. 182-187) Daarom is een operationele populatie afgebakend binnen het totaal aantal bezoekers van het Bergfestival.

5.2.2. Steekproef

De onderzoekseenheden voor dit onderzoek worden geselecteerd uit het totale festivalpubliek van het Bergfestival, dat op 5, 6 en 7 augustus 2005 plaatsvindt. Om het publiek van het Bergfestival zo goed mogelijk te weerspiegelen, zullen op elke festivaldag interviews afgenomen worden en bij verschillende leeftijdsgroepen. Er zullen zowel jongeren vanaf 12 jaar als volwassenen met en zonder kinderen worden bevroegd, zodat zowat alle leeftijdsgroepen op het festival worden vertegenwoordigd. Mensen met een verschillende leeftijd kunnen immers een andere houding hebben ten opzichte van muziekfestivals en een andere muziekkeuze. Wat betreft de festivaldagen zijn er drie grote doelgroepen te onderscheiden: de doelgroep van de caribbean night, de doelgroep van de rockdag en de doelgroep van de wereldmuziekdag.

De festivalgangers zullen er min of meer toevallig worden uitgepikt en willekeurig geïnterviewd worden tussen de verschillende optredens van het festival en dit op verschillende tijdstippen van de dag, zowel 's middags als 's avonds. De keuze om tussen de optredens te bevragen is gemaakt in samenspraak met de organisatie. Op die manier worden de festivalgangers niet gestoord tijdens het beleven van een optreden. Dit komt de bereidwilligheid ten goede. De bedoeling is een aantal tussen de 300 en de 500 respondenten te bevragen, verspreid over het hele weekend om mogelijk tot significante resultaten te kunnen komen. Per dag worden dus gemiddeld 150 respondenten bevroegd. Dit vormt de steekproef van het onderzoek. Uiteindelijk zijn er effectief 334 respondenten bevroegd. Dit valt binnen de marge die werd vooropgesteld.

5.2.3. Dataverzamelmethode

Als dataverzamelmethode werd geopteerd voor een mondelinge enquête. Deze keuze kan verantwoord worden omdat het weinig organisatorische en financiële inspanningen vereist voor een student. Daarnaast kan de onderzoeker extra informatie geven wanneer er problemen worden vastgesteld bij het beantwoorden van de vragen door de respondenten. De vragenlijst werd zo helder en zo duidelijk mogelijk opgesteld.

Aangezien alle vragenlijsten moesten worden afgenomen in de drie dagen van het Bergfestival, hebben we een beroep gedaan op een aantal medewerkers van het Bergfestival om enquêtes af te nemen. Deze medewerkers werden op voorhand geïnformeerd en getraind om enquêtes af te nemen bij het publiek aan de hand van een briefing en handleiding met instructies en belangrijke opmerkingen.

5.3. Het analyse-instrument

Het analyse-instrument is de vragenlijst die werd afgenomen bij de respondenten van het onderzoek. Als onderzoeksinstrument voor de dataverzameling wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerde mondelinge enquêtes (face-to-face). Met dit meetinstrument zal gepoogd worden, om met behulp van vragen, de waarden van een aantal variabelen vast te stellen. (Billiet&Waege, 2001, p. 293) Om tot een bruikbaar onderzoeksinstrument te komen is eerst research gedaan. Voor een aantal vragen in verband met het eigenlijke festivalbezoek en de socio-demografische variabelen, zoals geslacht, leeftijd, woonplaats, beroep, ... hebben we een beroep gedaan op reeds bestaande werken. Andere, niet bestaande vragen zijn in overleg met professor De Meyer opgesteld.

In deze vragenlijst zijn in totaal 35 vragen opgenomen. Er is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van gesloten vragen. Dit geeft betere codeer- en verwerkingsmogelijkheden. Vijfentwintig van de 35 vragen zijn gesloten. Hieronder zijn verschillende vraagvormen opgenomen: ja/nee vragen, meerkeuze vragen met één of meerdere antwoordmogelijkheden en schalen (zeer eenzijdig - zeer gevarieerd, zeer ongezellig – zeer gezellig, zeer goedkoop – zeer duur, zeer positief – zeer negatief, veel slechter – veel beter). (Eggermont, Minnebo & Van den Bulck, 2003, pp. 117-122) Bij gesloten vragen met de keuzemogelijkheid “andere”

wordt telkens gespecificeerd wat hiermee bedoeld wordt. Het gaat hier vaak om uitzonderingen. Mocht dit achteraf toch relevant blijken, dan wordt daarvan een nieuwe categorie gemaakt. Maar de bedoeling is toch dat de categorieën zo waterdicht en volledig mogelijk zijn, zodat ze alle antwoorden dekken. (Eggermont, Minnebo & Van den Bulck, 2003, p. 140) Toch zijn er ook een aantal volledig open vragen gesteld in de vragenlijst. Een voorbeeld hiervan is de vraag over vrijetijdsbestedingen of hobby's. Hier wordt de respondenten gevraagd drie favoriete hobby's te geven indien aanwezig en dit in volgorde van belangrijkheid. Op die manier kan achteraf gekeken worden wat de belangrijkste hobby van het festivalpubliek is en hoe vaak muziek hierin voorkomt. Bij de vraag over favoriete muziekkeuze worden de door de respondenten genoemde muziekgenres achteraf in categorieën ondergebracht. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het literatuuroverzicht dat gegeven wordt in deel 1 over de geschiedenis van de populaire muziek. Een ander voorbeeld is de vraag over woonplaats. De opgegeven woonplaatsen worden achteraf ondergebracht in specifieke Limburgse zones, binnenlandse zones buiten Limburg en buitenlandse zones buiten Limburg. Dit geeft zeer specifieke informatie over bepaalde zones aan de organisatie van het Bergfestival. Daarom is deze vraag opgenomen naast de algemene vraag in welke provincie of land men woont. Op die manier zijn er nog een aantal vragen worden opgenomen in de enquête in samenspraak met de organisatie van het festival om hen op die manier informatie te kunnen verschaffen over een aantal aspecten van het festival.

De volledige vragenlijst is verder gestructureerd door een aantal opeenvolgende blokken met vragen. Een eerste blok bevat specifieke vragen over het Bergfestival, een tweede blok bevat vragen over nationale muziekfestivals en een derde blok bevat socio-demografische vragen en vragen over vrijetijdsbesteding en muziekkeuze. Deze volgorde is bewust gekozen. De Bergfestivalvragen duiden meteen het onderwerp aan van de vragenlijst. Daarna wordt overgegaan naar vragen over andere festivals en tenslotte wordt afgesloten met gemakkelijke vragen waarop snel geantwoord kan worden. Dit vergt weinig inspanning en gaat het vermoeidheidseffect tegen. (Eggermont, Minnebo & Van den Bulck, 2003, pp. 122-125) De volledige vragenlijst is opgenomen in bijlage 7.

Na afname werden de enquêtes gecodeerd en geanalyseerd met het statische dataverwerkingsprogramma SPSS.

5.4 Beperkingen van het analyse-instrument:

Bij het coderen en verwerken van de gegevens zijn een aantal moeilijkheden en beperkingen van het onderzoek opgedoken. Ten eerste was het bijzonder moeilijk om een waterdichte enquête op te stellen aangezien er bijna geen onderzoek in dit domein is verricht. Ten tweede kon in de vragenlijst nog dieper worden ingegaan op het multimuzikale aspect van muziekfestivals door de bezoekers vragen te stellen rond één bepaalde themadag van het Bergfestival (rock, world music, caribbean night). Dit zou de mogelijkheid hebben gegeven om nog betere vergelijkingen te maken tussen verschillende variabelen uit het onderzoek. Daarnaast werden er achteraf bekeken té weinig vragen gesteld rond unimuzikale muziekfestivals en hun aanbod. Zo was het beter geweest om ook vragen rond de duur van unimuzikale festivals, de sfeer op unimuzikale festivals en het specifieke aanbod van unimuzikale festivals op te nemen in de vragenlijst. De keuze om weinig vragen op te nemen in de vragenlijst was nochtans beredeneerd. In de eerste plaats was het de bedoeling de medewerking van zoveel mogelijk mensen te verkrijgen. Als mensen pagina's vol vragen moeten beantwoorden zijn ze niet gemotiveerd en slaat na een tijdje de vermoeidheid toe. De kans bestaat dan dat mensen niet meer willen verder gaan met het onderzoek of dat ze snel antwoorden om er vanaf te zijn. In dat geval zijn de antwoorden niet meer betrouwbaar. Een ander probleem geeft de vraag over de prijs van eten en drinken. Deze vraag was beter opgesplitst in twee vragen omdat eten op festivals vaak veel duurder is dan drinken en de prijzen vaak door standhouders worden bepaald. Een opsplitsing zou preciezer zijn geweest. Nu hebben de respondenten een globaal antwoord gegeven op deze vraag. Tenslotte zou het ook beter zijn de antwoordmogelijkheden te beperken op een aantal vragen in toekomstig onderzoek. Een voorbeeld: de vraag over de informatiebronnen waardoor men op de hoogte is gebracht van het Bergfestival. Hier konden de mensen meerdere antwoorden geven. Dit is aan de ene kant interessant om te zien door hoeveel en via welke bronnen mensen van het Bergfestival op de hoogte zijn gebracht. Maar dit zorgt aan de andere kant voor een zeer groot aantal mogelijke antwoordcombinaties. Dit geeft moeilijkheden bij de verwerking en is niet zo interessant voor de statistische analyse. Beter zou zijn om de mensen de drie belangrijkste informatiebronnen te laten geven. Dit laat toe te werken met een ordinaal meetniveau. In dit onderzoek is dit voor een stuk opgelost door de categorieën te hergroeperen en variabelen te hercoderen. Maar deze keuze impliceert wel dat er andere informatie verloren gaat.

5.5. Steekproefbeschrijving: algemeen profiel van de ondervraagden

In totaal zijn er 334 respondenten bevestigd op het Bergfestival waarvan 47,3% op de rockdag, 26,6% op de zondag met world music en 26% op de caribbean night. Op een totaal van 334 respondenten zijn er 182 mannen en 152 vrouwen bevestigd. Dit komt neer op een verhouding van 54,5% mannen en 45,5% vrouwen. Er is geprobeerd om alle leeftijdsgroepen te bevestgen. De leeftijden van de respondenten variëren van 12 tot 62 jaar. Bijna elke leeftijd is dus vertegenwoordigd. De gemiddelde leeftijd van de steekproef is 28,6 jaar. In onderstaande tabel wordt leeftijd gepresenteerd in een aantal samengenomen categorieën. De meeste respondenten komen uit de categorie 21-25 jaar. De cumulatieve gegevens tonen aan dat 75% van de bevestigden een leeftijd heeft onder de 36 jaar. Het Bergfestival trekt dus vooral een jong publiek aan. Binnen dit jonge publiek zijn er 31% studenten aanwezig. 26,5% van de mensen is bediende lager kader en 15% is arbeider.

Tabel 15. Leeftijd

Leeftijdscategorie	Percent	Cumulative Percent
Valid 12-15 jaar	6,6	6,6
16-20jaar	16,5	23,1
21-25jaar	22,2	45,2
26-30jaar	16,8	62,0
31-35jaar	13,8	75,7
36-40jaar	11,4	87,1
>40jaar	12,9	100,0
Total	100,0	

Tabel 16. Werksituatie

Werksituatie	Valid Percent
Valid Student	31,0
Arbeider	15,1
Bediende lager kader	26,5
Bediende hoger kader	9,6
Zelfstandige	9,0
Vrij beroep	1,8
Thuiswerkend	1,8
Werkloos	3,9
Op pensioen	1,2
Total	100,0
Missing System	
Total	

Op relationeel vlak is bijna de helft van de bevestigde festivalbezoekers alleenstaand (45,2%), 20,4% heeft een vaste relatie en nog eens bijna 20% is getrouwd.

Tabel 17. Relatieve situatie

Relationele situatie	Valid Percent
Valid alleenstaand	45,2
Vaste relatie	20,4
Getrouwd	19,2
Samenwonend	13,5
Gescheiden	1,8
Total	100,0

Hoewel bijna de helft van de ondervraagden alleenstaand blijkt te zijn, komen er toch niet veel mensen alleen naar het Bergfestival. 65% bezoekt het Bergfestival samen met vrienden en vriendinnen en 24,6% samen met een partner. Slechts 6% bezoekt het Bergfestival helemaal alleen.

Tabel 18. Met wie naar het Bergfestival gekomen

Met wie naar Bergfestival gekomen	Percent
Vrienden	65,9%
Partner	24,6%
Familie	20,1%
Alleen	6%
Collega	2,1%
Andere	0,3%

Bijna 90% is afkomstig van de provincie Limburg. 33% hiervan is woonachtig te Dilsen-Stokkem, waar het Bergfestival wordt georganiseerd. Bijna 23% is afkomstig van de zone errond. Het gaat dan om de zone Maaseik en Maasmechelen. Zo'n 10,8% van de bezoekers is woonachtig in de zone buiten Limburg, waarvan 6,3% in Nederland, vooral Nederlands Limburg. Hieruit blijkt dat het Bergfestival vooral een lokaal festival is met een lokaal publiek. Maar het Bergfestival trekt daarnaast ook een nieuw publiek aan: Bijna 70% van de ondervraagden bezocht nooit eerder het Bergfestival. De overige 30% is bestaand publiek en was al eens aanwezig op een of meerdere voorgaande edities.

5.6. Onderzoek van de onderzoeksvragen

Hieronder zal een poging gedaan worden om een antwoord te geven op de vooropgestelde onderzoeksvragen. Een kleine beschrijving van de overige resultaten voor de Bergfestivalorganisatie op basis van een aantal specifieke vragen, is terug te vinden in bijlage 8.

5.6.1. Profiel van het Bergfestivalpubliek

5.6.1.1. Interesse en muzieksmaak

Zoals gesteld trekt het Bergfestival vooral een nieuw, jong en lokaal festivalpubliek aan. Maar wat is het profiel van het Bergfestivalpubliek op vlak van interesse en muzieksmaak?

Als we kijken naar de voornaamste vrijetijdsbesteding, kunnen we stellen dat één vierde of 26% van de ondervraagden muziek als belangrijkste hobby heeft opgegeven. Het kan dan gaan om het zelf maken van muziek, het spelen in een band, het draaien van muziek, het luisteren naar muziek, de muziekschool, het organiseren van muziekevenementen en het gaan naar muziekoptredens en muziekfestivals. Het is na sport de belangrijkste vrijetijdsbesteding. We kunnen aannemen dat een belangrijk deel van het Bergfestival dus toch een bepaalde muzikale interesse heeft. Tot andere activiteiten behoren alle overige activiteiten zoals winkelen, reizen, uitstapjes maken met de moto en gaan vissen.

Tabel 19. Belangrijkste vrijetijdsbesteding

Belangrijkste vrijetijdsbesteding	Percent
Sportactiviteiten	31,7%
Muziekactiviteiten	26,2%
Sociale activiteiten	20,4%
Culturele niet-muzikale activiteiten	7,9%
Thuisactiviteiten	7%
Andere activiteiten	5,5%
Werken	1,2%

Een muzikale interesse blijkt ook uit de reden van het bezoek aan het Bergfestival. De meeste festivalgangers (71,6%) zeggen het Bergfestival te bezoeken voor de muziek. Op de tweede en derde plaats komen de sfeer en het optreden van een bepaalde artiest. Onder de categorie andere werden volgende zaken genoemd als reden voor een bezoek: de drank, het hebben van vrijkaarten, het kamperen, de aanwezigheid van een wereldmarkt, de nieuwsgierigheid, de

nabijheid, de aanzet van anderen, het ontmoeten van andere mensen, om te dansen en het culturele aspect.

Tabel 20. Reden van Bergfestivalbezoek

Reden van bezoek	Percent
Muziek	71,6%
Sfeer	66,8%
Optreden van een bepaalde artiest	35,6%
Om eruit te zijn	18,9%
Kleinschaligheid	13,2%
Andere	12,3%
Concept	9%

Wat betreft muzieksmaak is rock zeker het meest favoriete muziekgenre. Het werd door 68% van de respondenten vernoemd als het favoriete muziekgenre of één van de favoriete muziekgenres. Het Bergfestival lijkt dus op het eerste gezicht vooral een rockpubliek aan te trekken. Daarna volgen popmuziek (26,9%) en wereldmuziek (26,3%) als favoriete muziekgenres.

Tabel 21. Favoriete muziekgenre

Favoriete muziekgenre	Percent
Rock	68%
Pop	26,9%
Wereldmuziek	26,3%
Alternative Dance	16,8%
R'nB	14,4%
Jazz	13,2%
Blues	12,6%
Dance	11,7%
Schlager en kleinkunst	10,8%
Klassiek	9,9%
Hiphop	9,9%
Disco	8,4%

Om na te gaan hoe gevarieerd de muzieksmaak van het festivalpubliek is, is er gekeken naar het aantal favoriete muziekgenres dat de respondenten hebben opgegeven. Hoe meer verschillende favoriete muziekgenres iemand heeft, hoe meer gediversifieerd de persoonlijke muzieksmaak is. Op basis hiervan zijn een aantal vereenvoudigde categorieën aangemaakt. Uit de tabel wordt duidelijk dat iets meer dan de helft van de respondenten slechts één

favoriet muziekgenre (52,9%) heeft. De andere helft heeft meerdere favoriete muziekgenres. 41,3% heeft tussen de twee en de tien favoriete muziekgenres. Een kleine 6% houdt van alle mogelijke muziekgenres. Het Bergfestival trekt dus niet eenzijdig rockmensen maar ook een publiek met een zeer gediversifieerde muzieksmaak.

Tabel 22. Diversiteit in muzieksmaak

Diversiteit in muzieksmaak		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Eén favoriet muziekgenre	163	48,8	52,9
	Tussen 2 en 10 favoriete muziekgenres	127	38,0	41,2
	Alle muziekgenres favoriet	18	5,4	5,8
	Total	308	92,2	100,0
Missing	System	26	7,8	
Total		334	100,0	

5.6.1.2. Verschil in muzieksmaak tussen het caribbeanpubliek, rockpubliek en wereldmuziekpubliek

Om te zien of de voorkeur voor een bepaald muziekgenre samenhangt met het bezoek aan een bepaalde dag van het Bergfestival, meer bepaald de caribbean night, de rockdag of de wereldmuziekdag, en wat de verschillen hiertussen zijn, werden er Chi-kwadraattesten uitgevoerd. Hierbij bleken enkel de relaties tussen de aanwezigheid op de caribbean night en de voorkeur voor popmuziek en R'nB niet significant te zijn. Laten we de sterkste significante verbanden bespreken voor elk van de drie festivaldagen. Een samenvatting van alle resultaten wordt gepresenteerd in de onderstaande tabel. Voor een overzicht van alle significante kruistabellen, zie bijlage 9.

Bij de festivalbezoekers van de caribbean night levert een voorkeur voor klassieke muziek het sterkste verband op van alle muziekgenres (54,5%; $p=0,000$). Dit is een verrassend resultaat omdat het niet voldoet aan de verwachtingen, namelijk dat er een verband is tussen de voorkeur voor wereldmuziek en de aanwezigheid op de caribbean night. Daarnaast bestaat er ook een redelijk sterk verband tussen een festivalbezoek op de caribbean night en de voorkeur voor dance (53,8%, $p=0,000$), disco (51,1%, $p=0,000$) en schlager en kleinskunst (50%, $p=0,001$). Het verband met dance zou verklaard kunnen worden door het programma van het Bergfestival op de caribbean night. Er stond namelijk een latin DJ op het programma

in 2005. Een redelijk maar minder sterk verband werd gevonden voor wereldmuziek (30,7%, p=0,000).

Daarnaast werd een redelijk sterk verband gevonden tussen de voorkeur voor rockmuziek en een bezoek aan de rockdag (55,1%, p=0,000), wat aansluit bij de verwachtingen. Een redelijk verband bestond voor de voorkeur voor schlager en kleinkunst (38,9%, p=0,001) en de voorkeur voor alternative dance (39,3%, p=0,006).

Een bezoek aan de wereldmuziekdag tenslotte lijkt samen te gaan met een voorkeur voor wereldmuziek (40,9%, p=0,000), al gaat het hier niet om een heel sterk verband. Ook dit ligt in de lijn van de verwachtingen. Een minder sterk verband is aanwezig voor rock als favoriete muzieksmaak (21,1%, p=0,000) en blues (28,6%, p=0,003)

Tabel 22. Verschil in muziekvoorkeur tussen de verschillende Bergfestivalpublieken

	Caribbean night	Rock	Wereldmuziek
Rock	23,8% ***	55,1% ***	21,1% ***
Wereldmuziek	30,7% ***	28,4% ***	40,9% ***
Pop	31,1%	47,8%	21,1%
Alternative Dance	42,9% **	39,3% **	17,9% **
Dance	53,8% ***	35,9% ***	10,3% ***
R'nB	39,6%	39,6%	20,8%
Hiphop	51,5% **	33,3% **	15,2% **
Jazz	45,5% **	36,4% **	18,2% **
Blues	45,2% **	26,2% **	28,6% **
Klassiek	54,5% ***	30,3% ***	15,2% ***
Schlager en kleinskunst	50% ***	38,9% ***	11,1% ***
Disco	51,1% ***	28,6% ***	14,3% ***

* p<=0,05

** p<=,01

*** p<=,001

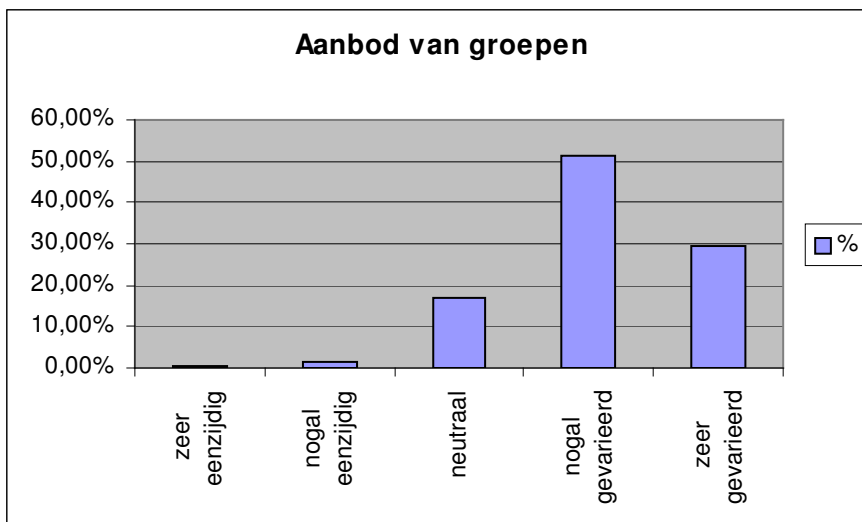
5.6.2. De houding van het Bergfestivalpubliek ten opzichte van lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival

5.6.2.1. Houding tegenover het aanbod van groepen, het multimuzikale programma, de sfeer, de duur, de inkomprijs en de consumptieprijs

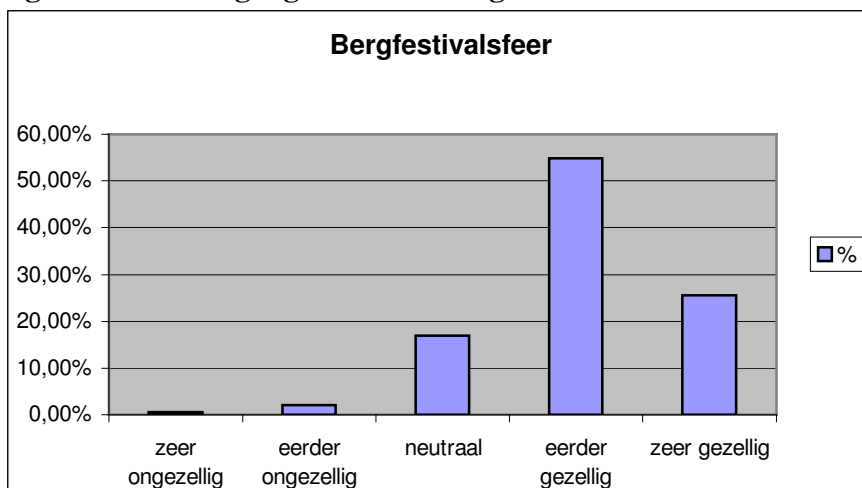
De houding ten aanzien van een lokaal multimuzikaal muziekfestival zoals het Bergfestival werd gemeten op vlak van het aanbod in het algemeen en meer specifiek het multimuzikale aanbod, de duur van het festival, de sfeer, de inkomprijs voor het aanwezige aanbod en de prijs van eten en drinken. Daarnaast werd gevraagd of ze het Bergfestival nog gaan blijven bezoeken in de toekomst.

De meerderheid van de respondenten (51,5%) vindt het aanbod op het Bergfestival nogal gevarieerd en 30% zelfs zeer gevarieerd. We zien ongeveer dezelfde verhouding terug bij de sfeer op het festival. Samengevat stelt 80% dat er een gezellige sfeer hangt op het Bergfestival.

Figuur 1. Houding tegenover het aanbod van groepen

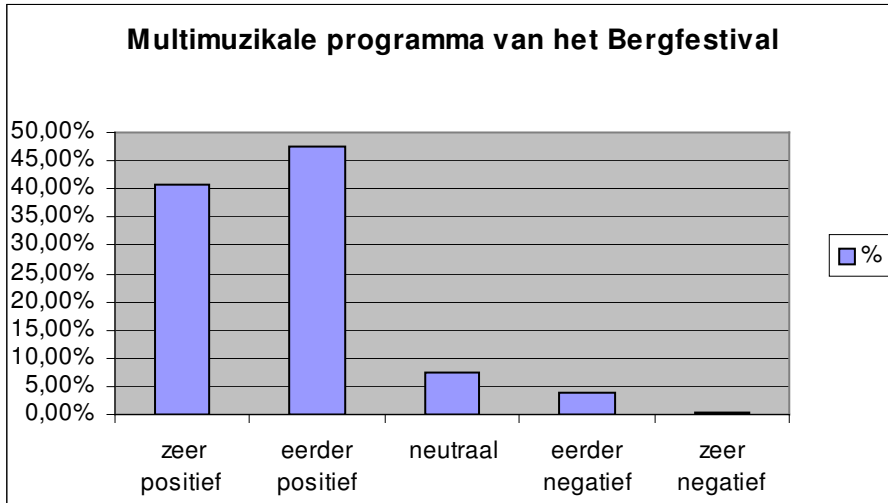

Figuur 2. Houding tegenover de Bergfestivalsfeer

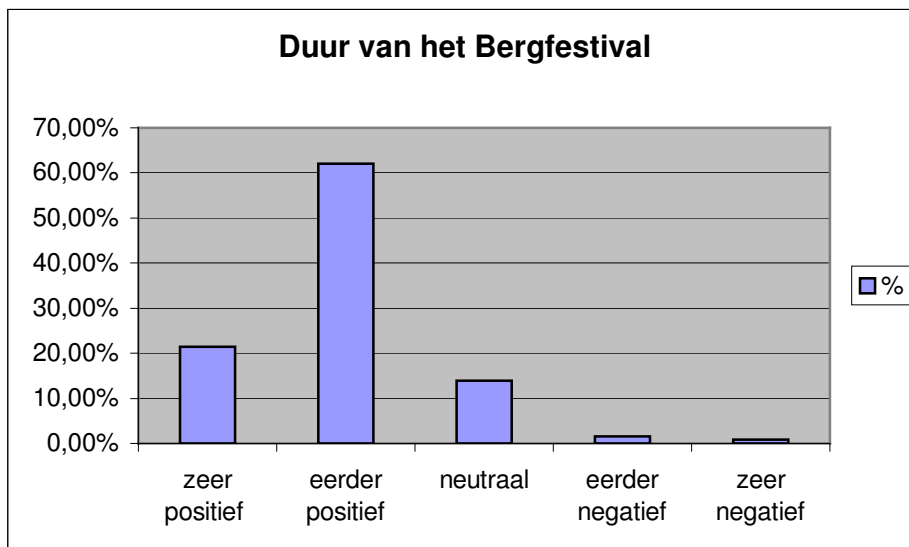
Wat betreft het multimuzikale programma van het Bergfestival, denken de meeste respondenten (47,5%) eerder positief over de verschillende muzikale genres die het Bergfestival aanbiedt. 40,8% is er zelfs zeer positief over. De grote meerderheid accepteert dus de multimuzikale aanpak van het Bergfestival.

Figuur 3. Houding tegenover het multimuzikale programma van het Bergfestival

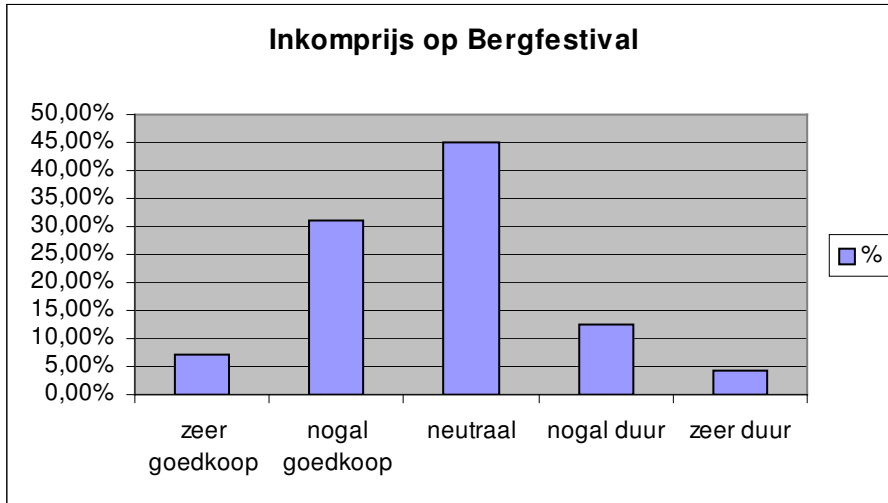
De duur van het Bergfestival is voor 62,% eerder positief. Ze vinden het dus geen probleem dat het Bergfestival meerdere dagen duurt. 21,5% staat zeer positief tegenover de duur. Slechts een minderheid van 1,5% vindt het zeer negatief dat het Bergfestival langer dan één dag duurt.

Figuur 4. Houding tegenover de duur van het Bergfestival

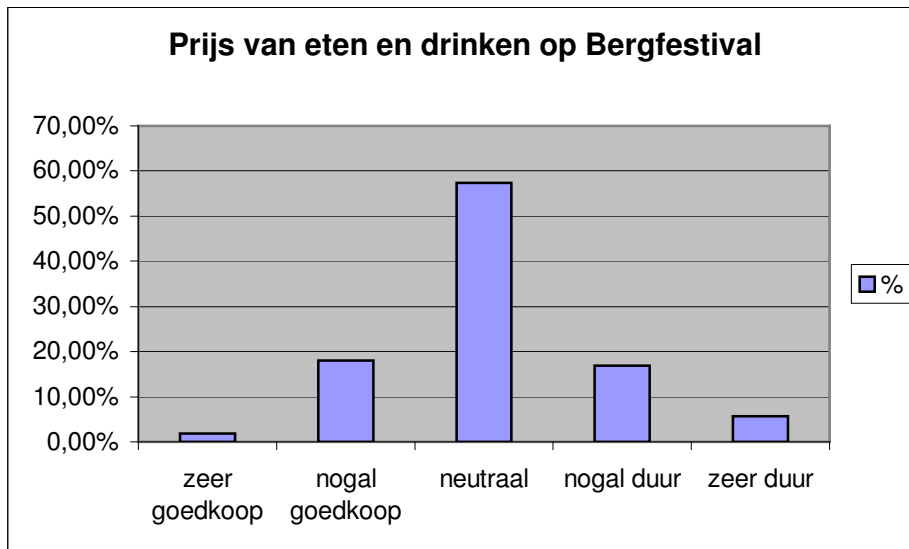

Op vlak van de inkomrijzen en de prijzen van eten en drinken, vindt de grootste groep het Bergfestival niet overdreven duur en ook niet overdreven goedkoop. Bijna de helft (45%) vindt de inkomrijzen neutraal en 31% vindt ze nogal goedkoop. Voor de prijs van eten en drinken is dit respectievelijk 57,5% en 18% van de respondenten.

Figuur 5. Houding tegenover de inkomprijs op het Bergfestival

Figuur 6. Houding tegenover de prijs van eten en drinken op het Bergfestival

Wat betreft het toekomstig Bergfestivalbezoek, denkt 82,3% van de ondervraagden het Bergfestival te zullen blijven bezoeken. 2,1% denkt van niet en 15,6% weet niet of ze het Bergfestival zullen blijven bezoeken in de toekomst.

Globaal gezien hebben de ondervraagde Bergfestivalbezoekers een positieve houding tegenover het Bergfestival en zijn ze bereid het Bergfestival te blijven bezoeken in de toekomst. Daarnaast staan ze positief tegenover het multimuzikale programma van het Bergfestival, wat een aantrekkingsfactor zou kunnen zijn naar de toekomst toe.

5.6.2.2. Verschil in houding tussen de verschillende Bergfestivalpublieken

Er zijn een aantal significante verschillen aanwezig tussen de verschillende Bergfestivalpublieken en hun houding tegenover het Bergfestival. Enkel voor de houding tegenover de prijs van eten en drinken zijn er geen significante verschillen gevonden. Een uitgebreid overzicht van de significante kruistabellen wordt gegeven in bijlage 10.

De bezoekers van de Caribbean night vinden de inkomprijs zeer duur (50%, $p=,002$) in tegenstelling tot de bezoekers van de rockdag, die de inkomprijs zeer goedkoop vinden (70,8%, $p=,002$). In beide gevallen gaat het om een redelijk sterk verband. Dit zou verklaard kunnen worden door de duur en het aantal optredens. De caribbean night begon pas 's avonds en er waren drie live optredens en een latin dj geprogrammeerd. De rockdag daarentegen begon al 's middags en er waren negen live acts te zien. De bezoekers van de wereldmuziekdag vinden de inkomprijs neutraal (31,5%, $p=,002$).

Wat betreft de sfeer is er vooral een significant verschil tussen de caribbean night en de rockdag en wereldmuziekdag. De aanwezigen op de caribbean night geven aan dat de sfeer ongezellig is (66,7%, $p=,003$). Dit zou verklaard kunnen worden door het slechte weer en een klein bezoekersaantal op deze dag in tegenstelling tot de rockdag, die de festivalgangers eerder gezellig vinden (52,7%, $p=,003$). Ook hier is sprake van een redelijk sterk verband.

Voor het aanbod van groepen op het Bergfestival blijkt er een negatievere houding te bestaan bij het rockpubliek dan bij het caribbean en wereldmuziekpúblik. Het rockpubliek vindt het aanbod op de eerste plaats neutraal (70,2%, $p=,000$) en op de tweede plaats eenzijdig (66,7%, $p=,000$). Het feit dat de helft van de rockgroepen binnen het rustigere rockgenre geplaatst kunnen worden, zou een verklaring kunnen zijn voor dit nogal sterke verband. Het caribbean (34,3%, $p=,000$) en wereldmuziekpúblik (36,4%, $p=,000$) vindt het aanbod van groepen zeer gevarieerd.

De houding tegenover het aanbod van groepen op het Bergfestival kan doorgetrokken worden naar het multimuzikale programma van het Bergfestival voor het rockpubliek. Er bestaat een redelijk sterk verband tussen het aanwezig zijn op de rockdag en een negatieve

houding tegenover het multimuzikale aanbod (64,3%, $p=,004$). Dit zou mogelijk verklaard kunnen worden door het feit dat een groot aantal bezoekers van de rockdag enkel een muziekvoorkeur hebben voor rock.

Tenslotte is er een nogal sterk verband aanwezig tussen een negatieve houding tegenover de duur van het Bergfestival en de aanwezigheid op de wereldmuziekdag (75%, $p=,001$). Het caribbeanpubliek staat hier net zeer positief tegenover (36,6%, $p=,001$).

Tabel 23. Verschil in houding tegenover het Bergfestival

	Caribbean night	Rock	Wereldmuziek
Inkomprijs	Ze ^e r duur 50% **	Ze ^e r goedkoop 70,8% **	Neutraal 31,5% **
Prijs van eten en drinken	Ze ^e r goedkoop 33,3%	Nogal goedkoop 55%	Ze ^e r duur 26,3%
Sfeer	Onge ^z ellig 66,7% **	Eer ^d er gezellig 52,7% **	Ze ^e r gezellig 32,9% **
Aanbod van groepen	Ze ^e r gevarieerd 34,3% ***	Neutraal 70,2% *** Eenzijdig 66,7% % ***	Ze ^e r gevarieerd 36,4% ***
Multimuzikale programma	Ze ^e r positief 37,5% **	Negatief 64,3% **	Neutraal 32% **
Duur	Ze ^e r positief 36,6% ***	Neutraal 69,6% ***	Negatief 75% ***

* $p \leq ,05$

** $p \leq ,01$

** $p \leq ,001$

5.6.2.3. Samenhang tussen houding en muzieksmaak

Om na te gaan of een bepaalde houding samenhangt met muziekvoorkeur, zijn er rangcorrelaties berekend met de verschillende muziekvariabelen. Het meest interessante resultaat dat hier gevonden is, is een negatieve correlatie tussen de diversiteit in de

muzieksmaak en de houding tegenover het multimuzikale programma van het Bergfestival ($r=-,112$; $p=,049$). Hoe meer gediversifieerd de muzieksmaak van de Bergfestivalbezoeker is, hoe positiever de Bergfestivalbezoeker staan tegenover het multimuzikale aanbod van het Bergfestival. Omgekeerd, festivalgangers die slechts één favoriet muziekgenre hebben, staan negatief tegenover het multimuzikale aanbod van het Bergfestival. Hoogstwaarschijnlijk brengen deze mensen dan ook enkel een bezoek aan het Bergfestival om één bepaald muziekgenre te beleven, in dit geval rockmuziek. Dit zou het verband kunnen verklaren dat eerder besproken werd tussen een negatieve houding tegenover het multimuzikale aanbod van het Bergfestival en het bezoek aan de rockdag.

Tabel 24. Correlatie tussen de diversiteit in muzieksmaak en het multimuzikale programma op het Bergfestival

			Diversiteit in muzieksmaak	Multimuzikale programma
Spearman's rho	Diversiteit in muzieksmaak	Correlation Coefficient	1,000	-,112(*)
		Sig. (2-tailed)	.	,049
		N	308	307
	Multimuzikale programma	Correlation Coefficient	-,112(*)	1,000
		Sig. (2-tailed)	,049	.
		N	307	333

* $p<,05$

5.6.3. Festivalbezoek van het Bergfestivalpubliek

5.6.3.1. Aantal en type van nationaal festivalbezoek in Vlaanderen in 2004 en 2005

Naast het profiel van de Bergfestivalbezoeker en de houding van deze bezoekers tegenover het Bergfestival, wordt ook het nationaal festivalbezoek in kaart gebracht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen het nationaal festivalbezoek in 2004 en het nationaal festivalbezoek in 2005.

Van alle ondervraagden heeft er 34,3% geen enkel nationaal muziekfestival in Vlaanderen bezocht in 2004. 18,4% bezocht slechts één nationaal muziekfestival in 2004, 13,9% bezocht er twee en 14,2% bezocht er drie. Dus bijna de helft bezocht tussen de één en de drie nationale muziekfestivals in 2004. Eén tiende (10,8%) bezocht tussen de vier en de vijf muziekfestivals in 2004.

Tabel 24. Bezoek van nationale muziekfestivals in Vlaanderen in 2004

Aantal bezochte nationale muziekfestivals in Vlaanderen in 2004		Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	34,3	34,3
	1	18,4	52,7
	2	13,9	66,6
	3	14,2	80,7
	4	6,3	87,0
	5	4,5	91,6
	6	3,9	95,5
	7	1,2	96,7
	8	,3	97,0
	9	,3	97,3
	10	1,2	98,5
	12	,6	99,1
	15	,3	99,4
	20	,3	99,7
	30	,3	100,0
Missing	System		

Om het nationaal festivalbezoek in Vlaanderen in 2005 te meten werd er gevraagd naar welke concrete festivals men is geweest of welke festivals men zeker nog wilde bezoeken in 2005. Dit gaf meer dan 23 verschillende soorten festivals. Deze antwoorden zijn vervolgens ondergebracht in nieuwe categorieën die aangeven welke types van nationale festivals zijn bezocht. Een eerste indeling maakt onderscheid tussen unimuzikale festivals, mult muzikale festivals, stadsfestivals en geen festivalbezoek. Voor deze nieuwe indeling is een beroep gedaan op de literatuur uit deel 1 over de indeling van muziekfestivals volgens het muziekaanbod. Daarin werd gesproken over unimuzikale muziekfestivals en mult muzikale muziekfestivals en stadsfestivals als een apart type van muziekfestival.

Tabel 25. Type festivalbezoek in 2005

Type festivalbezoek in 2005	Frequency	Percent
Nationale unimuzikaal muziekfestival	204	61,1%
Nationaal mult muzikaal muziekfestival	38	11,4%
Stadsfestival	102	30,5%
Geen	115	34,4%

In absolute aantallen werden er 204 nationale unimuzikale muziekfestivals bezocht in 2005 in Vlaanderen door de bevroagden. Dit type van muziekfestivals werden het meest bezocht in vergelijking met de andere types van muziekfestivals. Nationale multimuzikale muziekfestivals werden het minst bezocht. In absolute aantallen gaat het om een 38-tal. 34,4% van de bevroagden bezocht geen enkel muziekfestival in 2005, wat overeenkomt met de bevindingen van 2004. Hieruit kunnen we bijgevolg afleiden dat de respondenten in 2005 vooral naar unimuzikale muziekfestivals gingen.

Een tweede indeling is gemaakt binnen deze categorie van nationaal unimuzikaal festivalbezoek om te kunnen zien welke specifieke types van unimuzikale muziekfestivals werden beozcht. Zoals besproken in deel 1, zijn er verschillende types van unimuzikale muziekfestivals, afhankelijk van het muziekgenre dat er domineert. Concreet werden rockfestivals, bluesfestivals, folkfestivals en wereldmuziekfestivals met een bepaald soort van wereldmuziek genoemd door de respondenten. Dancefestivals en jazzfestivals werden niet vermeld door de respondenten en zijn bijgevolg niet opgenomen.

De gegevens tonen dat 51,8% één of meerdere nationale rockfestivals heeft bezocht in 2005 en zo'n 23,4% één of meerdere wereldmuziekfestivals in een bepaald genre. Denken we hierbij aan festivals zoals de Antiliaanse Feesten, Reggae Geel en Afrolatino. In absolute aantallen werden er in 2005 173 nationale rockfestivals bezocht en zo'n 78 wereldmuziekfestivals van een bepaald genre. Nationale folk- en bluesfestivals zijn zeer weinig bezocht door de respondenten. Nationale rockfestivals blijken dus het meest populair te zijn binnen de categorie nationale unimuzikale muzielfestivals. Tot deze categorie behoren festivals zoals Pukkelpop, Rock Werchter, Rock Herk, Werchter Classics.

Tabel 26. Type van nationaal unimuzikaal festivalbezoek

Type van unimuzikaal muziekfestival	Frequency	Percent
Rockfestival	173	51,8%
Wereldmuziekfestival met bepaald genre	78	23,4%
Folkfestival	5	1,5%
Bluesfestival	15	4,5%

De redenen waarom de respondenten deze unimuzikale muziekfestivals bezoeken is ook hier in de eerste plaats muziek (57,2%) en in de tweede plaats de sfeer. Maar de cijfers van muziek verschillen hier bijna niet met deze van de sfeer (54,8%). De categorie andere bevat antwoorden zoals het kamperen, de drank, contacten leggen, dansen, werken, drugs gebruiken, de nabijheid, de aanzet van anderen en voor de polsbandjes.

Tabel 27. Reden van bezoek aan nationale unimuzikale muziekfestivals

Reden festivalbezoek	Percent
Muziek	57,2%
Sfeer	54,8%
Optreden van een bepaalde artiest	25,7%
Om eruit te zijn	12,6%
Concept	4,2%
Andere	8,1%
Naambekendheid	1,2%

5.6.3.2. Verschil in festivalbezoek tussen de verschillende Bergfestivalpublieken

Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen het bezoek aan nationale unimuzikale festivals, nationale multimuzikale festivals en stadsfestivals in 2005 en het bezoek aan één van de drie themadagen van het Bergfestival. Wel bleek er een significante relatie aanwezig te zijn tussen het bezoek aan unimuzikale nationale wereldmuziekfestivals en het bezoek aan de caribbean night op het Bergfestival (37,2%, $p=,003$).

Tabel 28. Verband tussen het bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005 en het bezoek aan het Bergfestival

			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	Total
Bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005	Ja	Count	29	24	25	78
		% within v21_wereldmuziekfestivals	37,2%	30,8%	32,1%	100,0%
	Nee	Count	58	134	64	256
		% within v21_wereldmuziekfestivals	22,7%	52,3%	25,0%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v21_wereldmuziekfestivals	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,839(a)	2	,003
Likelihood Ratio	12,002	2	,002
Linear-by-Linear Association	,632	1	,427
N of Valid Cases	334		

5.6.3.3. Verband tussen het type festivalbezoek en muzieksmaak

Ook hier is een onderscheid gemaakt tussen het nationaal festivalbezoek in 2004 en het nationaal festivalbezoek in 2005. Aangezien het nationaal festivalbezoek in 2004 een metrische variabele is, is gekozen voor correlatieberekeningen. Een mogelijk verband tussen het festivalbezoek in 2005 en muziekvoorkeur is nagegaan door middel van kruistabellen. Om dit verband te onderzoeken is er een opsplitsing gemaakt worden. Globaal gezien kan gekeken worden naar het verband tussen het bezoek aan nationale unimuzikale, multimuzikale en stadsfestivals en muziekvoorkeur en daarnaast meer specifiek naar het verband tussen het bezoek aan nationale unimuzikale muziekfestivals en muziekvoorkeur.

Tussen het aantal bezochte nationale muziekfestivals in 2004 en een muziekvoorkeur voor rock ($r=-,114$; $p=,038$), een muziekvoorkeur voor jazz ($r=-,142$; $p=,010$) en een muziekvoorkeur voor blues ($r=-,110$; $p=,046$) is er een negatieve correlatie gevonden. Mensen met een muziekvoorkeur voor rock-, jazz- of bluesmuziek bezochten in 2004 meer nationale festivals dan mensen die niet houden van deze muziekgenres. Dit zou verklaard kunnen worden door de grote hoeveelheid rockfestivals die bezocht worden.

Wat betreft het nationaal festivalbezoek in 2005, zijn er enkel een paar significante resultaten gevonden voor het bezoek aan nationale unimuzikale festivals en stadsfestivals. Het bezoek aan nationale unimuzikale muziekfestivals lijkt in de eerste plaats samen te hangen met een voorkeur voor rockmuziek (66,5%, $p=,003$) en in de tweede plaats met een muziekvoorkeur voor pop (50%, $p=,012$). Er kan gesproken worden van een redelijk sterk verband. Daarnaast is er ook een redelijk sterk verband vastgesteld tussen het bezoek aan stadsfestival en een voorkeur voor dance (48,7%, $p=,009$) en jazz (45,4%, $p=,021$). Een iets minder sterk verband is aanwezig tussen het bezoek aan stadsfestivals en een muziekvoorkeur

voor rock (34,4%, $p=,027$) en pop (22,2%, $p=,045$). Een meer gedetailleerd overzicht van de significante resultaten kan geraadpleegd worden in bijlage 11.

Tabel 29. Verband tussen nationaal festivalbezoek in 2005 en muziekvoorkeur

	Bezoek aan unimuzikaal muziekfestival	Bezoek aan multimuzikaal muziekfestival	Bezoek aan stadsfestival
Disco	71,4%	17,9%	42,8%
Schlager en kleinkunst	58,3%	8,3%	38,9%
Klassiek	63,6%	9,1%	39,4%
Blues	66,7%	9,5%	42,8%
Jazz	72,7%	13,6%	45,4% *
Hiphop	60,6%	18,2%	36,4%
R'nB	50%	12,5%	29,2%
Dance	66,7%	15,4%	48,7% **
Alternative dance	71,4%	8,9%	41,1%
Pop	50% **	6,7%	22,2% *
Wereldmuziek	67%	13,6%	32,9%
Rock	66,5% **	9,7%	34,4% *

* $p \leq ,05$

** $p \leq ,01$

Binnen het nationale unimuzikale festivalbezoek zijn er enkel significante verschillen gevonden tussen het bezoek aan nationale rockfestivals, wereldmuziekfestivals, bluesfestivals en muziekvoorkeur. Voor het bezoek aan nationale folkfestivals zijn er geen significante resultaten bekomen en bijgevolg zullen folkfestivals hier dan ook niet besproken worden. Naast de samenvatting die hier wordt gepresenteerd is een overzicht van de significante kruistabellen opgenomen in bijlage 12.

Voor rockfestivals is er een redelijk sterk verband gevonden tussen het bezoek aan nationale rockfestivals en in de eerste plaats een muziekvoorkeur voor rock (59,9%, $p=,000$). Dit sluit volledig aan bij de verwachtingen. Daarnaast is er ook een vrij sterk verband aanwezig tussen rockfestivalbezoek en een muziekvoorkeur voor alternative dance (69,6%,

p=,003) en jazz (65,9%, p=,044). Dit zou verklaard kunnen worden door de trend die bij rockfestivals wordt waargenomen. Vele rockfestivals bieden anno 2006 immers zoals gezegd een ruimer muziekaanbod aan waarin ook plaats is voor het alternatieve dance genre, dat aansluit bij de rockmuziek.

Dit verschilt met de resultaten voor wereldmuziekfestivals. Het bezoek aan nationale unimuzikale wereldmuziekfestivals hangt redelijk samen met een muziekvoorkeur voor wereldmuziek (39,8%, p=,000), voor disco (39,3%, p=,037) en voor blues (35,7%, p=,043). Het eerste verband ligt volledig in de lijn van de verwachtingen. Voor bluesfestivals tenslotte is er ook een verband gevonden dat de verwachtingen bevestigt, namelijk het verband tussen het bezoek aan nationale bluesfestivals en een muziekvoorkeur voor blues. Het gaat hier wel niet om een sterk verband (11,9%, p=,013).

Tabel 30. Verband tussen nationaal unimuzikaal festivalbezoek en muziekvoorkeur

	Bezoek aan rockfestivals	Bezoek aan wereldmuziekfestivals	Bezoek aan folkfestivals	Bezoek aan bluesfestivals
Disco	64,3%	39,3% *	3,6%	3,6%
Schlager en kleinkunst	55,6%	25%	2,8%	2,8%
Klassiek	57,6%	30,3%	3%	6,1%
Blues	57,1%	35,7% *	2,4%	11,9% *
Jazz	65,9% *	29,5%	2,3%	9,1%
Hiphop	51,5%	30,3%	3%	3%
R'nB	41,7%	25%	2,1%	2,1%
Alternative dance	69,6% **	25%	1,8%	1,8%
Dance	64,1%	25,6%	2,6%	2,6%
Pop	41,1% *	22,2%	1,1%	6,7%
Wereldmuziek	50%	39,8% **	2,3%	5,7%
Rock	59,9% ***	22,5%	1,3%	5,7%

* p<=,05

** p<=,01

*** p<=,001

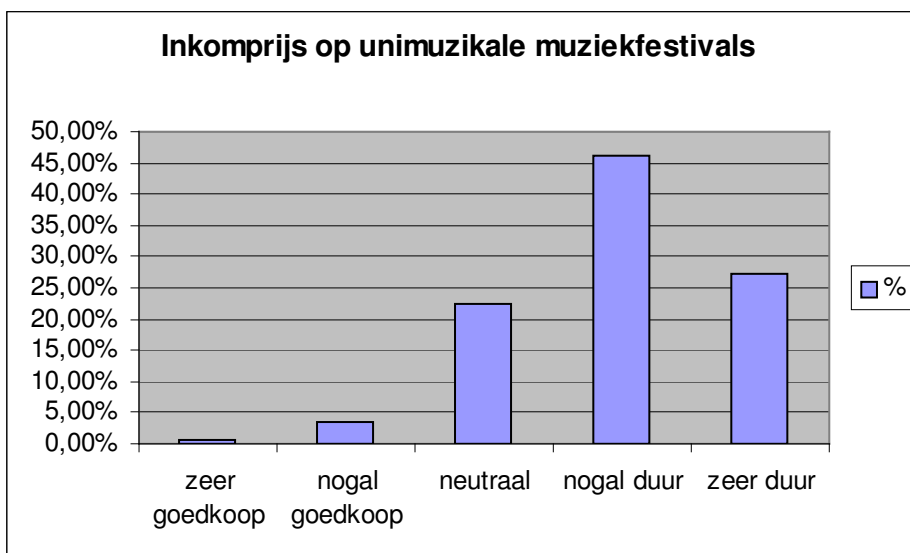
5.6.4. De houding van het Bergfestivalpubliek ten opzichte van nationale unimuzikale muziekfestivals

5.6.4.1. Houding tegenover de inkomprijs en de consumptieprijs

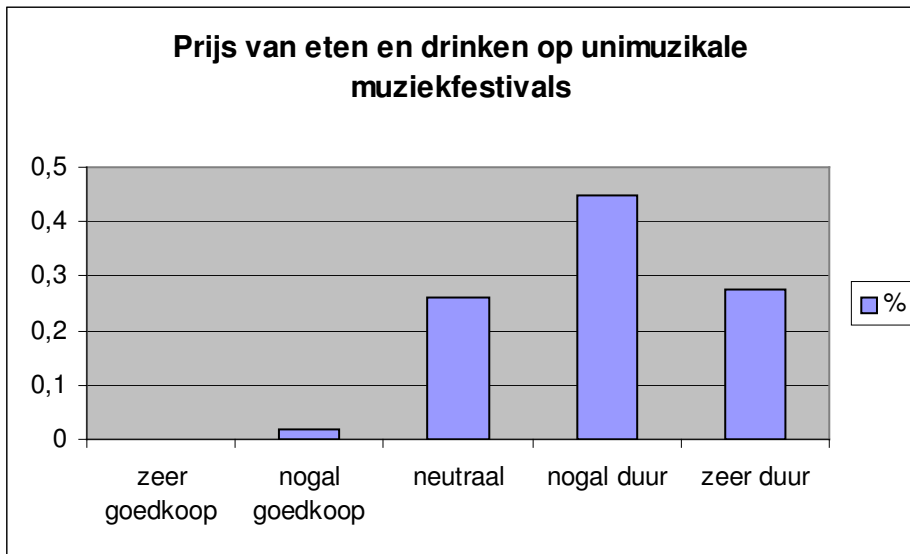
De houding van het Bergfestivalpubliek ten opzichte van nationale unimuzikale muziekfestivals is enkel gemeten aan de hand van de inkomprijs voor het aanwezige aanbod op dit soort van festivals en de prijs van eten en drinken. De houding tegenover het aanbod van groepen van deze festivals, de sfeer en de duur van deze festivals is niet bevraagd en zal dus ook niet besproken worden.

Bijna de helft (46,%) van het Bergfestivalpubliek dat nationale unimuzikale muziekfestivals bezoekt, vindt de inkomprijs nogal duur voor het aanbod en 27,% vindt het zelfs zeer duur. Op vlak van de prijzen van eten en drinken geldt hetzelfde: bijna 45% vindt de prijs van eten en drinken op nationale unimuzikale muziekfestivals nogal duur en bijna 28% vindt dit zeer duur. Globaal gezien vinden dus heel weinig mensen het goedkoop om een bezoek te brengen aan nationale unimuzikale muziekfestivals.

Figuur 7. Houding tegenover de inkomprijs op unimuzikale muziekfestivals

Figuur 8. Houding tegenover de prijs van eten en drinken op unimuzikale muziekfestivals

5.6.4.2. Verschil in houding tussen de verschillende Bergfestivalpublieken en samenhang met muzieksmaak

Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen de houding van de verschillende Bergfestivalpublieken ten opzichte van de inkomprijs en de prijs van eten en drinken op nationale unimuzikale muziekfestivals. De diversiteit in de muzieksmaak van de Bergfestivalgangers hangt ook niet samen (in positieve of negatieve zin) met de houding die de festivalbezoekers hebben tegenover nationale unimuzikale muziekfestivals.

5.6.5. Vergelijking tussen lokale multimuzikale muziekfestivals en nationale unimuzikale muziekfestivals

Om een vergelijking te maken tussen lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival en nationale unimuzikale muziekfestivals, worden de afzonderlijk gepresenteerde gegevens samengelegd. Een eerste punt op basis waarvan deze types van festivals vergeleken kunnen worden, is de rede van het bezoek aan elk van deze festivals.

Wat betreft de nationale unimuzikale muziekfestivals zijn de muziek (57,2%) en de sfeer (54,8%) de belangrijkste redenen om een bezoek eraan te brengen. Beide redenen zijn gelijkwaardig aangezien er procentueel slechts heel kleine verschillen aanwezig zijn. Muziek

en sfeer zijn ook de belangrijkste redenen om lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival te bezoeken maar hier liggen de percentages veel hoger en verschillen ze meer van elkaar. Muziek (71,6%) blijkt de allerbelangrijkste drijfkracht te zijn. Dit wordt ook duidelijk als gekeken wordt naar de andere redenen voor een bezoek. Er zijn meer mensen die naar een lokaal multimuzikaal muziekfestival zoals het Bergfestival gaan voor een optreden van een bepaalde artiest te zien (35,6%) dan naar een nationaal unimuzikaal muziekfestival (25,7%). Dit kan ondersteuning geven aan het argument dat de samenstelling van de affiche zeer belangrijk is voor lokale multimuzikale muziekfestivals. Een ander toch wel belangrijk verschil is dat 13,2% van de festivalgangers naar een lokaal multimuzikaal muziekfestival zoals het bergfestival wil voor de kleinschaligheid, terwijl slechts 4,2% de naambekendheid heeft vernoemd als reden om een nationaal unimuzikaal muziekfestival te bezoeken. De kleinschaligheid zou dus wel eens een belangrijke aantrekkingsfactor kunnen zijn van deze lokale multimuzikale muziekfestivals.

Tabel 31. Reden van bezoek aan lokale multimuzikale festivals en nationale unimuzikale festivals

Reden van bezoek	Lokale multimuzikale muziekfestivals	Nationale unimuzikale muziekfestivals
Muziek	71,6%	57,2%
Sfeer	66,8%	54,8%
Optreden van een bepaalde artiest	35,6%	25,7%
Om eruit te zijn	18,9%	12,6%
Kleinschaligheid -Naambekendheid	13,2%	4,2%
Andere	12,3%	8,1%
Concept	9%	1,2%

Een tweede vergelijkingspunt is de houding van de ondervraagde festivalgangers tegenover de inkomprijs voor het aanbod van groepen op nationale unimuzikale muziekfestivals en op lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival en de houding tegenover de prijs van eten en drinken op deze festivals. De tabel hieronder geeft een samenvatting van de belangrijkste verschillen.

De ondervraagden vinden de prijs voor het aanbod van groepen op lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival neutraal tot nogal goedkoop en op nationale unimuzikale muziekfestivals nogal duur tot zeer duur. Dezelfde verschillen zijn gevonden voor de prijs van eten en drinken. Globaal gezien vinden de respondenten het prijskaartje van

een lokaal multimuzikaal muziekfestival zoals het Bergfestival dus niet te duur. Dit zou een aantrekkingsfactor kunnen zijn voor het bezoek aan dit type van muziekfestivals.

Tabel 32. Houding tegenover lokale multimuzikale festivals en nationale unimuzikale festivals

	Lokale multimuzikale muziekfestivals	Nationale unimuzikale muziekfestivals
Inkomprijs	Neutraal: 45% Nogal goedkoop: 31%	Nogal duur: 46% Zeer duur: 27%
Prijs van eten en drinken	Neutraal: 57,5% Nogal goedkoop: 18%	Nogal duur: 45% Zeer duur: 28%

6. Besluit

In deze eindverhandeling is een inzicht gegeven in het ontstaan van de verschillende populaire muziekgenres die anno 2006 aan bod komen op muziekfestivals. Daarnaast is een onderscheid gemaakt tussen verschillende types van muziekfestivals op basis van de aangeboden muziek en op basis van de naambekendheid en regionale uitgestrektheid. De aandacht is hierbij vooral gericht op het onderscheid tussen lokale multimuzikale muziekfestivals en nationale unimuzikale muziekfestivals. Dit onderwerp is verder opengetrokken tot het probleem van de leefbaarheid van muziekfestivals. Een gevalstudie van het Bergfestival heeft dit geïllustreerd.

Uit het gepresenteerde onderzoek is naar voren gekomen dat festivalgangers vooral een bezoek brengen aan muziekfestivals voor het element muziek en voor de sfeer. Op lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival is muziek de sterkste aantrekkingsfactor. Eén vierde van de bezoekers heeft muziek als belangrijkste vrijetijdsbesteding en naar muziekfestivals gaan past hier zeker in. Maar het multimuzikale karakter van het Bergfestival betekent niet dat er uitsluitend mensen met een gevarieerde muzieksmaak aanwezig zijn. De helft van de ondervraagden heeft slechts één favoriete muziekgenre. Wel hangt de favoriete muziekkeuze samen met welke dag van het Bergfestival men bezoekt. Een bezoek aan de rockdag hangt samen met een rockvoorkeur, een bezoek aan de wereldmuziekdag met een voorkeur voor wereldmuziek en een bezoek aan de caribbean night met muziekgenres met een sterk danskarakter zoals dance, disco en schlager. Eveneens hangt de caribbean night samen met een voorkeur voor het klassiekere muziekwerk en kleinkunst.

Daarnaast geven ondervraagde festivalbezoekers in het algemeen aan op een positieve manier open te staan voor lokale multimuzikale muziekfestivals zoals het Bergfestival en het multimuzikale aanbod dat daar aangeboden wordt. De invulling van de affiche is om deze redenen zeer belangrijk op lokale multimuzikale muziekfestivals. Maar zoals aangevoerd, is een kwaliteitsvolle affiche is moeilijk samen te stellen zowel om wille van financiële redenen als omwille van de concurrentie van de nationale muziekfestivals met grote naambekendheid en grote namen op de affiche. Want zoals uit het onderzoek blijkt, worden vooral nationale unimuzikale muziekfestivals het meest bezocht. In deze categorie scoren de nationale rockfestivals dan het hoogst.

Aangezien een positieve houding bestaat tegenover het multimuzikale concept van een lokaal multimuzikaal muziekfestival zoals het Bergfestival, zou gepleit kunnen worden voor het behoud van dit concept in de toekomst als een mogelijke onderscheidende factor ten opzichte van het bestaande en groeiende aanbod van nationale unimuzikale muziekfestivals.

Maar dit moet genuanceerd worden. Anno 2006 evolueren binnen het Vlaamse festivallandschap immers steeds meer unimuzikale muziekfestivals naar een ruimer muziekaanbod. Het aanbod wordt opengetrokken naar andere muziekgenres, die soms in de lijn van het unimuzikale muziekprogramma liggen maar soms ook niet. Rockfestivals verruimen zoals eerder gesteld steeds vaker naar het alternatieve dance genre en naar zachtere genres zoals pop. De resultaten geven aan dat de voorkeur voor deze muziekgenres samenhangt met het nationale festivalbezoek. Het bezoek aan nationale rockfestivals hangt samen met een voorkeur voor rockmuziek, alternative dance, pop en jazz. Naar de toekomst toe moet de vraag gesteld worden of en in hoeverre een multimuzikaal aanbod werkelijk onderscheidend kan zijn. Het aanbod van het Bergfestival is uniek in de zin dat het drie totaal verschillende muziekgenres aanbiedt in één weekend, meerbepaald op elke dag een ander genre. Om dit unieke karakter te behouden is het aangewezen deze ingeslagen weg te blijven volgen en misschien zelfs nog meer muziekgenres naast elkaar te plaatsen, tegen het aanbod van nationale unimuzikale festivals in.

Een andere aantrekkingsfactor voor een lokaal muziekfestival zoals het Bergfestival zou de prijs kunnen zijn. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat lokale multimuzikale muziekfestivals wel kunnen concurreren met nationale unimuzikale muziekfestivals op vlak van de prijs. De ondervraagde festivalbezoekers vinden het Bergfestival neutraal tot nogal goedkoop, zowel wat betreft de inkomprijs voor het aanbod als wat betreft de prijs van eten en drinken op het festival. Op nationale unimuzikale muziekfestivals daarentegen vindt men nogal duur tot zeer duur. Het kan dus een goed advies zijn om de prijs van het Bergfestival in de toekomst democratisch te houden voor de festivalbezoekers. Dit zou de festivalbezoekers kunnen aantrekken die nationale muziekfestivals té duur vinden.

Referenties

- Belga. (19.05.03). Nieuwe Vlaamse festivalfederatie telt 16 grote muziekfestivals. *Belga*. z.p.
- Belga. (13.04.06). Sabam en festivals begraven strijdbijl. *Gazet van Antwerpen*. p. 58.
- Billiet, J., Waeghe, H. (2001). *Een samenleving onderzocht: methoden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek*. Antwerpen: Standaard uitgeverij.
- Bogaerts, J. (2004). *De Vlaamse provincies en hun popbeleid*. [Licentiaatsthesis]. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven.
- Bové, L. (01.03.04). Veiligheid op evenementen niet volledig uit handen van vrijwilligers. *De Tijd*. p. 7.
- Bové, L. (08.06.04). 'Ook ik was bang van Clear Channel'. *De Tijd*. p. 11.
- Bové, L. (18.06.04). Nieuwe spelers goed voor een vijfde meer concerten en festivals in 2003. *De Tijd*. p. 12.
- Cepeda, M.E. (2000). Mucho loco for Ricky Martin; or The politics of chronology, crossover, and language within the latin(o) music "boom". *Popular Music & Society*, Vol. 24(3), pp. 55-71 [27.02.2006, Academic Search Premier: <http://web104.epnet.com/>].
- Claessens, J. (2004). *Jos Claessens*. Limburg: Provinciebestuur Limburg. [19.04.05, Provinciebestuur Limburg: <http://www.limburg.be/deputatie/novemberzittingen2004/beleidsverklaring5.pdf>].
- Coenen, J. (2005) *Buba&Batma project*. Dilsen-Stokkem: vzw Bergfestival. [16.04.2005, vzw Bergfestival: <http://www.bergfestival.be/2005-def/>].
- Concertlocaties. (2005). Vlaanderen: Zomerfestival Vlaanderen. [06.03.2006, Zomerfestival Vlaanderen: http://www.zomerfestival.org/be/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=0&Itemid=96].
- Connell, J., Gibson, C. (2004). World music: deterritorializing place and identity. *Progress in Human Geography*, 28(3), pp. 342-361 [27.02.2006, Academic Search Premier: <http://web33.epnet.com/>].
- CRU. (10.07.04). Festivals ongerust over wet vrijwilligers. *Gazet van Antwerpen*. p. 88.
- Daenen, W. (2004). *Wie is de baas in cultuurland?*. Brussel: Uitgeverij De Morgen N.V.. [19.04.05, Uitgeverij De Morgen N.V.: <http://www.bartcaron.be/pers.php?id=14>].
- DBJ. (04.07.05). TV vanop de wei. *De Standaard*. p. 36.
- De Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen. (2003). Gent: de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen. [15.03.05, FMiV: <http://www.muzeikfestivals.be>].
- De Meyer, G., Roe, K. (1999). *Het zijn maar liedjes*. Leuven: Garant.

- De Meyer, G., Trappeniers, A. (2003). *Lexicon van de muziekindustrie*. Leuven: Acco.
- De Meyer, G. (2004). *cultuur met een kleine c*. Leuven: Acco.
- De Rop, P. (2000). Laïs, of het verhaal van jonge blaadjes aan een Vlaamse folkboom. *Sketch*. 5(13), z.p.
- Deweever, I. (16.04.04). Mortier & Mortier sleutelen aan festivaljaar. *Gazet van Antwerpen*. p. 62.
- D'Helft, A. (2003). *Boekingskantoren in Vlaanderen*. [Licentiaatsthesis]. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven.
- Eggermont, S., Minnebo, J., Van den Bulck, J. (2003). *Wegwijs practicom*. Leuven: Acco.
- Festivalgids 2005. (2005). Antwerpen: P-Magazine.
- Festivals in België. (2006). België: concertkalender.mwm.be. [06.03.2006, concertkalender.mwm.be: <http://concertkalender.mwm.be/festivals.asp>].
- Festivals of bomen?. (02.03.00). *De Standaard*. p. 9.
- HDR. (22.02.05). Provincie steunt muziekfestivals. *Gazet van Antwerpen*. p. 45.
- Hendrickx, W. (2005). Humo's Pop Poll de Luxe : Herman Schueremans, winnaar beste popconcert. *Humo*, 12 (3368), pp. 138-145.
- Herbots, K. (04.07.03). 'Je kunt evengoed een atoombom in het Minnewater laten ontploffen'. *De Morgen*. z.p.
- Krasjelrock: klein beginnen. (24.06.04). *De Standaard*. p. 25.
- Maes, E. (13.04.06). Nieuwe tarieven voor Sabam. *De Morgen*. p. 17.
- Manuel, P., Bilby, K., Largey, M. (1995). *Caribbean currents: caribbean music from rumba to reggae*. Philadelphia: Temple university press.
- Michiels, K. (22.07.04). De prijs van een vrijwilliger. *De Standaard*. p. 21.
- Naânaï, J. (13.08.03). Rimpelrock kreeg voorkeursbehandeling. *De Morgen*. p. 4.
- Nooit zo druk op muziekfestivals. (05.08.03). *Het Nieuwsblad*. p. 32.
- Ost, H., De Béthune, J., Breyne, P. (2006). *Bestuursmemoriaal*. Sint-Andries: Provincie West-Vlaanderen. [21.03.2006, Provincie West-Vlaanderen: http://www.west-vlaanderen.be/nieuws/ezines/BM/20060120_BM02.pdf].
- Persdossier Bergfestival 2005. (2005). Dilsen-Stokkem: vzw Bergfestival. p. 23.
- Peters, T. (02.07.04). Elk dorp zijn zomerfestival. *De Tijd*. p. 13.
- Peters, T. (19.02.05). Jaar van de festivals minstens uitgesteld tot 2007. *De Tijd*. p.23.
- Popfestivals. (2004). In *Oor's pop-encyclopedie* (Vol. 14, pp. 293-294).

- Provincie Antwerpen. (2003). *Subsidiëring van cultuurprojecten voor en door jongeren*. Antwerpen: Provincie Antwerpen. [21.03.2006, Provincie Antwerpen: http://www.provant.be/jeugd/subsregl/reglementen/regl_jeugdcultuur.htm].
- Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. (2004a). *Oost-Vlaamse muziekfestivals: reglement voor de subsidiëring van Oost-Vlaamse muziekfestivals*. Gent: Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. [17.03.05, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen: www.oost-vlaanderen.be/cultuur/pop/ReglC27.doc].
- Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. (2004b). *Subsidies voor Oost-Vlaamse muziekfestivals*. Gent: Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. [17.03.05, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen: http://www.oost-vlaanderen.be/cultuur/content.cfm?doc_id=1312].
- Provincie Vlaams-Brabant. (2006). *Provinciaal subsidiereglement project- en jeugdmuziekfestivalsubsidie voor jeugdinitiatieven*. Vlaams-Brabant: Provincie Vlaams-Brabant. [23.03.2006, Provincie Vlaams-Brabant: <http://www.vlaamsbrabant.be/specials/reglementen/reglementenCONTENT.jsp?page=2321>].
- Rock Herk: het keurmerk onder de festivals. (01.07.05). *Pas-uit*. p. 23.
- Rock Werchter in Londen bekroond als beste festival. (2004). Antwerpen: Gazet van Antwerpen. [26.04.2006, Gazet van Antwerpen: http://www.gva.be/vindzoek/archief/Artikel_detail.asp?id=%7B1500531A-0886-4205-A692-FAC55EA4FE99%7D].
- Rutten, C. (2005). '05 *Festivalbijlage*. Hasselt: Het Belang van Limburg.
- Ruyters, M. (30.06.04). 'De tolerantiegraad op Vlaamse festivals ligt ontzettend hoog'. *De Tijd*. p. 15.
- SABAM. (2006a). *Over SABAM: wie we zijn en wat we doen*. Brussel: SABAM. [14.03.2006, SABAM: <http://www.sabam.be/website/nl/001001.htm>].
- SABAM. (2006b). *SABAM betalen? Voor wie? Waarom?*. Brussel: SABAM. [14.03.2006, SABAM: <http://www.sabam.be/website/nl/toppic3.htm>].
- SASKIAV. (30.06.05). Couleur Café multiculturele ontmoetingsplaats. *De Tijd*. p. 15.
- Schueremans, H. (18.01.03). 'Rock Werchter raakt in de problemen door de politiehervorming'. *De Morgen*. p. 40.
- SIMIM. (2006). *De Billijke vergoeding*. Brussel: SIMIM. [14.03.2006, SIMIM: <http://www.bvergoed.be/frame-nl.htm>].
- Smeets, R. (04.07.05). 'Voor het wij- en het weigevoel'. *Het Nieuwsblad*. p. 11.
- Steenhaut, D. (01.08.00). 'Met tien miljoen komen we al een heel eind'. *De Morgen*. p. 2.

- Stella Artois Festivalkalender. (2006). Leuven: Stella Artois Music. [28.02.2006, Stella Artois Music: <http://www.stella-artois.be/NL/festivalcalendar/overview.asp>].
- Stella Artois Music Festivalgids 2005. (2005). Leuven: Stella Artois Music.
- Steunpunt Vrijwilligerswerk. (2003). *Rechten en plichten*. Brussel: Steunpunt Vrijwilligerswerk. [15.03.2006, Steunpunt Vrijwilligerswerk: <http://www.vrijwilligerswerk.be/informatie/informatie.php?id=2>].
- Termont, D. (2004). *Beleidsnota Gentse Feesten*. Gent: Gentse Feesten. [21.03.2006, Gentse Feesten: <http://www.gentsefeesten.be/2004/BELEIDSNOTAGENTSEFEESTEN.pdf>].
- Tomorrowland. (2005). Antwerpen: ID&T. [26.04.2006, ID&T: <http://www.id-t.be/be/news-subpage.php?newsid=366>].
- Uytterhoeven, M., Verbergt, B. (2004). *Podiumkunsten 2006-2009: een potloodschets*. Brussel: Vlaams Parlement. [19.04.05, Vlaams Parlement: http://www.vti.be/pdf/NotaSynergie_UytterhoevenVerbergt.pdf].
- Van de Velden, W. (25.06.94). Het is zomer, het geld rock n rollt. *De Tijd*. z.p.
- Vandewalle, P. (01.07.05). Chokri Mahassine en zijn Pukkelpop. *Pas-uit*. p. 5.
- Van der Speeten, G., Vantighem, P. (04.07.03). Tobbyack vreest dat vonnis over geluidsoverlast inspirerend zal werken. *De Standaard*. p. 14.
- Van der Speeten, G. (19.07.03). Rimpelrock goed bedeed door Limburgfonds. *De Standaard*. p. 15.
- Van der Speeten, G. (12.06.04). Stunten met Limburgse cultuurportemonnee. *De Standaard*. p. 32.
- Van der Straeten, T. *Cultuur is geen handelswaar. Ook platzak na de zomer??*. Brussel: Jonggroen!. [18.03.2006, Jonggroen!: <http://www.jonggroen.be/peper/nummer1/spijkers.htm>].
- Vanhoyland, M. (16.07.04). Dijk van een affiche. *Het Nieuwsblad*. p. 14.
- Vantighem, P. (08.05.03). Muziekfestivals verenigen zich. *De Standaard*. p. 13.
- Vantighem, P. (25.06.05). Welkom in de vrijhavens. *De Standaard*. p. 30.
- Vanwetswinkel, D. (daniel@bergfestival.be). (09.03.2006). *Informatie over het boeken van artiesten*. [Email aan Kalders, A. (anne.kalders@student.kuleuven.be)].
- Vanwetswinkel, D. (Dilsen-Stokkem, 12.03.2006). *Aanvragen, vergunningen en kosten* [gesprek Kalders, A./Vanwetswinkel, D.].
- Vanwetswinkel, D. / Kalders, A. (Dilsen-Stokkem, 10.03.2006). *Het multimuzikale concept van het Bergfestival* [gesprek Kalders, A. / Vanwetswinkel, D.].

- Vanwetswinkel, D. / Kalders, A. (Dilsen-Stokkem, 13.03.2006). *Kosten, sponsoring en subsidiëring van muziekfestivals* [gesprek Kalders, A. / Vanwetswinkel, D.].
- Vanwetswinkel, D. / Kalders, A. (Dilsen-Stokkem, 11.04.2006). *De leefbaarheid van het Bergfestival*. [gesprek Kalders, A. / Vanwetswinkel, D.].
- Vervoort, L. (1998). *Rockfestivals in Vlaanderen: casestudy het sjockfestival*. [Licentiaatsthesis]. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven.
- Vlaamse overheid. (2005). *Kunstendecreet*. Vlaamse overheid. [17.03.05, Vlaamse overheid: <http://www.wvc.vlaanderen.be/regelgevingcultuur/wetgeving/kunstendecreet/>].
- Vlaamse overheid, administratie Cultuur. (2006a). *Kunstendecreet*. Brussel: Vlaamse overheid. [21.03.2006, Vlaamse overheid: <http://www.wvc.vlaanderen.be/regelgevingcultuur/wetgeving/kunstendecreet/>].
- Vlaamse overheid, administratie Cultuur. (2006b). *CultuurInvest, een nieuw beleidsinstrumentarium voor de sector van de cultuurindustrieën*. Brussel: Vlaamse overheid. [25.04.2006, Vlaamse overheid: http://www.wvc.vlaanderen.be/cultuurbeleid/cultuurindustrie/cultuurinvest_persmededeling31032006.pdf].
- Voorstelling en doelstelling Bergfestival 2004. (2004). Dilsen-Stokkem: vzw Bergfestival.
- Zomerfestivals: de weidewereld in. (13.07.96). *De Tijd*. z.p.

Bijlage 1. SABAM-tarieven voor live concerten & festivals

LIVE CONCERTEN & FESTIVALS

Levende muziek

Met voorafgaandelijke toelating Index 119,66 (Basis 100 = 1988) - Oktober 1996 Vanaf 01.03.2002 **Tarief 201**

☞ Dit tarief is enkel van toepassing mits :

- het insturen van een aanvraag tot toelating naar het regionaal inningskantoor, minstens 10 dagen vóór de manifestatie;
- het indienen van de opgave van de op- of uitgevoerde werken, binnen de acht dagen volgend op de manifestatie;
- betalen van de rechten :
 - uiterlijk op de dag van de manifestatie indien de tarifiering gebeurt op forfaitaire basis;
 - binnen de dertig dagen na de manifestatie indien de tarifiering gebeurt op basis van de bruto-ontvangsten.

1. Toepassingsgebied.

POP - ROCK - FOLK - BLUES - JAZZ - VARIETE- CABARET - MUSIC-HALL – KLEINKUNST,...

2. Basistarief.

De tarifiering gebeurt op basis van 10% op de bruto-ontvangsten.

De bruto-ontvangsten worden berekend op basis van :

- 1) de inkomprizen*, zoals hieronder bepaald;
- 2) 90% van de gratis kaarten die als tegenprestatie voor sponsoring worden voorbehouden en waarvan de in aanmerking te nemen waarde gelijk is aan het gemiddelde van de gehanteerde inkomprizen;
- 3) alle andere vormen van directe en indirecte sponsoring.

* Definitie inkomprizen : Elke som (inkomkaart, tombolabijet, steunkaart, lidkaart, aankoop verplicht programma, enz.) die betaald moet worden om toegang te krijgen tot de ruimte waar de op- of uitvoeringen plaatshebben. Indien er verschillende inkomprizen worden gevraagd, wordt het gemiddelde van de normaal gehanteerde inkomprizen als basis genomen.

3. Minimabedragen.

- A. Het minimum verschuldigd bedrag aan auteursrechten kan geenszins lager zijn dan 10% van het bedrag van de uitkoopsom. Als uitkoopsom worden alle bedragen in aanmerking genomen die de organisator verschuldigd is voor het op- of uitvoeren van het programma.
- B. Indien het bedrag, berekend volgens het onder punt 2 vermeld basistarief en met inachtnaam van het minimumbedrag zoals gedefinieerd onder punt 3 A ontoereikend is, zal het bedrag aan auteursrechten dat door de organisator verschuldigd is, berekend worden op basis van onderstaande minimumbedragen.

4. Zitplaatsen.

Indien uitsluitend gebruik gemaakt wordt van zitplaatsen, zal het aantal beschikbare zitplaatsen in aanmerking genomen worden voor de berekening van de oppervlakte.

Gesonoriseerde oppervlakte (m ²) of aantal beschikbare zitplaatsen											
Inkomprijs (in €)	1-100	101-200	201-300	301-400	401-500	501-600	601-700	701-800	801-900	901-1000	Supplement per schijf van 100m ² boven 1000m ²
Gratis inkom	17,85	20,08	22,31	24,30	26,28	29,75	33,71	37,18	41,15	45,12	1,98
0,01 - 0,62	24,05	28,76	33,47	36,70	39,92	47,36	55,29	61,48	69,42	77,35	4,96
0,63 - 1,24	30,24	37,43	44,62	49,09	53,55	64,95	76,85	85,77	97,67	109,57	9,92
1,25 - 1,86	36,45	46,12	55,78	62,11	68,43	83,55	100,41	113,05	129,90	146,76	14,88
1,87 - 2,48	42,64	54,79	66,93	75,11	83,29	102,13	123,95	140,31	162,12	183,94	19,84
2,49 - 3,10	48,84	63,47	78,09	88,13	98,17	120,73	147,51	167,58	194,35	221,13	24,80
3,11 - 3,72	55,03	72,14	89,24	101,14	113,04	139,32	171,05	194,84	226,57	258,31	29,76
3,73 - 4,34	61,24	80,82	100,40	114,16	127,92	157,92	194,61	222,12	258,81	295,50	34,72
4,35 - 4,96	67,43	89,49	111,55	127,17	142,79	176,50	218,15	249,38	291,03	332,67	39,68
4,97 - 5,58	73,63	98,17	122,71	140,19	157,67	195,10	241,71	276,66	323,26	369,86	44,64
5,59 - 6,20	79,82	106,84	133,86	153,20	172,53	213,68	265,25	303,92	355,48	407,04	49,60
6,21 - 7,44	92,22	124,20	156,17	179,23	202,28	250,87	312,35	358,45	419,93	481,41	59,52
7,45 - 8,68	104,61	141,55	178,48	205,26	232,03	288,05	359,45	412,99	484,38	555,78	69,44
8,69 - 9,92	117,01	158,90	200,79	231,29	261,78	325,24	406,55	467,53	548,84	630,15	79,36
9,93 -11,16	129,40	176,25	223,10	257,31	291,52	362,42	453,65	522,06	613,29	704,51	89,28
11,17 -12,40	141,80	193,61	245,41	283,34	321,27	399,60	500,74	576,60	677,74	778,88	99,20
Supplement per aangevangen schijf van 1,24 € boven de 12,40 €	12,39	17,35	22,31	26,03	29,75	37,18	47,10	54,54	64,45	74,37	

5. Supplementaire verhogingen.

Verhoging inkomprizen : Indien de prijs van de meest gevraagde consumptie meer dan 1,25 € bedraagt, wordt het verschil bij de inkomprijs toegevoegd.

BELGISCHE VERENIGING VAN AUTEURS / SOCIÉTÉ BELGE DES AUTEURS
 COMPOSITEURS ET ÉDITEURS / SABAM CVBA BURG VENN / COMPOSITEURS ET ÉDITEURS / SABAM SCRL SOC CIV
<http://www.sabam.be> / AARLENSTRAAT 75-77 B 1040 BRUSSEL / RUE D'ARLON 75-77 B 1040 BRUXELLES / <http://www.sabam.be>
 Reg. Burg. Venn. Buss. N° 151 - 022 288.82.11 FAX: +32 2 233.95.96 8797154 - BE 402 889 270 - XBC - 455-4106641-25 - FORTIS: 210-6020000-60 - Reg. Soc. Civ. Buss. n° 9

Verhoging minimabedragen : Voor uitvoeringen in play-back worden de voorafgaande minimabedragen verhoogd met 25%.

Bovenstaande bedragen zijn uitgedrukt in € en dienen verhoogd te worden met 6% B.T.W.

* Zonder voorafgaandelijke toelating : verhoging van 30% van de hogervermelde tarieven

Bijlage 2. Tarieven voor de billijke vergoeding voor het jaar 2006

TARIEVEN VOOR DE BILLIJKE VERGOEDING VOOR HET JAAR 2006

Geïndexeerd op basis van de gezondheidsindex van december 2005

1. HORECA

Oppervlakte	Permanente oppervlakte	Occasionele oppervlakte	Terrassen in open lucht
Tot 100 m ²	139,52 €	69,76 €	69,76 €
Tot 200 m ²	174,48 €	87,24 €	87,24 €
Tot 300 m ²	209,45 €	104,73 €	104,73 €
Tot 400 m ²	244,46 €	122,23 €	122,23 €
Tot 500m ²	279,42 €	139,71 €	139,71 €
Extra 200m ²	62,46 €	31,23 €	31,23 €

Exclusief 6% BTW

2. DISCOTHEKEN-DANCINGS

Oppervlakte	1 d/w of 4d/m	2 d/w of 8 d/m	3d/w of 12d/m	4 d/w of +dan 12 d/m	Occ. openingsdagen
Tot 50 m ²	389,38 €	603,54 €	778,75 €	895,58 €	7,49 €
Tot 100 m ²	648,98 €	1.005,90 €	1.297,94 €	1.492,63 €	12,48 €
Tot 150 m ²	737,73 €	1.126,28 €	1.448,40 €	1.649,49 €	14,19 €
Tot 200 m ²	796,93 €	1.206,53 €	1.548,70 €	1.754,50 €	15,33 €
Tot 250 m ²	974,48 €	1.447,23 €	1.849,64 €	2.068,78 €	18,74 €
Tot 300 m ²	1.092,87 €	1.607,74 €	2.050,26 €	2.278,26 €	21,02 €
Tot 350 m ²	1.359,20 €	1.968,84 €	2.501,65 €	2.749,62 €	26,14 €
Tot 400 m ²	1.536,76 €	2.209,60 €	2.802,54 €	2.922,79 €	29,55 €
Tot 500 m ²	2.128,64 €	3.012,06 €	3.805,61 €	4.111,36 €	40,94 €
Tot 600 m ²	2.751,66 €	3.878,78 €	4.882,26 €	5.227,53 €	52,92 €
Tot 700 m ²	3.499,30 €	4.918,95 €	6.174,26 €	6.566,97 €	67,29 €
Tot 800 m ²	4.371,53 €	6.132,44 €	7.681,58 €	8.129,61 €	84,07 €
Tot 900 m ²	5.368,36 €	7.517,87 €	9.402,82 €	9.915,49 €	103,24 €
Tot 1.000 m ²	6.489,80 €	9.085,71 €	11.357,15 €	11.922,18 €	124,80 €
Extra 100m ²	934,50 €	1.301,71 €	1.618,28 €	1.674,34 €	17,97 €

Exclusief 6% BTW

3. DIENSTEN EN VRIJE BEROEPEN

Oppervlakte	Binnen	Buiten	Luidsprekers
Tot 200 m ²	50,77 €	25,39 €	Van 1 tot 2
Tot 400 m ²	70,53 €	35,27 €	Van 3 tot 5
Tot 600 m ²	84,63 €	42,32 €	Van 6 tot 10
Tot 800 m ²	98,73 €	49,37 €	Van 11 tot 15
Tot 1.000 m ²	112,84 €	56,42 €	Van 16 tot 20
Tot 1.200 m ²	141,06 €	70,53 €	Van 21 tot 25
Tot 1.500 m ²	169,29 €	84,65 €	Van 26 tot 30
Tot 2.000 m ²	225,72 €	112,86 €	Van 31 tot 40
Tot 3.000 m ²	282,16 €	141,08 €	Van 41 tot 50
Tot 4.000 m ²	324,48 €	162,24 €	Van 51 tot 60
Tot 5.000 m ²	366,81 €	183,41 €	Van 61 tot 70
Tot 7.500 m ²	409,11 €	204,56 €	Van 71 tot 90
Tot 10.000 m ²	451,44 €	225,72 €	Van 91 tot 110
>10.000 m ²	507,87 €	253,94 €	>110

Exclusief 6% BTW

4. HORECA-INRICHTING MET REGELMATIGE DANS

Oppervlakte	Jaartarief
Tot 50 m ²	496,46 €
Tot 100 m ²	827,45 €
Tot 150 m ²	932,01 €
Tot 200 m ²	1.001,73 €
Tot 250 m ²	1.210,86 €
Tot 300 m ²	1.350,30 €
Tot 350 m ²	1.664,02 €
Tot 400 m ²	1.873,18 €
Tot 500 m ²	2.570,35 €
Extra 100m ²	744,86 €

Exclusief 6% BTW

TNALG 05-1/4

5. WINKELS (FYSIEKE GOEDEREN) EN HANDELSGALERIJEN

Oppervlakte	Binnen	Buiten	Luidsprekers
Tot 200 m ²	50,77 €	25,39 €	Van 1 tot 2
Tot 400 m ²	70,53 €	35,27 €	Van 3 tot 5
Tot 600 m ²	84,63 €	42,32 €	Van 6 tot 10
Tot 800 m ²	98,73 €	49,37 €	Van 11 tot 15
Tot 1.000 m ²	112,84 €	56,42 €	Van 16 tot 20
Tot 1.200 m ²	141,06 €	70,53 €	Van 21 tot 25
Tot 1.500 m ²	169,29 €	84,65 €	Van 26 tot 30
Tot 2.000 m ²	225,72 €	112,86 €	Van 31 tot 40
Tot 3.000 m ²	282,16 €	141,08 €	Van 41 tot 50
Tot 4.000 m ²	324,48 €	162,24 €	Van 51 tot 60
Tot 5.000 m ²	366,81 €	183,41 €	Van 61 tot 70
Tot 7.500 m ²	409,11 €	204,56 €	Van 71 tot 90
Tot 10.000 m ²	451,44 €	225,72 €	Van 91 tot 110
>10.000 m ²	507,87 €	253,94 €	>110

Exclusief 6% BTW

9. BASISTARIEF SOCIALE EN CULTURELE ACTIVITEITEN

Oppervlakte	Binnen	Buiten	Luidsprekers
Tot 200 m ²	50,77 €	25,39 €	Van 1 tot 2
Tot 400 m ²	70,53 €	35,27 €	Van 3 tot 5
Tot 600 m ²	84,63 €	42,32 €	Van 6 tot 10
Tot 800 m ²	98,73 €	49,37 €	Van 11 tot 15
Tot 1.000 m ²	112,84 €	56,42 €	Van 16 tot 20
Tot 1.200 m ²	141,06 €	70,53 €	Van 21 tot 25
Tot 1.500 m ²	169,29 €	84,65 €	Van 26 tot 30
Tot 2.000 m ²	225,72 €	112,86 €	Van 31 tot 40
Tot 3.000 m ²	282,16 €	141,08 €	Van 41 tot 50
Tot 4.000 m ²	324,48 €	162,24 €	Van 51 tot 60
Tot 5.000 m ²	366,81 €	183,41 €	Van 61 tot 70
Tot 7.500 m ²	409,11 €	204,56 €	Van 71 tot 90
Tot 10.000 m ²	451,44 €	225,72 €	Van 91 tot 110
>10.000 m ²	507,87 €	253,94 €	>110

Exclusief 6% BTW

11. POLYVALENTE ZALEN

Oppervlakte	Met drank	Met dans
Tot 100 m ²	81,26 €	126,94 €
Tot 200 m ²	153,49 €	282,16 €
Tot 300 m ²	223,45 €	469,01 €
Tot 400 m ²	288,90 €	692,39 €
Tot 500 m ²	349,88 €	960,41 €
Tot 600 m ²	406,31 €	1.284,76 €
Tot 700 m ²	458,22 €	1.681,60 €
Tot 800 m ²	505,61 €	2.172,37 €
Tot 900 m ²	548,52 €	2.736,72 €
Tot 1000 m ²	586,91 €	3.301,06 €
Extra 100m ²	38,35 €	564,32 €

Exclusief 6% BTW

TNALG 05-2/4

6. KAPPERS EN SCHOONHEIDSSALONS

Ambachtelijke salons	Professionele salons
62,46 €	86,75 €

Exclusief 6% BTW

7. BIOSCOOPZALEN

aantal zitplaatsen x
0,81 €

Exclusief 6% BTW

8. DRIVE-INS (FILM)

aantal autostandplaatsen x
1,62 €

Exclusief 6% BTW

10. TIJDELIJKE ACTIVITEIT VAN VERTONING VAN AUDIOVISUELE WERKEN

Aantal zitplaatsen x
0,12 € (per dag)
Maximaal per zitplaats
0,81 €
Aantal autostandplaatsen x
0,25 € (per dag)
Maximaal per autostandplaats
1,62 €

Exclusief 6% BTW

12. CULTURELE CENTRA

Oppervlakte	Basistarief	Horeca	Horecaterras / Occasionele horecaruimtes
Tot 100 m ²		139,52 €	69,76 €
Tot 200 m ²	50,77 €	174,48 €	87,24 €
Tot 300 m ²		209,45 €	104,73 €
Tot 400 m ²	70,53 €	244,46 €	122,23 €
Tot 500m ²		279,42 €	139,71 €
Tot 600 m ²	84,63 €		
Tot 800 m ²	98,73 €		
Tot 1.000 m ²	112,84 €		
Tot 1.200 m ²	141,06 €		
Tot 1.500 m ²	169,29 €		
Tot 2.000 m ²	225,72 €		
Tot 3.000 m ²	282,16 €		
Tot 4.000 m ²	324,48 €		
Tot 5.000 m ²	366,81 €		
Tot 7.500 m ²	409,11 €		
Tot 10.000 m ²	451,44 €		
>10.000 m ²	507,87 €		
Extra 200m ²		62,46 €	31,23 €

Exclusief 6% BTW

13. JEUGDHUIZEN

Oppervlakte	Zonder drank	Met drank		Met dans	
		<= 500 m ²	> 500 m ²	<= 500 m ²	> 500 m ²
Tot 50 m ²		42,65 €		60,92 €	
Tot 100 m ²		71,09 €	81,26 €	101,58 €	126,94 €
Tot 150 m ²		109,01 €		176,07 €	
Tot 200 m ²	50,77 €	134,31 €	153,49 €	225,72 €	282,16 €
Tot 250 m ²		171,02 €		315,42 €	
Tot 300 m ²		195,52 €	223,45 €	375,20 €	469,01 €
Tot 350 m ²		210,21 €		482,44 €	
Tot 400 m ²	70,53 €	220,03 €	288,90 €	553,94 €	692,39 €
Tot 500 m ²		251,51 €	349,88 €	768,36 €	960,41 €
Tot 600 m ²	84,63 €		406,31 €		1.284,76 €
Tot 700 m ²			458,22 €		1.681,60 €
Tot 800 m ²	98,73 €		505,61 €		2.172,37 €
Tot 900 m ²			548,52 €		2.736,72 €
Tot 1.000 m ²	112,84 €		586,91 €		3.301,06 €
Tot 1.200 m ²	141,06 €				
Tot 1.500 m ²	169,29 €				
Tot 2.000 m ²	225,72 €				
Tot 3.000 m ²	282,16 €				
Tot 4.000 m ²	324,48 €				
Tot 5.000 m ²	366,81 €				
Tot 7.500 m ²	409,11 €				
Tot 10.000 m ²	451,44 €				
>10.000 m ²	507,87 €				
Extra 100m ²			38,35 €		564,32 €

Exclusief 6% BTW

TNALG 05-3/4

14. TIJDELIJKE BINNENACTIVITEITEN

Oppervlakte	Zonder drank		Met drank		
			≤4,4€	≤8,78€	>8,78€
Tot 100 m ²		20,30 €	21,80 €	25,88 €	29,97 €
Tot 200 m ²	10,13 €	38,35 €	40,85 €	47,66 €	59,93 €
Tot 300 m ²		55,86 €	74,90 €	83,08 €	119,83 €
Tot 400 m ²	14,08 €	72,22 €	81,72 €	126,66 €	179,77 €
Tot 500 m ²		87,46 €	100,79 €	174,32 €	239,70 €
Tot 600 m ²	16,91 €	101,58 €	149,81 €	261,49 €	359,54 €
Tot 700 m ²		114,53 €	197,47 €	348,65 €	479,38 €
Tot 800 m ²	19,75 €	126,38 €	272,37 €	435,81 €	599,25 €
Tot 900 m ²		137,12 €	326,85 €	522,97 €	719,09 €
Tot 1.000 m ²	22,56 €	146,71 €	381,33 €	610,13 €	838,93 €
Tot 1.200 m ²	28,20 €				
Tot 1.500 m ²	33,85 €				
Tot 2.000 m ²	45,13 €				
Tot 3.000 m ²	56,41 €				
Tot 4.000 m ²	64,88 €				
Tot 5.000 m ²	73,36 €				
Tot 7.500 m ²	81,82 €				
Tot 10.000 m ²	90,27 €				
>10.000 m ²	101,58 €				
Extra 100m ²		9,60 €	81,72 €	108,96 €	136,20 €

Exclusief 6% BTW

15. TIJDELIJKE ACTIVITEITEN IN OPEN LUCHT

Oppervlakte	Zonder drank		Met drank	Met dans
		Luidsprekers		
Tot 100 m ²			10,13 €	12,69 €
Tot 200 m ²	5,07 €	Van 1 tot 2	19,17 €	28,20 €
Tot 300 m ²			27,93 €	46,87 €
Tot 400 m ²	7,04 €	Van 3 tot 5	36,10 €	69,24 €
Tot 500 m ²			43,72 €	96,03 €
Tot 600 m ²	8,44 €	Van 6 tot 10	50,77 €	128,48 €
Tot 700 m ²			57,21 €	168,17 €
Tot 800 m ²	9,86 €	Van 11 tot 15	63,19 €	217,23 €
Tot 900 m ²			68,55 €	273,65 €
Tot 1.000 m ²	11,27 €	Van 16 tot 20	73,36 €	330,10 €
Tot 1.200 m ²	14,08 €	Van 21 tot 25		
Tot 1.500 m ²	16,91 €	Van 26 tot 30		
Tot 2.000 m ²	22,56 €	Van 31 tot 40		
Tot 3.000 m ²	28,20 €	Van 41 tot 50		
Tot 4.000 m ²	32,44 €	Van 51 tot 60		
Tot 5.000 m ²	36,67 €	Van 61 tot 70		
Tot 7.500 m ²	40,91 €	Van 71 tot 90		
Tot 10.000 m ²	45,13 €	Van 91 tot 110		
>10.000 m ²	50,77 €	>110		
Extra 100m ²			4,79 €	56,41 €

Exclusief 6% BTW

TNALG 05-4/4

Bijlage 3. Overzicht projectsubsidies 2006

Beslissing van minister Anciaux voor de projectsubsidies 2006 in het kader van het kunstendecreet d.d. 15 januari 2006.

Projectsubsidies 2006 Dans

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
In the Wrong	Whatapostrophes wrong question mark	30.000,00 EUR
Soit	en servicio/service	75.000,00 EUR
Voetvolk vzw	Trap	25.000,00 EUR
Cultureel centrum Hasselt	Questo ricordo	25.000,00 EUR
Kwaad Bloed	Couple-like	25.000,00 EUR
The Other	Hair from the throat	30.000,00 EUR
Deep Blue	When I flash across my mind	40.000,00 EUR
Deep Blue	Some notes are	35.000,00 EUR
Kobalt Works	Bullitt	45.000,00 EUR
Galothar	Impasse Unique	30.000,00 EUR
Peeping Tom	Le sous sol	75.000,00 EUR
Filter vzw	Affected	25.000,00 EUR
Continuum	Quintet-06	40.000,00 EUR
Filter vzw	La magnificenza	25.000,00 EUR
Cacao Blue	Heliotropen	-
Retina Dance Company	This is not a body	-
Les Ballets du Grand Maghreb	Dorst/La soif	-
La Oca Loca	Raptus melancholicus	-
Trix	Musical	-
Vanity	Memento#1	-
Collectiv.At	Petite cuisine	-
Roberta Dance Compagnie	De vouwstoel en de zwaarte van de mist	-
Chopstick	Ding-Dong	-
In Utero	Poni soma sema	-
Aquilon	Ultime exil	-
La tortue à plumes	Project FC	-

Projectsubsidies 2006 Festivals

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
Trom	Feest in het Park	18.000,00 EUR
Bâtard Festival Brussels	Bâtard Festival 2006	25.000,00 EUR
De Kortste Nachten	De Kortste Nachten Filmfestival	7.000,00 EUR
Afro-Latino	Afro-Latino festival	10.000,00 EUR
De Vrienden van Brosella	Brosella Folk & Jazz	10.000,00 EUR
De Vrienden van Brosella	Djangofollies	5.000,00 EUR
Jazz Brugge	Festival Jazz Brugge 2006	23.000,00 EUR
Oude Beestenmarkt	Boomtownfestival 2006	18.000,00 EUR
Les P'tits Belges	Cimatics	19.000,00 EUR
Jazz en Muziek in Gent	Blue Note Festival 2006	25.000,00 EUR
Zeverrock	Muziekfestival Zeverrock	-
Bruksellive	Bruksellive festival	-
Touch Time	Touch Time Festival	-
Buitenbeenpop	Buitenbeenpop Festival	-

Kreatief Atelier Krak	Krakrock 2006	-
Bergfestival	Bergfestival	-
Souterrain Prod.	Urban Stories / Hip Hop Film Festival	-
Internationaal Gregoriaans Festival van Watou	Negende editie Internationaal Gregoriaans Festival	-
Creatuur	Push Up Festival	-
Polinnia-Euterpe	Festival de 4 Seizoenen van Brussel	-
Rockschool	PLAY! >FESTIVAL	-
Cultuurstichting Zuiderkempen	Internationaal Straatkunstenfestival Balen	-
Fontana	Fontana Festival	-
Labadoux	Labadouxfestival 2006 18de editie	-
Cultuurcentrum Muze	Circo Paradiso	-
Fiesta Mundial	Fiesta Mundial	-
Zuiderzinnen	Zuiderzinnen Festival van het Woord	-
Krikri	5de Internationaal krikri festival	-
Aalsters Muziekfestival AMF	Belfortrock festival Aalst	-
Ontmoetingscentra Kortrijk, afdeling Marke	Spinrag	-
Festivalitis	Jonge Lente- kunstenfestival voor kinderen	-
Antwerpse Kathedraalconcerten	Internationaal Orgelfestival 2006	-

Projectsubsidies 2006 Internationale projecten jaarwerking

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
Sarma vzw	BB-Kronieken	15.000,00 EUR
Keremos vzw	Int. opr. verschillende groepen	10.000,00 EUR
ISME vzw	Flemish Fortnight Festival	10.000,00 EUR
Musiciens Sans Frontières vzw	Int. concerten van Think Of One	40.000,00 EUR
Corban vzw	Zuid-Afrika project - Maputo 2006	-
Via Lactea vzw	Orchestre International de Vetex	-
Jazz & Muziek Gent vzw	Blue Note + Jazz & Sound festivals	-
!Voilà vzw	4X4	-
Fontana vzw	Festival voor Jongeren in Gent	-

Projectsubsidies 2006 Internationale projecten januari-augustus

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
P.A.R.T.S. vzw	Internationale voorstellingen 2006	20.000,00
Peeping Tom vzw	Int. reis, verblijf en transportkosten	0,00
Flanders Recorder Quartet vzw	Internationale werking	8.000,00
Kultuurgemeenschap Haringe vzw	Zomerse Orgelconcerten Haringe	1.000,00
Il Gardellino vzw	Internationale concerten	10.000,00
Theater Tol vzw	Corazón de Angela	18.000,00
Circus Van Vlaanderen vzw	Int. reis, verblijf en transportkosten	20.000,00
The Factory vzw (Pukkelpop)	Wablief 2006 (uitwisseling Z-A)	-
Cie 13 vzw (Rosa Mei)	Black Monk; 4+4 & Eur. BRUK fest.	-
Kwasa Kwasa vzw	Kanda Bongo Man in België	-
Knochenbrecher vzw	Triggerfinger in UK en Scandinavië	-
Knochenbrecher vzw	A Brand in UK, USA en GAS	-

Projectsubsidies 2006 Internationale netwerken

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
IAMIC	Werking 2006	30.000,00
IETM vzw	Werking 2006 + 3 projecten	40.000,00
ENCATC	Werking 2006	-
EFAH	Werking 2006	-
ITI	Werking 2006	-
Muziekraad voor Vlaanderen	Werking 2006	-
Junge Hunden	Werking 2006	-

Projectsubsidies 2006 Internationale werkverblijven

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
D.A.N.C.E.	Christophe Degelin	5.000,00
D.A.N.C.E.	Sabin Ceulemans	5.000,00

Projectsubsidies 2006 Kunsteducatie

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
Studio Noise Gate	vzw Studio Noise Gate	60.000,00 EUR
kleinVerhaal	Guided bij Noices	25.000,00 EUR
Belgisch Afrikaans Slagwerk	Belgisch Afrikaans Slagwerk 2006	-
Jeugd ontmoetingscentrum De Pit	Muziekeducatief project de Muze	-
De Kortrijkse Schouwburg	Art@work, een kunsttraject voor basisonderwijs	-
Matrix	Educatie muziek na 1950	-

Projectsubsidies 2006 Muziektheater

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
Van Zilverpapier en spiegeltjes	L'Abbandono al tempo	70.000,00 EUR
Tirasila	Het Paard van Nietzsche	30.000,00 EUR
Arthur	Erotikon	30.000,00 EUR
Corban	Title Safe III	-
Corban	MZRTVRWN - De Vrouwen van Mozart	-
Walter Verdin	Videorhythmix	-
Urban Chamber Music	Zoon	-
Lazarus	Vroeger was de toekomst beter	-
Culturen in Beweging	Kundabuffi	-
De Kunstvogel	Joshua	-
De Schedelgeboorten	Beter dan tevoren	-
Koudvuur	Penelope	-
Het Verbond	Come Back Jean-Baptiste	-
Stichting voor Cultuur Maaseik	Not Striclty van Eyck	-
Walter Verdin	Vertigo Tracks	-

Projectsubsidies 2006 Sociaal-artistische werking

Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
Centrum Bruno Renson	Artisit	30.000,00 EUR
Buurtwerk Posthof	Buurtverhalen dans en muziek	20.000,00 EUR

Koraal	SirkusRindu	20.000,00 EUR
Brussel Behoort Ons Toe	De ateliers van BBOT in 2006	35.000,00 EUR
Buurtwerk 't Lampeke	Cie Tartaren	20.000,00 EUR
Leren Ondernemen	Altamira	25.000,00 EUR
Flora	Vrouwelijk meervoud / pluri'elles	30.000,00 EUR
Beeldenstorm	Vergeten Straat - Calle Olvidada	-
Tra Mundi	Planet Gender, over gender en identiteit	-
La Oca Loca	De Mongolen zijn de Beste	-
LARF! - Educatief theater	Dovenproject	-
Habbekrats	De Cultuurzoeker	-
Blindenzorg Licht en Liefde	De Witte Muur	-
jongerenwerking Nieuw-Sledderlo	MiniFestival	-
Arktos	Het Spektakel	-
Zinneke	Zinneke Parade 2006	-
Cultuurkapel De Schaduw	Midzomernachtsdroom	-
Geraffineerd	Ciné Raffiné	-

Projectsubsidies 2006 Theater

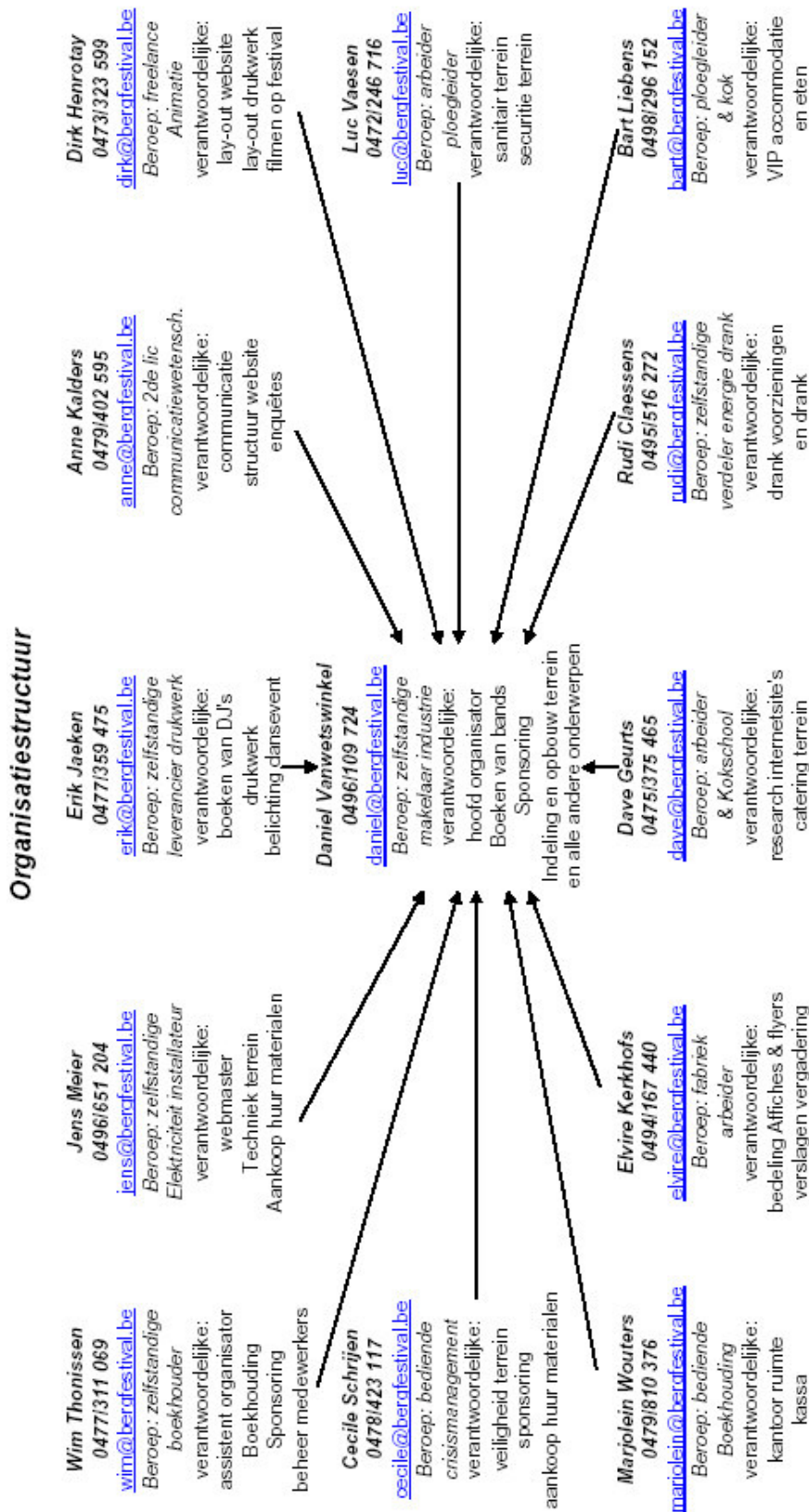
Naam	Werktitel project	Subsidie in euro
De Zeepcompagnie	Toverman	30.000,00 EUR
Cinderella	Ogen in je Vingers	30.000,00 EUR
Palindroom	I have no thoughts, and this is one of them	10.000,00 EUR
De Parade	Project 2006	70.000,00 EUR
Zeven	La petite fille qui amait trop les allumettes	50.000,00 EUR
Action Malaise	Hinnik	50.000,00 EUR
Bad van Marie	De Rally	30.000,00 EUR
Scharlaken dak	Spreekindakspraak	40.000,00 EUR
Lazarus	Wegens succes verlengd	70.000,00 EUR
Kopspel	Hoog in de bomen groeien pepernoten	50.000,00 EUR
Maan en Zand	De laatste fles. Fond de Bouteille	20.000,00 EUR
Tristero	Face to the Wall / Fewer Emergencies	70.000,00 EUR
Fortinbras	Lolita	-
Stabada	Ergens nergens overal (en hier)	-
2fabrieken	Bar Bob	-
Mireille & Mathieu	10 jaar d'er over en nu d'er op	-
Studio Orka	Bodemonderzoekers	-
Spelersgroep Ernst/Serieus	De Erfenis	-
Kolka-Traktion	Waan	-
Barre Weldaad	Bomma Quichot	-
Stillab	END	-
Chett	Triathlon	-
Berlin	Holocene 3 - SAGUACHE	-
Schemering	JOT	-
Fabiola Creations	Dali, Zin en Waanzin van een Genie. Vitalski is Dal	-
Filter vzw	2B	-
Devriendt	Rari nantes	-
Theatercollectief Zeus	De zelfmoordenaar door de maatschappij	-
Twee	De vakantie van meneer en mevrouw Ouders	-
Anatolië Toneel Groep	Project #4	-
Padarijs productiehuis	De jongen die uit zijn boom kwam	-

TOR	ReacTOR	-
de Claes fabriek	Mosselen-brood	-
Aksidente	Pre-Magnon	-
fiëbre	De kus van de Spinvrouw	-
Exiles	Exiles	-
Duizendeneen	Flor en Fleur	-
Casa Blanca	Roekoekoe	-
Het Betoog	Ochtendmaan / Avondzon	-
Compagnie Lodewijk Louis	'Voorbij de liefde'	-
Black Vlaming	Placenta	-

Bijlage 4. Overzichtsschema van de subsectoren van het Kunstendecreet

Organisatie	Totaal Aanvragen (in euro)	Adviezen Commissies (in euro)	Adviezen Administratie (in euro)	Voorstel van beslissing (in euro)
Kunstencentra & Werkplaatsen	31.767.125	19.503.557	17.184.956	17.205.000
Festivals	9.222.393	5.097.471	4.075.354	4.465.000
Nederlandstalige dramatische kunst	40.304.007	26.970.000	30.082.163	25.100.000
Dans	8.371.840	5.550.000	5.908.343	4.250.000
Muziektheater	14.343.523	6.870.000	6.436.173	3.250.000
Beeldende Kunst	2.542.160	1.702.000	1.702.000	1.742.000
Architectuur	784.334	365.000	365.000	345.000
Audiovisuele kunsten	2.677.338	1.175.000	1.180.000	1.230.000
Sociaal-Artistische werking	3.826.532	2.009.433	2.009.433	1.855.000
Kunsteducatieve werking	3.208.380	1.645.000	1.771.460	1.000.000
Steunpunten	4.626.500	3.395.000	2.904.500	2.870.000
Culturele periodieken	1.037.581	496.000	661.018	400.000
Grote Instellingen binnen KD	38.293.285	37.348.000	37.348.000	36.150.000
Totaal	161.004.998	112.126.461	111.628.400	99.862.000

Bijlage 5. Huidige organisatiestructuur van het Bergfestival

Dit is de vaste kern die het Bergfestival organiseert. Tijdens het festivalweekend worden deze 12 vaste verantwoordelijken en een aantal tijdelijke verantwoordelijken bijgestaan door 2 assistenten en de nodige medewerkers. Deze werken in ploegen, in totaal wordt er beroep gedaan op +/- 220 medewerkers.

Bijlage 6. Gedetailleerd overzicht van de totale kosten van Bergfestival 2005

TOTAAL WERKING		115470,2	(BTW incl)	
Publiciteit			16.131,09 € Drukwerk	
Affiches	K	3000		
	G	2000		
	HG	120		
Flyers		60000		
Kaarten		10000		
Evention			7.597,00 €	
Bandjes Arrivo		12000	1.081,74 €	
Bonnen Alberts			968,00 €	
T shirts Arrivo		250	1.343,10 €	
Rapid bokkaarten			1.815,00 €	
Rapid bedeling affishes		4000	2.571,25 €	
Biba Ballonnen			609,00 €	
Kopie's Persvoorstelling			146,00 €	
				17427,56 Media
TMF			0,00 €	
StuBru			0,00 €	
Belang van Limburg			4.651,24 €	
Cinema			8.276,40 €	
filmkosten			3.103,04 €	
Telekrant			442,86 €	
Horeca gids			242,00 €	
weekbladen NL			712,02 €	
Terrein			72.044,95 €	10.350,00 €
Geluid			10.587,50 €	
M&M video			2.200,00 €	
Podium			2.500,00 €	22X14m
Podium doeken			2.826,56 €	
Podium risers wielen Flashlicht			50,00 €	
Grote tent Veldeman			8.100,00 €	
Kleine tenten Wirix			3.000,00 €	
Inkomtenten Arrivo			605,00 €	
Party tenten borg Dilsen			80,00 €	
kraan			2.420,00 €	
Manitou Boels			1.028,50 €	
Warsco Units			1.920,00 €	ongeveer faktuur nog niet binnen
GSV units			3.206,50 €	
Mobiele Keuken			1.000,00 €	
Koelcontainers Festarent			905,97 €	
Stroomgroep			1.285,00 €	
Huur electriciteit Eurorent			475,00 €	1.600,00 € 750,00 €
Huur electriciteit Bilzenverhuur			278,50 €	
Heras Oben 560 meter			350,00 €	
Heras Dekzeilen Oben			393,25 €	

Transport Oben		
Heras Festarent 174 meter	368,44 €	
Transport Festarent	100,00 €	
Heras Eventservice 192,5 meter	186,34 €	
Stage Barrier Eventservice 33 meter	480,97 €	
Transport Eventservice	264,99 €	
Beplanting	2.000,00 €	
Logistiek	2.000,00 €	
Toog diepvriezers	72,60 €	
Electrisch materiaal	4.685,12 €	1.250,00 €
Bekers	700,00 €	
Koffie-apparatuur		
Security	1.755,00 €	2.500,00 €
Security nacht	0,00 €	750,00 €
Vlaams kruis	979,00 €	
Verzekeringen	1.000,00 €	
Sabam	7.030,68 €	
Billijke vergoeding	500,00 €	
Huur Vip-meubels	2.000,00 €	
Mazout	0,00 €	250,00 €
Ruiming put	500,00 €	500,00 €
Ophaling vuil Van Gansewinkel	710,03 €	500,00 €
Klein materiaal	2.500,00 €	1.500,00 €
Bonnen	1.000,00 €	
Benodigheden artiesten		2000
Eten	1000	
Drank	1000	
Benodigheden medewerkers		5000
Eten	1000	
Drank	1000	
Vergoeding	2500	1500 250€/10 man
Passen	500	
VIP		2866,6
Eten	1866,6	
Drank	1000	

Artiesten Kosten

vrijdag 05/08			€ 7.561,00	prijs	artiesten	btw 6%	kommissie	btw 21%	Totaal	Voorschot
<i>artiest</i>	18u00	doors open								
<i>artiest</i>	18u15-19u30	banda d'Tomas Gonzalez	€ 1.500,00	€ 1.125,00	€ 0,00	€ 375,00	€ 78,75	€ 1.578,75	453,75 €	
<i>artiest</i>	20u00-21u15	Sonbacan	€ 1.961,00	€ 1.850,00	€ 111,00		€ 0,00	€ 1.961,00	0,00 €	
<i>artiest</i>	21u45-23u00	Electro Coco	€ 2.600,00	€ 2.000,00	€ 0,00	€ 300,00	€ 63,00	€ 2.363,00	363,00 €	
<i>artiest</i>	23u00-03u00	Buscemi dj	€ 1.500,00	€ 1.415,09	€ 84,91		€ 0,00	€ 1.500,00	0,00 €	
zaterdag 06/08			€ 53.962,55	prijs	€ 6.390,09			€ 7.402,75	€ 816,75	
<i>artiest</i>	12u00-13u00	Underflow	€ 500,00	€ 471,70	€ 28,30		€ 0,00	€ 500,00	0,00 €	
<i>artiest</i>	13u30-14u30	El Guapo Stuntteam	€ 1.063,35	€ 849,06	€ 50,94	€ 135,00	€ 28,35	€ 1.063,35	163,35 €	
<i>artiest</i>	15u00-16u00	Camden	€ 2.126,70	€ 1.698,11	€ 101,89	€ 270,00	€ 56,70	€ 2.126,70	326,70 €	
<i>artiest</i>	16u30-17u45	Triggerfinger	€ 2.300,00	€ 2.000,00	€ 120,00	€ 300,00	€ 63,00	€ 2.483,00	0,00 €	
<i>artiest</i>	18u15-19u30	Stash	€ 4.600,00	€ 4.000,00	€ 240,00	€ 600,00	€ 126,00	€ 4.966,00	0,00 €	
<i>artiest</i>	20u00-21u15	De Mens	€ 5.750,00	€ 5.000,00	€ 300,00	€ 750,00	€ 157,50	€ 6.207,50	0,00 €	
<i>artiest</i>	21u45-23u00	Sioen	€ 9.000,00	€ 8.625,00	€ 517,50		€ 0,00	€ 9.142,50	0,00 €	
<i>artiest</i>	23u30-24u45	Kane	€ 18.622,50	€ 15.000,00	€ 0,00	€ 2.250,00	€ 472,50	€ 17.722,50	0,00 €	
<i>artiest</i>	1u15-2u30	Vive la Fete	€ 10.000,00	€ 8.000,00	€ 480,00	€ 1.200,00	€ 252,00	€ 9.932,00	0,00 €	
Zondag 07/08			€ 17.610,00	prijs	€ 45.643,87			€ 54.143,55	€ 490,05	
<i>artiest</i>	12u	vuurspuwers	€ 500,00	€ 471,70	€ 28,30	€ 107,44	€ 22,56	€ 630,00	0,00 €	
<i>artiest</i>	13u00-14u15	Eric Baranijanka	€ 1.600,00	€ 1.207,55	€ 72,45	€ 320,00	€ 67,20	€ 1.667,20	387,20 €	
<i>artiest</i>	13u00-14u15	Yanah	€ 1.100,00	€ 849,06	€ 50,94	€ 135,00	€ 28,35	€ 1.063,35	163,35 €	
<i>artiest</i>	14u45-16u00	Mrs Hyde	€ 600,00	€ 452,83	€ 27,17	€ 120,00	€ 25,20	€ 625,20	145,20 €	
<i>artiest</i>	16u30-17u45	Praful	€ 2.875,00	€ 2.500,00	€ 0,00	€ 375,00	€ 78,75	€ 2.953,75	453,75 €	
<i>artiest</i>	18u15-19u30	Leki-K	€ 4.235,00	€ 3.000,00	€ 180,00	€ 500,00	€ 105,00	€ 3.785,00	605,00 €	
<i>artiest</i>	20u00-21u15	Afromandinka	€ 1.500,00	€ 1.132,08	€ 67,92	€ 300,00	€ 63,00	€ 1.563,00	363,00 €	
<i>artiest</i>	21u45-23u00	Internationals/extraordinaires	€ 3.000,00	€ 3.000,00	€ 180,00	€ 450,00	€ 94,50	€ 3.724,50	0,00 €	
<i>artiest</i>	23u30-24u45	Savanna Station	€ 2.200,00	€ 1.680,00	€ 100,80	€ 420,00	€ 88,20	€ 2.289,00	508,20 €	
Totaal Artiesten			€ 79.133,55	€ 14.293,22				€ 18.301,02	€ 2.625,70	
									€ 66.327,18	€ 79.847,31
									€ 3.932,50	

Bijlage 7. Vragenlijst

Als laatstejaarsstudent aan het Departement communicatiewetenschap van de KULeuven moet ik voor mijn eindverhandeling een aantal interviews doen i.v.m. muziekfestivals in Vlaanderen. Mag ik u een paar vragen stellen? Het zal niet zoveel tijd in beslag nemen en u mag er zeker van zijn dat uw antwoorden anoniem worden verwerkt. Niemand zal weten wat u geantwoord hebt. Gelieve zo juist mogelijk te antwoorden.

Interviewer:.....Nr.:.....
 Datum:.....Thema festivaldag:.....

Bergfestival vragen

1. **Via welke informatiebron(nen) heb je gehoord van het Bergfestival?** (Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

☐ Affiches	☐ Reclame in de bioscoop
☐ Flyers	☐ Televisiereclame
☐ Reclameborden langs openbare weg	☐ Website van het Bergfestival
☐ Artikel in tijdschrift: Welk?	☐ Andere website: Welke?
☐ Artikel in krant: Welke?	☐ Mondreclame (van iemand anders gehoord)
☐ Radioreclame	☐ Via 't Kleinste Café
☐ Andere:.....	

2. **Welke informatiebron heeft u het best geïnformeerd over het Bergfestival?** (slechts één antwoord mogelijk).....

3. **Welke informatiebron heeft u definitief aangezet om naar het Bergfestival te komen?** (Slechts één antwoord mogelijk).....

4. **Waarom kom je naar het Bergfestival?** (meerdere antwoorden mogelijk)
- sfeer
 - muziek
 - optreden van bepaalde artiest: Welke?.....
 - kleinschaligheid
 - unieke concept
 - om eruit eens te zijn (alleen of met anderen)
 - andere: Welke?.....

5. **Wat vind je van het aanbod van groepen?**
 zeer eenzijdig nogal eenzijdig neutraal nogal gevarieerd zeer gevarieerd

6. **Wat vind je van de sfeer op het Bergfestival?**
 zeer ongezellig eerder ongezellig neutraal eerder gezellig zeer gezellig

7. **Met wie ben je naar hier gekomen?**
 alleen met mijn partner met vrienden/vriendinnen
 met collega met hele gezin met andere familieleden
 andere: Wie?

8. **Wat vind je van de inkomprijs voor het aanbod dat je op het Bergfestival krijgt?**
 zeer goedkoop nogal goedkoop neutraal nogal duur zeer duur
9. **Wat vind je van de prijs van eten en drinken?**
 zeer goedkoop nogal goedkoop neutraal nogal duur zeer duur
10. **Wat vind je ervan dat het Bergfestival meerdere dagen duurt?**
 zeer positief eerder positief neutraal eerder negatief zeer negatief
11. **Wat vind je ervan dat het Bergfestival meerdere muziekgenres aanbiedt in één weekend?**
 zeer positief eerder positief neutraal eerder negatief zeer negatief
12. **a. Wist je dat het Bergfestival sinds 2004 een goed doel steunt?**
 ja nee
b. Indien ja: Welk goed doel is dat dit jaar?.....(enkel een controlevraag)
13. **Wat vind je van het idee dat het bergfestival een goed doel steunt met de opbrengst van een kunstgalerij?**
 zeer positief eerder positief neutraal eerder negatief zeer negatief
14. **Onderscheidt dit volgens u het bergfestival van andere festivals?**
 ja nee weet niet
15. **Denk je dat je het bergfestival in de toekomst gaat blijven bezoeken?**
 ja nee weet niet
16. **Was u op één van de vorige edities van het Bergfestival aanwezig?** ja nee
17. **Indien ja: op welke editie(s)?** 2001 2002 2003 2004
(Indien nee: ga naar vraag 19)
18. **Wat vind je van het programma dit jaar, vergeleken met dat van vorig jaar?**
 veel slechter slechter hetzelfde beter veel beter
19. **Wat vind je van de vernieuwde locatie van het Bergfestival, in vergelijking met de vorige?**
 veel ongezelliger eerder ongezelliger neutraal eerder gezelliger veel gezelliger

Algemene festivalvragen

20. **Hoeveel nationale festivals bezocht je in 2004 in Vlaanderen?.....**
21. **Welke nationale festivals in Vlaanderen heb je dit jaar al bezocht of ga je zeker nog bezoeken?**
 (Meerdere antwoorden mogelijk)
 Afro-latino festival Gentse feesten Rimpelrock
 Antilliaanse feesten Lokerse feesten Rock Werchter
 Cactusfestival Marktrock RnB festival
 Couleur Café Open Tropen Sfinksfestival
 Dranouter Polé Polé Suikerrock
 Feest in het park Pukkelpop Werchter Classics
 festival van Vlaanderen Reggae Geel andere:.....
 geen
(indien vraag 20 en 21 geen: ga naar vraag 25)
22. **Waarom ga je naar nationale unimuzikale festivals?** (meerdere antwoorden mogelijk)
 sfeer
 muziek
 optreden van bepaalde artiest
 omwille van de naambekendheid
 omdat er zoveel volk naartoe gaat
 unieke concept
 om er eens uit te zijn (alleen of met anderen)

O andere: Welke?.....

23. Wat vind je van de inkomprijs voor het aanbod dat je op nationale unimuzikale festivals krijgt?

zeer goedkoop nogal goedkoop neutraal nogal duur zeer duur

24. Wat vind je van de prijs van eten en drinken op nationale unimuzikale festivals?

zeer goedkoop nogal goedkoop neutraal nogal duur zeer duur

Socio-demografische gegevens

25. **Geslacht:** man vrouw

26. **Geboortejaar:**.....

27. **Woonplaats:**.....

28. **Provincie:**.....

29. **land:**.....

30. **Nationaliteit:**.....

31. Bent u: alleenstaand vaste relatie, niet samenwonend vaste relatie, samenwonend
 getrouwd gescheiden

32. Bent u: student
 werkend: arbeider bediende lager kader
 bediende hoger kader zelfstandige vrij beroep
 werkloos
 thuiswerkend
 met pensioen

33. Wat zijn uw **belangrijkste hobby's**, beginnend met de meest belangrijke hobby en indien aanwezig gevolgd door de tweede en derde belangrijkste hobby?

- 1)
- 2)
- 3)

34. Hoe zou uzelf uw muzieksmaak definiëren?

zeer gevarieerd eerder gevarieerd eerder eenzijdig zeer eenzijdig

35. **Welk(e) muziekgenre(s) verkiest u?** (Meerdere antwoorden mogelijk)

.....

Dank u voor uw medewerking!

Bijlage 8. Codeboek

Variabele	Nr. vraag	Omschrijving variabele in vragenlijst	Code
Interv.		Nummer interviewer	1=dirk 2=petra 3=michelle 4=erika 5=myrthe
Volgnr.		Nummer enquête	1-334
Datum		Datum waarop enquête is afgenomen	5=05-08-05(vrijdag) 6=06-08-05(zaterdag) 7=07-08-05(zondag)
Thema		Muziekthema	1= caribbean night 2= rock 3= world
V1	1	Informatiebron(nen) van Bergfestival (BF)	1=affiches 2=flyers 3=reclameborden langs openbare weg 4=artikel in tijdschrift 5=artikel in krant 6=radioreclame 7=reclame in bioscoop 8=televisiereclame 9=website van BF 10=andere website 11=mondreclame 12=kleinste caféke 13=andere 14=1+2 15=1+3 16=1+6 17=1+7 18=1+9 19=1+11 20=1+12 21=2+3 22=2+10 23=2+11 24=3+9 25=3+11 26=5+9 27=5+11 28=6+9 29=6+11 30=7+11 31=9+10 32=9+11 33=10+11 34=11+12 35=11+13 36=1+2+3 37=1+2+6 38=1+2+9 39=1+2+10 40=1+2+11 41=1+2+12 42=1+3+5 43=1+3+8 44=1+3+9

			45=1+3+11
			46=1+4+11
			47=1+6+11
			48=1+9+11
			49=1+9+13
			50=1+11+12
			51=2+3+8
			52=2+3+9
			53=2+3+11
			54=2+9+10
			55=2+9+12
			56=2+11+12
			57=2+11+13
			58=3+5+11
			59=3+8+9
			60=3+9+11
			61=5+9+11
			62=6+9+11
			63=9+10+11
			64=9+11+13
			65=1+2+3+9
			66=1+2+3+11
			67=1+2+3+12
			68=1+2+5+9
			69=1+2+5+12
			70=1+2+6+9
			71=1+2+6+11
			72=1+2+7+11
			73=1+3+4+9
			74=1+3+6+9
			75=1+3+7+9
			76=1+3+9+11
			77=1+3+11+12
			78=1+7+8+9
			79=1+7+9+11
			80=1+8+11+12
			81=2+3+8+11
			82=2+8+9+11
			83=3+5+6+9
			84=3+6+9+11
			85=6+7+8+9
			86=1+2+3+5+11
			87=1+2+3+6+11
			88=1+2+3+7+11
			89=1+2+3+9+11
			90=1+2+5+9+11
			91=1+2+9+11+12
			92=1+3+5+9+11
			93=1+3+6+8+11
			94=1+3+6+9+11
			95=1+3+7+9+11
			96=1+3+8+9+11
			97=1+3+8+11+12
			98=1+5+6+8+12
			99=1+5+9+11+12
			100=2+3+6+11+12
			101=1+2+3+5+8+9
			102=1+2+3+5+9+10
			103=1+2+3+5+9+11
			104=1+2+3+6+9+11
			105=1+2+3+6+11+12
			106=1+2+3+7+8+11

			<p>107=1+2+3+7+9+11 108=1+2+3+8+9+11 109=1+3+5+7+9+11 110=1+3+6+9+11+12 111=1+5+6+8+9+11 112=1+2+3+4+5+6+11 113=1+2+3+5+8+9+11 114=1+2+3+6+7+9+11 115=1+2+3+6+8+9+11 116=1+2+3+6+8+10+11 117=1+2+3+5+6+7+9+11 118=1+2+3+5+6+8+9+11 119=1+2+3+5+7+8+9+11 120=1+2+3+6+7+8+9+11 121=1+2+3+6+8+9+11+12 122=1+2+3+7+8+9+11+12 123=1+2+3+5+6+7+8+9+11 124=1+2+9+11 125=2+9 126=1+3+9+12 127=1+2+9+11 128=1+2+3+4+9+12 129=5+9+12</p>
V2	2	Beste informatiebron	<p>1=affiches 2=flyers 3=reclameborden langs openbare weg 4=artikel in tijdschrift 5=artikel in krant 6=radioreclame 7=reclame in bioscoop 8=televisiereclame 9=website van BF 10=andere website 11=mondreclame 12=kleinste caféke 13=andere</p>
V3	3	Informatiebron die aangezet heeft naar BF te gaan	<p>1=affiches 2=flyers 3=reclameborden langs openbare weg 4=artikel in tijdschrift 5=artikel in krant 6=radioreclame 7=reclame in bioscoop 8=televisiereclame 9=website van BF 10=andere website 11=mondreclame 12=kleinste caféke 13=andere</p>
V4	4	Reden van bezoek aan BF	<p>1=sfeer 2=muziek 3=optreden van een bepaalde artiest 4=kleinschaligheid 5=unieke concept 6=om weg te zijn 7=andere 8=1+2 9=1+3 10=1+4 11=1+6 12=1+7 13=2+3</p>

			14=2+4 15=2+6 16=2+7 17=3+5 18=3+6 19=3+7 20=4+5 21=4+7 22=5+7 23=6+7 24=1+2+3 25=1+2+4 26=1+2+5 27=1+2+6 28=1+2+7 29=1+3+4 30=1+3+6 31=1+5+6 32=2+3+4 33=2+3+6 34=2+3+7 35=2+4+6 36=3+4+6 37=1+2+3+4 38=1+2+3+5 39=1+2+3+6 40=1+2+4+5 41=1+2+4+6 42=1+2+5+6 43=1+2+5+7 44=1+2+3+4+6 45=1+2+4+5+6 46=1+2+3+4+5+6 47=1+2+3+4+5+6+7 48=1+5+7 49=1+2+3+7 50=2+6+7
V5	5	Aanbod van groepen op BF	1=zeer eenzijdig 2=nogal eenzijdig 3=neutraal 4=nogal gevarieerd 5=zeer gevarieerd
V6	6	Sfeer van BF	1=zeer ongezellig 2=eerder ongezellig 3=neutraal 4=eerder gezellig 5=zeer gezellig
V7	7	Met wie naar BF gekomen	1=alleen 2=met partner 3=met vriend(en)/vriendin(nen) 4=met collega('s) 5=met hele gezin 6=met andere familieleden 7=andere 8=2+3 9=2+3+6 10=3+4 11=3+5+6 12=2+3+4 13=3+6 14=2+6 15=3+4+6

			16=2+3+4+6 17=3+5 18=5+6 19=2+3+4+5+6 20=2+3+5+6
V8	8	Inkomprijs voor aanbod op BF	1=zeer goedkoop 2=nogal goedkoop 3=neutraal 4=nogal duur 5=zeer duur
V9	9	Prijs van eten en drinken op BF	1=zeer goedkoop 2=nogal goedkoop 3=neutraal 4=nogal duur 5=zeer duur
V10	10	Duur van BF (meerdere dagen)	1=zeer positief 2=eerder positief 3=neutraal 4=eerder negatief 5=zeer negatief
V11	11	Multimuzikale programmatie in één weekend op BF	1=zeer positief 2=eerder positief 3=neutraal 4=eerder negatief 5=zeer negatief
V12	12	BF steunt goed doel	1=ja 2=nee
V13	13	Steunen van goed doel met opbrengst van kunstgalerij	1=zeer positief 2=eerder positief 3=neutraal 4=eerder negatief 5=zeer negatief
V14	14	Onderscheidt dit BF van andere festivals	1=ja 2=nee 3=weet niet
V15	15	Bezoek BF in toekomst	1=ja 2=nee 3=weet niet
V16	16	Op vorige edities aanwezig	1=ja 2=nee
V17	17	Welke edities	1=2001 2=2002 3=2003 4=2004 5=2003+2004 6=2001+2002+2003+2004 7=2002+2003+2004 8=2001+2004
V18	18	Muziekprogramma van deze editie vergeleken met vorige edities	1=veel slechter 2=slechter 3=hetzelfde 4=beter 5=veel beter
V19	19	Nieuwe locatie vergeleken met oude	1=veel ongezelliger 2=eerder ongezelliger 3=neutraal 4=eerder gezelliger 5=veel gezelliger
V20	20	Bezoek nationale festivals in 2004 in Vlaanderen	0-20

V21	21	Bezoek nationale festivals in 2005 in Vlaanderen	1=Afro-latino festival 2=Antilliaanse feesten 3=Cactusfestival 4=Couleur café 5=Dranouter 6=Feest in het park 7=Festival van Vlaanderen 8=Gentse Feesten 9=Lokerse Feesten 10=Marktrock Leuven 11=Open Tropen 12=Polé Polé 13=Pukkelpop 14=Reggae Geel 15=Rimpelrock 16=Rock Werchter 17=RnB festival Peer 18=Sfinksfestival 19=Suikerrock 20=Werchter Classics 21=Graspop 22=Rock Herk 23=Andere 24=1+2 25=1+4 26=1+10 27=1+12 28=1+13 29=1+16 30=1+18 31=2+4 32=6+18 33=8+9 34=8+12 35=8+13 36=8+16 37=9+13 38=10+13 39=10+16 40=10+20 41=13+16 42=13+20 43=13+21 44=13+22 45=14+23 46=16+20 47=19+21 48=1+8+13 49=1+8+16 50=1+8+17 51=1+8+21 52=1+10+13 53=1+13+14 54=1+13+16 55=1+17+21 56=2+8+13 57=4+10+16 58=8+9+16 59=8+10+13 60=8+12+13 61=8+13+16 62=9+13+16
-----	----	--	---

			<p> 63=10+13+16 64=10+13+22 65=10+13+23 66=10+16+20 67=13+15+16 68=13+16+17 69=13+16+18 70=13+16+20 71=16+17+21 72=1+7+8+14 73=1+8+10+13 74=1+8+12+13 75=1+8+13+16 76=1+10+17+20 77=1+12+13+21 78=1+13+16+18 79=6+13+16+19 80=7+10+16+23 81=8+10+12+13 82=8+10+15+16 83=8+12+13+22 84=9+10+13+16 85=10+13+16+18 86=10+13+16+19 87=10+13+16+21 88=10+13+16+22 89=10+16+19+22 90=13+16+19+20 91=13+16+22+23 92=16+17+21+22 93=1+2+9+10+13 94=1+2+10+13+16 95=1+4+10+13+14 96=1+5+10+13+16 97=1+6+8+10+13 98=1+8+10+13+16 99=1+9+10+13+16 100=3+9+10+13+16 101=8+10+12+16+19 102=8+10+13+16+22 103=8+10+13+17+19 104=8+13+16+18+19 105=9+13+16+19+20 106=10+13+16+17+22 107=1+2+10+13+15+20 108=1+8+12+13+16+20 109=1+10+12+13+16+21 110=1+10+13+15+16+20 111=1+3+8+10+13+16+21 112=2+5+8+10+12+13+16 113=4+9+10+13+16+17+20 114=1+2+6+10+11+13+16+17 115=4+6+7+9+10+13+15+16 116=4+8+9+10+13+16+17+20 117=8+9+10+12+13+16 118=8+10+12+13+21+23 119=8+10+13+15+16+20+21+22 120=1+5+6+8+10+12+13+16+19 121=1+2+4+8+9+10+13+16+18+21 122=1+2+3+4+5+10+11+12+14+17+18 123=1+2+5+6+7+8+10+12+13+14+16+18+19 124=Geen </p>
--	--	--	---

V22	22	Reden van bezoek aan nationale unimuzikale festivals	1=sfeer 2=muziek 3=optreden van bepaalde artiest 4=naambekendheid 5=veel volk 6=unieke concept 7=om weg te zijn 8=andere 9=1+2 10=1+3 11=1+5 12=1+7 13=1+8 14=2+3 15=2+7 16=2+8 17=7+8 18=1+2+3 19=1+2+4 20=1+2+6 21=1+2+7 22=1+2+8 23=1+3+8 24=1+5+7 25=2+4+8 26=1+2+3+4 27=1+2+3+6 28=1+2+3+7 29=1+2+3+8 30=1+2+7+8 31=1+2+3+5+7 32=1+2+3+6+7 33=1+2+3+5+6+7 34=1+2+3+5+7+8 35=1+2+3+6+7+8
V23	23	Inkomprijs voor aanbod op nationale unimuzikale festivals	1=zeer goedkoop 2=nogal goedkoop 3=neutraal 4=nogal duur 5=zeer duur
V24	24	Prijs van eten en drinken op nationale unimuzikale festivals	1=zeer goedkoop 2=nogal goedkoop 3=neutraal 4=nogal duur 5=zeer duur
V25	25	Geslacht	1=man 2=vrouw
V26	26	Geboortejaar	1943-1992
V27	27	Woonplaats	1=Dilsen-Stokkem 2=Maasmechelen 3=Genk 4=Zone Hasselt, Steevoort, Heers 5=Diepenbeek 6=Zone Lanaken, Zutendaal 7=Zone Maaseik, Opoeteren, Neeroeteren, Kinrooi, Dorne 8= Zone Bree, Meeuwen-Gruitrode, Bocholt 9= Zone As, Neerglabbeek, Opglabbeek 10=Zone Heusden-Zolder, Kleine Brogel, Houthalen, Zonhoven, Leopoldsburg, Peer 11=Zone Beringen, Lummen, Lommel 12=Zone Bilzen, Vliermaal

			13=Riemst 14=Zone buiten Limburg: België 15=Zone buiten Limburg: Nederland
V28	28	Provincie	1=Limburg 2=Antwerpen 3=Vlaams-Brabant 4=Oost-Vlaanderen 5=West-Vlaanderen 6=Nederlands Limburg 7=andere
V29	29	Land	1=België 2=Nederland 3=ander land
V30	30	Nationaliteit	1=Belg 2=Nederlander 3=andere nationaliteit
V31	31	Relatie	1=alleenstaand 2=vaste relatie 3=samenwonend 4=getrouwd 5=gescheiden
V32	32	Werksituatie	1=student 2=arbeider 3=bediende lager kader 4=bediende hoger kader 5=zelfstandige 6=vrij beroep 7=thuiswerkend 8=werkloos 9=gepensioneerd
V33	33	Belangrijkste hobby	1= muziek (muziek spelen, draaien, beluisteren, naar optredens/festivals gaan) 2=sporten 3=lid van vereniging (jeugdbeweging, jeugdhuis, studentenclub, vzw) 4= kunst&cultuur (fotografie, toneel, woord, architectuur, houtsnijden, tekenen, schilderen, beeldhouwen, pottenbakken) 5=uitgaan 6=extremere sporten (zoals kajak, autosport, duiken, skateboarden, skiën, zweefvliegen, motorcross, snowboarden, muur/bergbeklimmen, en mountainbiken) 7=dansen 8=paardrijden 9=computer spelen in het algemeen (computerspellen, msn, internet,...) 10=lezen 11=film kijken 12=met de kinderen bezighouden 13=werken 14=studeren 15=gaan uiteten 16=omgaan met vrienden 17=met (huis)dieren bezighouden 18=andere
V34	34	Muzieksmaak	1=zeer gevarieerd 2=eerder gevarieerd 3=eerder eenzijdig 4=zeer eenzijdig
V35	35	Favoriete muziekgenre(s)	1=Rock

		muziekgenre(s)	2=Wereldmuziek 3=Pop 4=Alternative dance 5=Dance 6=R'nB 7=Hiphop 8=Jazz 9=Blues 10=Klassiek 11=Andere 12=Rock+pop 13=Rock+wereldmuziek 14=Rock+jazz 15=Rock+R'nB 16=Rock+alternative dance 17=Rock+dance 18=Blues+wereldmuziek 19=Pop+andere 20=Rock+blues 21=Rock+hiphop 22=R'nB+hiphop 23=Pop+wereldmuziek 24=Pop+jazz 25=Pop+R'nB 26=R'nB+wereldmuziek 27=R'nB+alternative dance 28=Rock+wereldmuziek+pop 29=Rock+wereldmuziek+dance 30=Rock+wereldmuziek+alternative dance 31=Rock+alternative dance+dance 32=Rock+alternative dance+R'nB 33=Rock+alternative dance+jazz 34=Rock+blues+jazz 35=Rock+blues+wereldmuziek 36=Rock+blues+klassiek 37=Rock+jazz+klassiek 38=Rock+R'nB+pop 39=Rock+R'nB+wereldmuziek 40=Rock+R'nB+hiphop 41=Rock+pop+andere 42=Rock+wereldmuziek+andere 43=Alternative dance+pop+R'nB 44=Alternative dance+jazz+blues 45=Alternative dance+jazz+disco 46=Alternative dance+wereldmuziek+klassiek 47=Alternative dance+wereldmuziek+disco 48=Klassiek+pop+wereldmuziek 49=Klassiek+pop+jazz 50=R'nB+hiphop+disco 51=R'nB+hiphop+wereldmuziek 52=Rock+wereldmuziek+R'nB+pop 53=Rock+wereldmuziek+blues+jazz 54=Rock+wereldmuziek+blues+pop 55=Rock+wereldmuziek+blues+alternative dance 56=Rock+wereldmuziek+jazz+alternative dance 57=Rock+wereldmuziek+hiphop+pop 58=Rock+wereldmuziek+klassiek+andere 59=Rock+pop+R'nB+blues 60=Rock+pop+R'nB+dance 61=Rock+pop+R'nB+alternative dance 62=Rock+pop+dance+alternative dance 63=Rock+pop+dance+andere
--	--	----------------	---

			64=Rock+wereldmuziek+R'nB+dance+alternative dance 65=Rock+pop+wereldmuziek+klassiek+blues+jazz 66=Alles behalve R'nB+hiphop 67=Alles behalve wereldmuziek+andere 68=Alles behalve R'nB 69=Alles behalve hiphop 70=Alles behalve dance 71=Alles behalve jazz 72=Alles
V36	1	Tijdschrift	1=Dag Allemaal 2=Rif Raf
V37	1	Krant	1=Nederlands Dagblad 2=De Limburger 3=Het Belang van Limburg 4=Streekkrant, editie Maasland 5=De Morgen
V38	1	Andere website	1=website Humo 2=website StuBru 3=Datingsite 4=Festivalsite 5=website artiest 6=1+4
V39	4	Optreden van een artiest	1=Buscemi 2=Underflow 3=El guapo stuntteam 4=Camden 5=Stash 6=Sioen 7=De Mens 8=Triggerfinger 9=Kane 10=Vive la Fête 11=Yanah 12=Praful 13=The Internationals 14=Savana Station 15=Kane+Buscemi 16=El guapo+Vive la fête 17=Stash+Vive la fête 18=Sioen+De Mens+ Vive la fête 19=El guapo+ Vive la fête+Savana Station 20=Sioen+Vive la fête 21=Buscemi+Vive la fête 22=De Mens+Vive la fête 23=Kane+Vive la fête 24=Camden+De Mens+Vive la fête 25=Stash+Kane+Vive la fête 26=Stash+Kane 27=Stash+Sioen 28=De Mens+Camden 29=Triggerfinger+Vive la fête 30=Camden+Sioen 31=Camden+Triggerfinger 32=The Internationals+Savana Station 33=Sioen+Kane 34=Praful+The Internationals 35=De Mens+Sioen+Savana Station
V1_affiches V1_flyers V1_reclameborden V1_tijdschrift	1	Informatiebron(nen) van het Bergfestival	1=ja 2=nee

V1_krant V1_radio V1_bioscoop V1_tv V1_websiteBF V1_anderewebsite V1_mondreclame V1_caféke V1_andere			
V4_sfeer V4_muziek V4_optreden V4_kleinschaligheid V4_concept V4_weggaan V4_andere	4	Reden van bezoek aan Bergfestival	1=ja 2=nee
V7_alleen V7_partner V7_vrienden V7_collega V7_familie V7_andere	7	Met wie naar BF gekomen	1=ja 2=nee
V17_2001 V17_2002 V17_2003 V17_2004	17	Welke edities	1=ja 2=nee
V21_unimuzikaal V21_multimuzikaal V21_stadfestival V21_geen	21	Bezoek nationale festivals in 2005 in Vlaanderen	1=ja 2=nee
V22_sfeer V22_muziek V22_optreden V22_naambekendheid V22_concept V22_weggaan V22_andere	22	Reden van bezoek aan nationale festivals	1=ja 2=nee
V26_nieuw	26	Leeftijd	1=12-15jaar 2=16-20jaar 3=21-25jaar 4=26-30jaar 5=31-35jaar 6=36-40jaar 7=>40jaar
V33	33	Belangrijkste hobby	1=muziek activiteiten 2=sportactiviteiten 3=sociale activiteiten 4=culturele niet muzikale activiteiten 5=thuisactiviteiten 6=werken 7=andere activiteiten
V35_rock V35_wereldmuziek V35_pop V35_alternativedance V35_dance V35_R'nB V35_hiphop V35_jazz V35_blues V35_klassiek	35	Favoriete muziekgenre(s)	1=ja 2=nee

V35_disco V35_schlager en kleinkunst			
V35_nieuw	35	Diversiteit aan muziekgenres	1=één muziekgenre 2=twee muziekgenres 3=drie muziekgenres 4=vier muziekgenres 5=vijf muziekgenres 6=zes muziekgenres 7=tien muziekgenres 8=alle muziekgenres
V35_nieuw2	35	Diversiteit aan muziekgenres	1=één muziekgenre 2=tussen de twee en tien muziekgenres 3=alle muziekgenres
V39_buscemi V39_underflow V39_el guapo V39_camden V39_stash V39_sioen V39_de mens V39_triggerfinger V39_kane V39_vive la fête V39_yanah V39_praful V39_internationals V39_savana station	4	Optreden van een artiest	1=ja 2=nee
V6_nieuw	6	Sfeer van BF	1=ongezellig 2=neutraal 3=eerder gezellig 4=zeer gezellig
V5_nieuw	5	Aanbod van groepen op BF	1=eenzijdig 2=neutraal 3=eerder gavarieerd 4=gevarieerd
V10_nieuw	10	Duur van BF	1=zeer positief 2=eerder positief 3=neutraal 4=negatief
V11_nieuw	11	Multimuzikale programma in één weekend op BF	1=zeer positief 2=eerder positief 3=neutraal 4=negatief
V23_nieuw	23	Inkomprijs voor aanbod op nationale unimuzikale festivals	1=goedkoop 2=neutraal 3=nogal duur 4=zeer duur
V21_rockfestivals V21_wereldmuziekfestivals V21_folkfestivals V21_bluesfestivals	21	Type van unimuzikaal muziekfestival bezocht in 2005	1=ja 2=nee

Bijlage 9. Antwoorden op de Bergfestivalvragen van de organisatie

Via welke informatiebron(nen) heb je gehoord van het Bergfestival?

Informatiebron	Percent
Mondreclame	68%
Affiches	54,5%
Website Bergfestival	50,6%
Reclameborden	34,1%
Flyers	31,4%
Radioreclame	12,6%
Krant	10,5%
Caféke	10,5%
Televisiereclame	9,6%
Bioscoop	6,6%
Andere websites	2,4%
Andere	1,5%
Tijdschrift	1,2%

In de bovenstaande tabel zijn alle informatiebronnen opgenomen waardoor het Bergfestivalpubliek op de hoogte is gebracht van het Bergfestival. De percentages geven telkens aan hoeveel % van de respondenten een bepaalde informatiebron heeft genoemd. Mondreclame, affiches en de website van het Bergfestival zijn zo het meest genoemd. Onder de categorie andere valt de wijkbewonersbrief en bierkaartjes van het Bergfestival.

Welke informatiebron heeft u het best geïnformeerd over het Bergfestival?

41,3% van de respondenten is het best geïnformeerd over het Bergfestival via de Bergfestivalwebsite, 27,6% is het best geïnformeerd door een andere persoon (via mondreclame) en 11,8% is het best geïnformeerd door de affiches.

Informatiebron	Percent
Website van het Bergfestival	41,3
Mondreclame	27,6
Affiches	11,8
Flyers	7,8
Caféke	5,0
Reclameborden	2,5
Radioreclame	1,2
Krant	0,6
Bioscoop	0,6
Andere websites	0,6
Tijdschrift	0,3
Televisiereclame	0,3
Andere	0,3

Welke informatiebron heeft u definitief aangezet om naar het Bergfestival te komen?

51% van de ondervraagden geeft te kennen dat iemand anders hen definitief heeft overtuigd om naar het Bergfestival te gaan. Mondreclame is bijgevolg een zeer sterk medium. Op de tweede plaats zijn mensen aangezet om naar het Bergfestival te gaan door de Bergfestivalwebsite (17,2%) en in de derde plaats door de affiche (16,2%).

Informatiebron	Percent
Mondreclame	51,0
Website van het Bergfestival	17,2
Affiches	16,2
Flyers	4,6
Caféke	4,6
Reclameborden	1,7
Krant	1,7
Bioscoop	0,7
Andere websites	0,7
Andere	0,7
Tijdschrift	0,3
Televisiereclame	0,3
Radioreclame	0,3

Voor welke artiesten komt men naar het Bergfestival?

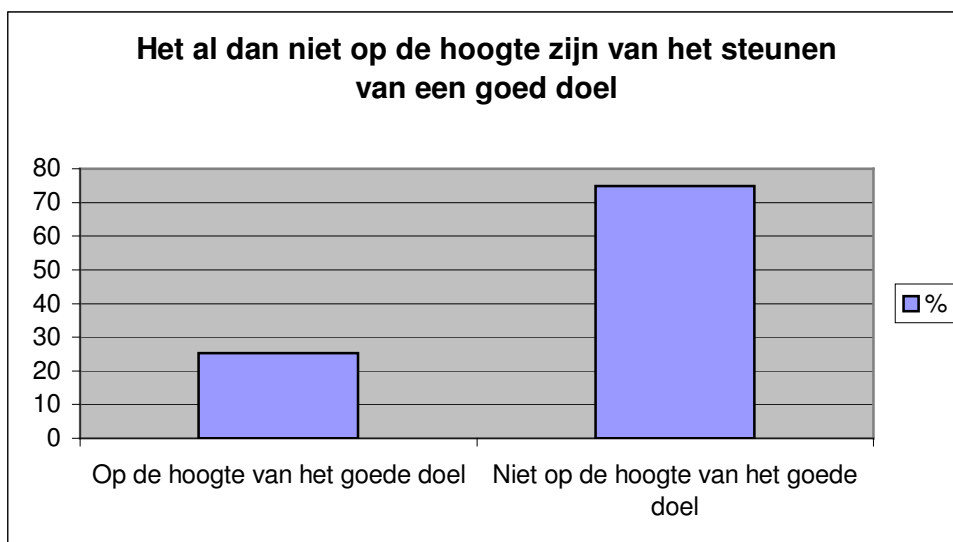
In het onderzoeksdeel hebben we het al gehad over de redenen waarom mensen naar het Bergfestival komen. De meeste mensen komen voor de muziek en de sfeer. 35,6% komt naar het Bergfestival voor het optreden van een bepaalde artiest te zien. We zijn nagegaan voor welke artiesten de festivalbezoekers in 2005 kwamen. Deze resultaten zijn opgenomen in de tweede tabel.

Reden van bezoek	Percent
Muziek	71,6%
Sfeer	66,8%
Optreden van een bepaalde artiest	35,6%
Om eruit te zijn	18,9%
Kleinschaligheid	13,2%
Andere	12,3%
Concept	9%

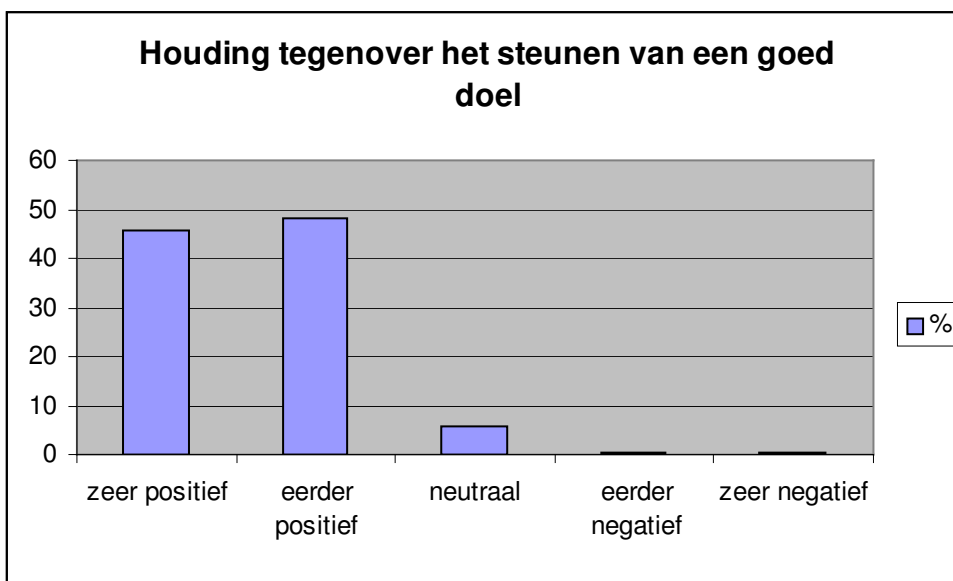
Optreden van een bepaalde artiest	Frequency	Percent	Valid percent
Kane	34	10,2%	28,8%
Vive la Fête	33	9,9%	28%
Sioen	16	4,8%	13,6%
Buscemi	15	4,5%	12,7%
El guapo stuntteam	13	3,9%	11%
De Mens	11	3,3%	9,3%
Triggerfinger	7	2,1%	5,9%
Savana Station	6	1,8	5,1%
Stash	4	1,2%	3,4%
Camden	4	1,2%	3,4%
Internationals	3	0,9%	2,5%
Praful	1	0,3%	0,8%
Underflow	1	0,3%	0,8%
Yanah	1	0,3%	0,8%

Van de respondenten die het Bergfestival bezochten voor het optreden van een bepaalde artiest, kwam 28,8% voor de headliner Kane en 28% voor de afsluiter Vive la Fête. Het derde meest werd Sioen genoemd (13,6%).

Wist je dat het Bergfestival een goed doel steunt en wat vind je van de idee dat het Bergfestival een goed doel steunt met de opbrengst van een kunstgalerie?

Slechts één vierde van de ondervraagden is ervan op de hoogte dat het Bergfestival een goed doel steunt met de opbrengst van een kunstgalerie, die georganiseerd wordt op het festivalterrein. 48% van de respondenten staat hier eerder positief tegenover en 45,6% zeer positief. Bijkomend vindt 44,7% dat dit het Bergfestival onderscheidt van andere muziekfestivals.

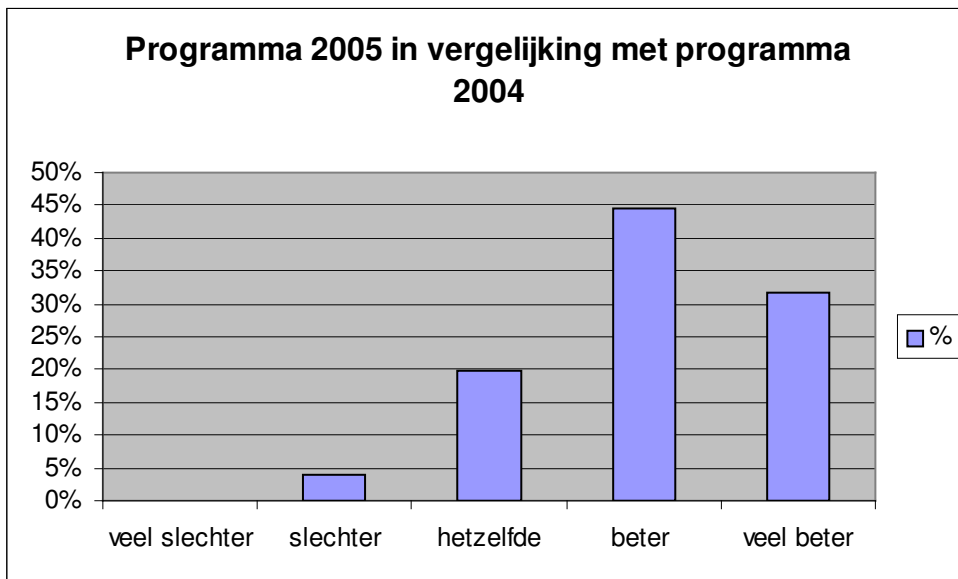
Was u op één van de vorige edities van het Bergfestival aanwezig en zo ja, welke?

Deze vraag werd reeds behandeld in het onderzoeksgedeelte. 70% was nooit eerder op het Bergfestival aanwezig, wat wil zeggen dat het gaat om een nieuw publiek. Toch heeft het Bergfestival ook al een klein vast publiek van 30% die wel al eens op één of meerdere edities van het festival zijn geweest. Van diegenen die het Bergfestival al eens bezocht hebben tijdens voorgaande edities, was bijna iedereen (92,1%) aanwezig op Bergfestival 2004 en iets meer dan de helft op Bergfestival 2003 (55,4%).

Editie Bergfestival	Frequency	Percent	Valid percent
2001	16	4,8%	15,8%
2002	34	10,2%	33,7%
2003	56	16,8%	55,4%
2004	93	27,8%	92,1%

Aangezien er een locatieverandering heeft plaatsgehad in 2005, zijn er een aantal bijkomende vragen gesteld aan deze vaste bezoekers over de veranderingen.

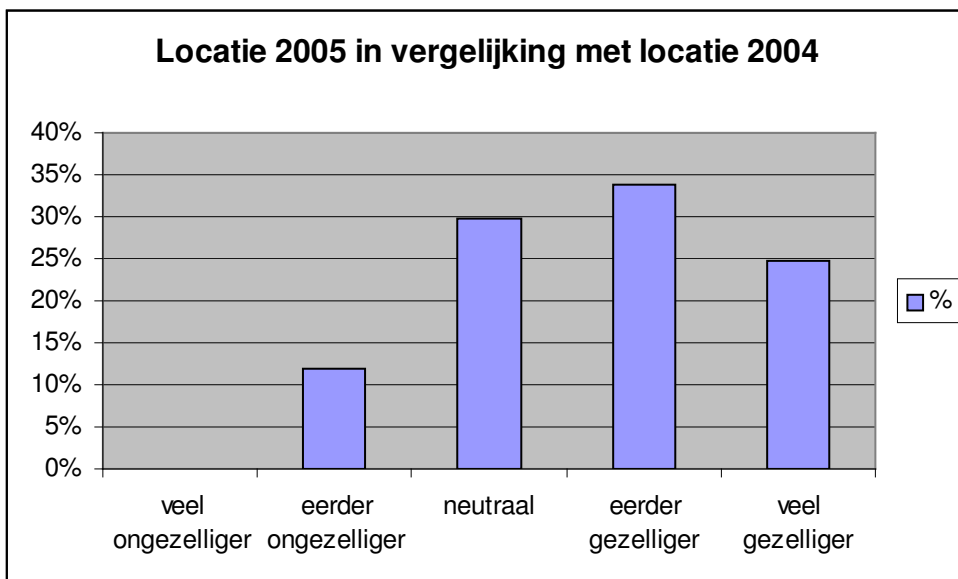
Wat vind je met het programma dit jaar, vergeleken met dat van vorig jaar?

De meeste festivalbezoekers die op één of meerdere voorgaande edities aanwezig waren, vinden het programma van 2005 beter dan dat van 2004. Niemand vindt dat het programma veel slechter is geworden. Slechts een kleine minderheid van 4% vindt het programma van 2005 slechter dan dat van 2004.

Wat vind je van de vernieuwde locatie van het Bergfestival, in vergelijking met de vorige?

Bij deze vraag zijn de antwoorden wat meer verdeeld: 33,7% van het vaste publiek vindt de nieuwe locatie eerder gezelliger, 29,7% vindt ze eerder neutraal en 24,8% deelt de idee dat de nieuwe locatie veel gezelliger is. Globaal gezien kan gezegd worden dat men de nieuwe locatie gezelliger vindt.

Bijlage 10. Significante kruistabellen: verschil in muziekvoorkeur tussen de verschillende Bergfestivalpublieken

Verband tussen rockvoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Rock	Ja	Count	54	125	48	227
		% within v35_rock	23,8%	55,1%	21,1%	100,0%
	Nee	Count	33	33	41	107
		% within v35_rock	30,8%	30,8%	38,3%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_rock	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,458(a)	2	,000
Likelihood Ratio	18,680	2	,000
Linear-by-Linear Association	1,409	1	,235
N of Valid Cases	334		

Verband tussen wereldmuziekvoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Wereldmuziekvoorkeur	Ja	Count	27	25	36	88
		% within v35_wereldmuziek	30,7%	28,4%	40,9%	100,0%
	Nee	Count	60	133	53	246
		% within v35_wereldmuziek	24,4%	54,1%	21,5%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_wereldmuziek	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,124(a)	2	,000
Likelihood Ratio	19,320	2	,000
Linear-by-Linear Association	2,096	1	,148
N of Valid Cases	334		

Verband tussen voorkeur voor alternativedance en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Voorkeur voor alternativedance	Ja	Count	24	22	10	56
		% within v35_alternative dance	42,9%	39,3%	17,9%	100,0%
	Nee	Count	63	136	79	278
		% within v35_alternative dance	22,7%	48,9%	28,4%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_alternative dance	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10,164(a)	2	,006
Likelihood Ratio	9,474	2	,009
Linear-by-Linear Association	8,342	1	,004
N of Valid Cases	334		

Verband tussen dancevoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Dancevoorkeur	Ja	Count	21	14	4	39
		% within v35_dance	53,8%	35,9%	10,3%	100,0%
	Nee	Count	66	144	85	295
		% within v35_dance	22,4%	48,8%	28,8%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_dance	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,766(a)	2	,000
Likelihood Ratio	17,389	2	,000
Linear-by-Linear Association	16,314	1	,000
N of Valid Cases	334		

Verband tussen hiphopvoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Hiphopvoorkeur	Ja	Count	17	11	5	33
		% within v35_hiphop	51,5%	33,3%	15,2%	100,0%
	Nee	Count	70	147	84	301
		% within v35_hiphop	23,3%	48,8%	27,9%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_hiphop	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12,445(a)	2	,002
Likelihood Ratio	11,098	2	,004
Linear-by-Linear Association	9,466	1	,002
N of Valid Cases	334		

Verband tussen jazzvoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Jazzvoorkeur	Ja	Count	20	16	8	44
		% within v35_jazz	45,5%	36,4%	18,2%	100,0%
	Nee	Count	67	142	81	290
		% within v35_jazz	23,1%	49,0%	27,9%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_jazz	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,972(a)	2	,007
Likelihood Ratio	9,085	2	,011
Linear-by-Linear Association	7,449	1	,006
N of Valid Cases	334		

Verband tussen bluesvoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Bluesvoorkeur	Ja	Count	19	11	12	42
		% within v35_blues	45,2%	26,2%	28,6%	100,0%
	Nee	Count	68	147	77	292
		% within v35_blues	23,3%	50,3%	26,4%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_blues	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11,387(a)	2	,003
Likelihood Ratio	11,095	2	,004
Linear-by-Linear Association	2,710	1	,100
N of Valid Cases	334		

Verband tussen voorkeur voor klassiek en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Voorkeur voor klassiek	Ja	Count	18	10	5	33
		% within v35_klassiek	54,5%	30,3%	15,2%	100,0%
	Nee	Count	69	148	84	301
		% within v35_klassiek	22,9%	49,2%	27,9%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_klassiek	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,470(a)	2	,000
Likelihood Ratio	13,625	2	,001
Linear-by-Linear Association	11,082	1	,001
N of Valid Cases	334		

Verband tussen voorkeur voor schlager en kleinkunst en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Voorkeur voor schlager en kleinkunst	Ja	Count	18	14	4	36
		% within v35_andere	50,0%	38,9%	11,1%	100,0%
	Nee	Count	69	144	85	298
		% within v35_andere	23,2%	48,3%	28,5%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_andere	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,146(a)	2	,001
Likelihood Ratio	12,437	2	,002
Linear-by-Linear Association	11,905	1	,001
N of Valid Cases	334		

Verband tussen discovoorkeur en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Discovoorkeur	Ja	Count	16	8	4	28
		% within v35_disco	57,1%	28,6%	14,3%	100,0%
	Nee	Count	71	150	85	306
		% within v35_disco	23,2%	49,0%	27,8%	100,0%
Total		Count	87	158	89	334
		% within v35_disco	26,0%	47,3%	26,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,364(a)	2	,000
Likelihood Ratio	13,405	2	,001
Linear-by-Linear Association	10,921	1	,001
N of Valid Cases	334		

Bijlage 11. Significante kruistabellen: verschil in houding tussen de verschillende Bergfestivalpublieken

Verband tussen de houding tegenover de inkomprijs op het Bergfestival en bezoek aan Bergfestivalthema

		thema			Total
Inkomprijs		Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Zeer goedkoop	Count	3	17	4	24
	% within v8	12,5%	70,8%	16,7%	100,0%
Nogal goedkoop	Count	19	60	24	103
	% within v8	18,4%	58,3%	23,3%	100,0%
Neutraal	Count	38	64	47	149
	% within v8	25,5%	43,0%	31,5%	100,0%
Nogal duur	Count	18	12	11	41
	% within v8	43,9%	29,3%	26,8%	100,0%
Zeer duur	Count	7	4	3	14
	% within v8	50,0%	28,6%	21,4%	100,0%
Total	Count	85	157	89	331
	% within v8	25,7%	47,4%	26,9%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,877(a)	8	,002
Likelihood Ratio	24,075	8	,002
Linear-by-Linear Association	3,037	1	,081
N of Valid Cases	331		

Verband tussen de houding tegenover de sfeer op het Bergfestival en bezoek aan Bergfestivalthema

		Thema			Total	
		Caribbean night	Rock	Wereldmuziek		
Sfeer	Ongezellig	Count	6	2	1	9
		% within v6_nieuw	66,7%	22,2%	11,1%	100,0%
Neutraal	Count	21	18	17	56	
		% within v6_nieuw	37,5%	32,1%	30,4%	100,0%
Eerder gezellig	Count	43	96	43	182	
		% within v6_nieuw	23,6%	52,7%	23,6%	100,0%
Zeer gezellig	Count	15	42	28	85	
		% within v6_nieuw	17,6%	49,4%	32,9%	100,0%
Total	Count	85	158	89	332	
		% within v6_nieuw	25,6%	47,6%	26,8%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,474(a)	6	,003
Likelihood Ratio	18,320	6	,005
Linear-by-Linear Association	7,776	1	,005
N of Valid Cases	332		

Verband tussen de houding tegenover het aanbod van groepen op het Bergfestival en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Aanbod van groepen	Eenzijdig	Count	1	4	1	6
		% within v5_nieuw	16,7%	66,7%	16,7%	100,0%
	Neutraal	Count	8	40	9	57
		% within v5_nieuw	14,0%	70,2%	15,8%	100,0%
	Eerder gavarieerd	Count	43	85	43	171
		% within v5_nieuw	25,1%	49,7%	25,1%	100,0%
	Zeer gevarieerd	Count	34	29	36	99
		% within v5_nieuw	34,3%	29,3%	36,4%	100,0%
	Total	Count	86	158	89	333
		% within v5_nieuw	25,8%	47,4%	26,7%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26,187(a)	6	,000
Likelihood Ratio	26,934	6	,000
Linear-by-Linear Association	,006	1	,940
N of Valid Cases	333		

Verband tussen de houding tegenover de duur van het Bergfestival en bezoek aan Bergfestivalthema

			Thema			Total
			Caribbean night	Rock	Wereldmuziek	
Duur	Zeer positief	Count	26	28	17	71
		% within v10_nieuw	36,6%	39,4%	23,9%	100,0%
	Eerder positief	Count	52	94	59	205
		% within v10_nieuw	25,4%	45,9%	28,8%	100,0%
	Neutraal	Count	7	32	7	46

	% within v10_nieuw	15,2%	69,6%	15,2%	100,0%
Negatief	Count	0	2	6	8
	% within v10_nieuw	,0%	25,0%	75,0%	100,0%
Total	Count	85	156	89	330
	% within v10_nieuw	25,8%	47,3%	27,0%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23,683(a)	6	,001
Likelihood Ratio	23,516	6	,001
Linear-by-Linear Association	5,665	1	,017
N of Valid Cases	330		

Verband tussen de houding tegenover het multimuzikale programma van het Bergfestival en bezoek aan Bergfestivalthema

		Thema			Total	
			Caribbean Night	Rock	Wereldmuziek	
Multimuzikale programma	Zeer positief	Count	51	53	32	136
		% within v11_nieuw	37,5%	39,0%	23,5%	100,0%
	Eerder positief	Count	32	81	45	158
		% within v11_nieuw	20,3%	51,3%	28,5%	100,0%
	Neutraal	Count	2	15	8	25
		% within v11_nieuw	8,0%	60,0%	32,0%	100,0%
	Negatief	Count	1	9	4	14
		% within v11_nieuw	7,1%	64,3%	28,6%	100,0%
Total		Count	86	158	89	333
		% within v11_nieuw	25,8%	47,4%	26,7%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,237(a)	6	,004
Likelihood Ratio	20,396	6	,002
Linear-by-Linear Association	9,742	1	,002
N of Valid Cases	333		

Bijlage 12. Significante kruistabellen: verband tussen het nationaal festivalbezoek in 2005 en muziekvoorkeur

Verband tussen voorkeur voor popmuziek en bezoek aan nationaal unimuzikaal festival in 2005

		Bezoek aan nationaal unimuzikaal festival in 2005		Total	
		Ja	Nee		
Voorkeur voor popmuziek	Ja	Count	45	45	90
		% within v35_pop	50,0%	50,0%	100,0%
	Nee	Count	159	85	244
		% within v35_pop	65,2%	34,8%	100,0%
Total		Count	204	130	334
		% within v35_pop	61,1%	38,9%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6,360(b)	1	,012		
Continuity Correction(a)	5,738	1	,017		
Likelihood Ratio	6,268	1	,012		
Fisher's Exact Test				,016	,009
Linear-by-Linear Association	6,341	1	,012		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor rockmuziek en bezoek aan nationaal unimuzikaal festival in 2005

		Bezoek aan nationaal unimuzikaal festival in 2005		Total	
		Ja	Nee		
Voorkeur voor rockmuziek	Ja	Count	151	76	227
		% within v35_rock	66,5%	33,5%	100,0%
	Nee	Count	53	54	107
		% within v35_rock	49,5%	50,5%	100,0%
Total		Count	204	130	334
		% within v35_rock	61,1%	38,9%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	8,827(b)	1	,003		
Continuity Correction(a)	8,127	1	,004		
Likelihood Ratio	8,729	1	,003		
Fisher's Exact Test				,004	,002
Linear-by-Linear Association	8,801	1	,003		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor jazzmuziek en bezoek aan stadsfestival in 2005

		Bezoek aan stadsfestival in 2005		Total
		Ja	Nee	
Voorkeur voor jazzmuziek	Ja	Count 20	24	44
		% within v35_jazz 45,4%	54,6%	100,0%
	Nee	Count 82	208	290
		% within v35_jazz 28,3%	71,7%	100,0%
Total		Count 102	232	334
		% within v35_jazz 30,5%	69,5%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	5.315(b)	1	.021		
Continuity Correction(a)	4.536	1	.033		
Likelihood Ratio	5.016	1	.025		
Fisher's Exact Test				.034	.019
Linear-by-Linear Association	5.299	1	.021		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor dancemuziek en bezoek aan stadsfestival in 2005

		Bezoek aan stadsfestival in 2005		Total
		Ja	Nee	
Voorkeur voor dancemuziek	Ja	Count 19	20	39
		% within v35_dance 48,7%	51,3%	100,0%
	Nee	Count 83	212	295
		% within v35_dance 28,1%	71,9%	100,0%
Total		Count 102	232	334
		% within v35_dance 30,5%	69,5%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6.879(b)	1	.009		
Continuity Correction(a)	5.943	1	.015		
Likelihood Ratio	6.426	1	.011		
Fisher's Exact Test				.015	.009
Linear-by-Linear Association	6.859	1	.009		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor popmuziek en bezoek aan stadsfestival in 2005

		Bezoek aan stadsfestival in 2005		Total	
		Ja	Nee		
Voorkeur voor popmuziek	Ja	Count	20	70	90
		% within v35_pop	22,2%	77,8%	100,0%
	Nee	Count	82	162	244
		% within v35_pop	33,6%	66,4%	100,0%
Total		Count	102	232	334
		% within v35_pop	30,5%	69,5%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4.017(b)	1	.045		
Continuity Correction(a)	3.498	1	.061		
Likelihood Ratio	4.180	1	.041		
Fisher's Exact Test				.046	.029
Linear-by-Linear Association	4.005	1	.045		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor rockmuziek en bezoek aan stadsfestival in 2005

		Bezoek aan stadsfestival in 2005		Total	
		Ja	Nee		
Voorkeur voor rockmuziek	Ja	Count	78	149	227
		% within v35_rock	34,4%	65,6%	100,0%
	Nee	Count	24	83	107
		% within v35_rock	22,4%	77,6%	100,0%
Total		Count	102	232	334
		% within v35_rock	30,5%	69,5%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4.880(b)	1	.027		
Continuity Correction(a)	4.334	1	.037		
Likelihood Ratio	5.046	1	.025		
Fisher's Exact Test				.031	.018
Linear-by-Linear Association	4.866	1	.027		
N of Valid Cases	334				

Bijlage 13. Significante kruistabellen: verband tussen het nationaal unimuzikaal festivalbezoek en muziekvoorkeur

Verband tussen voorkeur voor rockmuziek en bezoek aan rockfestivals in 2005

		Bezoek aan rockfestivals in 2005		Total
		Ja	Nee	
Voorkeur voor rockmuziek	Ja	Count 135	92	227
		% within v35_rock 59,5%	40,5%	100,0%
	Nee	Count 38	69	107
		% within v35_rock 35,5%	64,5%	100,0%
Total		Count 173	161	334
		% within v35_rock 51,8%	48,2%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	16,717(b)	1	,000		
Continuity Correction(a)	15,771	1	,000		
Likelihood Ratio	16,875	1	,000		
Fisher's Exact Test				,000	,000
Linear-by-Linear Association	16,667	1	,000		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor popmuziek en bezoek aan rockfestivals in 2005

		Bezoek aan rockfestivals in 2005		Total
		Ja	Nee	
Voorkeur voor popmuziek	Ja	Count 37	53	90
		% within v35_pop 41,1%	58,9%	100,0%
	Nee	Count 136	108	244
		% within v35_pop 55,7%	44,3%	100,0%
Total		Count 173	161	334
		% within v35_pop 51,8%	48,2%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	5,634(b)	1	,018		
Continuity Correction(a)	5,063	1	,024		
Likelihood Ratio	5,649	1	,017		
Fisher's Exact Test				,019	,012
Linear-by-Linear Association	5,617	1	,018		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor alternativancedance en bezoek aan rockfestivals in 2005

		Bezoek aan rockfestivals in 2005		Total
		Ja	Nee	
Voorkeur voor alternativancedance	Ja	Count 39	Count 17	Count 56
		% within v35_alternativancedance 69,6%	% within v35_alternativancedance 30,4%	% within v35_alternativancedance 100,0%
	Nee	Count 134	Count 144	Count 278
		% within v35_alternativancedance 48,2%	% within v35_alternativancedance 51,8%	% within v35_alternativancedance 100,0%
Total		Count 173	Count 161	Count 334
		% within v35_alternativancedance 51,8%	% within v35_alternativancedance 48,2%	% within v35_alternativancedance 100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	8,583(b)	1	,003		
Continuity Correction(a)	7,745	1	,005		
Likelihood Ratio	8,809	1	,003		
Fisher's Exact Test				,003	,002
Linear-by-Linear Association	8,557	1	,003		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor jazz en bezoek aan rockfestivals in 2005

		Bezoek aan rockfestivals in 2005		Total
		Ja	Nee	
Voorkeur voor jazzmuziek	Ja	Count 29	Count 15	Count 44
		% within v35_jazz 65,9%	% within v35_jazz 34,1%	% within v35_jazz 100,0%
	Nee	Count 144	Count 146	Count 290
		% within v35_jazz 49,7%	% within v35_jazz 50,3%	% within v35_jazz 100,0%
Total		Count 173	Count 161	Count 334
		% within v35_jazz 51,8%	% within v35_jazz 48,2%	% within v35_jazz 100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4,042(b)	1	,044		
Continuity Correction(a)	3,418	1	,065		
Likelihood Ratio	4,115	1	,042		
Fisher's Exact Test				,052	,032
Linear-by-Linear Association	4,030	1	,045		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor discomuziek en bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005

			Bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005		Total
			Ja	Nee	
Voorkeur voor discomuziek	Ja	Count	11	17	28
		% within v35_disco	39,3%	60,7%	100,0%
	Nee	Count	67	239	306
		% within v35_disco	21,9%	78,1%	100,0%
Total		Count	78	256	334
		% within v35_disco	23,4%	76,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4,334(b)	1	,037		
Continuity Correction(a)	3,417	1	,065		
Likelihood Ratio	3,889	1	,049		
Fisher's Exact Test				,059	,037
Linear-by-Linear Association	4,321	1	,038		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor bluesmuziek en bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005

			Bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005		Total
			Ja	Nee	
Voorkeur voor bluesmuziek	Ja	Count	15	27	42
		% within v35_blues	35,7%	64,3%	100,0%
	Nee	Count	63	229	292
		% within v35_blues	21,6%	78,4%	100,0%
Total		Count	78	256	334
		% within v35_blues	23,4%	76,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4,101(b)	1	,043		
Continuity Correction(a)	3,349	1	,067		
Likelihood Ratio	3,773	1	,052		
Fisher's Exact Test				,051	,037
Linear-by-Linear Association	4,089	1	,043		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor wereldmuziek en bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005

		Bezoek aan wereldmuziekfestivals in 2005		Total	
		Ja	Nee		
Voorkeur voor wereldmuziek	Ja	Count	35	53	88
		% within v35_wereldmuziek	39,8%	60,2%	100,0%
	Nee	Count	43	203	246
		% within v35_wereldmuziek	17,5%	82,5%	100,0%
Total		Count	78	256	334
		% within v35_wereldmuziek	23,4%	76,6%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	17,996(b)	1	,000		
Continuity Correction(a)	16,772	1	,000		
Likelihood Ratio	16,781	1	,000		
Fisher's Exact Test				,000	,000
Linear-by-Linear Association	17,942	1	,000		
N of Valid Cases	334				

Verband tussen voorkeur voor bluesmuziek en bezoek aan bluesfestivals in 2005

		Bezoek aan bluesfestivals in 2005		Total	
		Ja	Nee		
Voorkeur voor bluesmuziek	Ja	Count	5	37	42
		% within v35_blues	11,9%	88,1%	100,0%
	Nee	Count	10	282	292
		% within v35_blues	3,4%	96,6%	100,0%
Total		Count	15	319	334
		% within v35_blues	4,5%	95,5%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6,156(b)	1	,013		
Continuity Correction(a)	4,338	1	,037		
Likelihood Ratio	4,610	1	,032		
Fisher's Exact Test				,028	,028
Linear-by-Linear Association	6,138	1	,013		
N of Valid Cases	334				